NAGY-KANIZSA. 1897. szeptember 4-én — 36-ik szám. — XXXVI. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6, a minden további sorért 5 kr.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kimutatás illetők minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelősszerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszaküldetnek.

A nagykanizsai „Ipar-Testület", „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság", a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," a galamboki önkéntes tűzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kisdedeviő egyesület" a „nagy-kanizsai tanitói járáskör", a keresztény jótékony nőegylet" „nagykanizsai izr. jótékony nőegylet", „szegények tápintézete", a katonai hadastyán egylet" „soproni kereskedelmi iparkamra" „nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A szlavonial magyarok.

Nagy-Kanizsa, 1897. szept. 3.

Dicséret nektek magyarok a Dráva partján. Felülemelkedtetek e kor satnya felfogásán, félredobtátok az önzés miazmáit, amely nélkül ma boldogulni dicsőség. Nem számitottatok arra, midőn az eszéki magyar egyesületet megalakitottátok, hogy részünkről (már mint a magyarok részéről) gunynak, nevetségnek tárgyává lesztek? Nem számitottatok a kávéházi hősök véleményére, hogy előttük utopisztikusokká váltok? Hát nem tudjátok, tapasztaljátok nap-nap után, hogy e reális korrumpált korban az ideális és még hozzá hazafias cselekedet balgaság? Mi néktek a magyarság ügye? Miért exponáljátok magatokat érte? Hisz ha sokat bajlódtok vele, még az ottani hatósággal gyülik meg a bajotok. Kell ez majd néktek? Avagy ebbeli ténykedéstek reális alapon nyugvó? Fáradságtokat, ha szabadna kérdenem, ki fizeti meg?

Avagy tán mégis felül emelkedtetek volna e hétköznapi felfogáson? Uraim, én nem hiszem, mert nem hihetem, hogy Krisztus Urunk születése után 1897 évvel, midőn minden mosoly előre kiszámittatik, midőn minden lépésünkre legyen ez hazafias irányu, vagy ne, gyanakodnak, mondom én nem hiszem, hogy ne akadjon vélemény, amely azt ne merné *ma* megkockáztatni, hogy ti, ezt valami szebb egyéni kilátás reményében cselekedtétek. A becsmérelés hitvány érájában azonban ne hallgassatok az ilyetén professzionátus vádlókra

A magyarság ügyének ime akadt szószólója épp a legexponáltabb vidéken Szent István koronájának birodalmában: Szlavoniában. Hogy mily hézagpótló az ilyen hazafias magyar egyesület, mi sem bizonyitja ezt fényesebben annál a vakmerőségnél, melylyel 2 év előtt horvát szomszédaink a magyar nemzeti trikolort elégették. Sorakozzék minden Szlavonországban élő magyar ezen egyesület zászlaja alá, mert ez a zászló a magyar nemzet ügye felett lobog!

Ne hagyjátok oda magyar testvérek e lobogót, mert ha ezt kezetekből ki engeditek csavarni, ugy a magyarság fenséges érdeke ott teljesen elbukott!

Építsétek fel a magyarság erős várát, a melyen soha ne szünjön meg lobogni e nemzetnek tiszta zászlaja!

Ugy legyen!

Havas Jákó.

Termésünk és a parasztgazda kilátásai.

A statisztika és az annak segélyével kiépülő szociologia mind szélesebb kört bevilágitó fényénél oly társadalmi jelenségek összefüggését fedő homály foszlott már nem egyszer széjjel, a melyekről még nagyon rövid idővel ezelőtt a legvakmerőbb fantázia sem merte volna föltételezni, hogy nem minden logikai kapcsolatot nélkülöző izolált tünetek. A gazdasági és külső okon a termésviszonyok parancsoló befolyása a család, a büntetőjog és általában a szociális élet statisztikájára, már mindenki előtt ismert és természetszerűnek tartott tény; hiszen ez összefüggés vizsgálata akár elvontan, akár egy egy konkret eset alkalmából egész könyvtárt is megtölthetne.

Az idei közepesen alul maradó termés ily messzeterjedő s előre jelezhető hatását csak bizonyos szűk téren akarjuk e helyen megbeszélés tárgyává tenni: kizárólag a közgazdaság terén — ezen a szigoruan realis téren — maradunk, ennek is egy zugában, a kisgazdálkodás szférájában, a vidéki parasztökonomia terén fogjuk vizsgálat alá venni azon tüneteket, a melyeket a későbbi és távolabbi rétegekeken át módositva, néha elgyöngülve, gyakran megsokszorozva, de mindenesetre eredetiségétől már megfosztva szemlélhet az ezen köröktől távol álló laikus megfigyelő.

Az első kérdés, a melyen minden további következtetésnek okszerűieg fölépülnie kell, az, hogy mennyiben kárpótolja a kisgazdát, a parasztot a gabona magasabb ára a rosz termésért. E kérdés nem oly egyszerű, mint a milyennek látszik, sőt a maga valóságában, teljes biztonsággal meg sem oldható. Nem is szólunk azon kezdetleges akadályokról, hogy a kisgazda termése már ab ovo kedvezőbb vagy kedvezőtlenebb lehet az átlagtermésnél, hanem arra a nehézségre utalunk első sorban, mely a termés hanyatlása (menynyiségi és minőségi tekintetben) és az árak emelkedése közti arány kulcsának föltalálásában rejlik.

Még ha azt a különben egészen kizárt esetet vesszük is föl, hogy az árak hullámzása szigoruan arányos a termés-eredményekkel, (gondoljunk a külföld nyomására!) az áremelkedést — egyelőre érintetlenül hagyva a saját fogyasztót — már annyiban is megsinyli a parasztot, a mennyiben nemcsak mint eladó, hanem mint vevő is szerepel. Vevő, a mennyiben vetőmaggal kell ellátnia magát. Ő ugyan nem a piacon vesz, és nem fizet készpénzzel, de az árak szempontjából e tekintetben nincs lényeges különbség. Ő önmagától vásárol; a magot kiadja igy is, de hitelbe, pénzt nem kap érette, csak a következő évben. A parasztnak tehát minden esetre van egy bizonyos nagyságu szükséglete, melynek fedezésére ép oly áron kell a gabonát megszerezni, mint a hogyan azt eladja a piacon; hogy ő egyszerűen visszatartja a kellő mennyiséget és nem a gabnájáért kapott pénzen veszi; csak külső eltérés, a mennyiben lényegileg e kiadás épp oly értékben terheli az évenkénti termést, mintha készpénzzel megfizetné a mindenkori árakat.

Mint vevő szerepel a parasztgazda másodsorban saját fogyasztási szükséglete tekintetében. Itt már lényegesen érvényesül az árhullámzás. Alacsony árak mellett bőven tart vissza magának az „élet"-ből, ellenben ha ösz-szel jó árak vannak, rendesen nem tud ellentállni és mindent elád, legföljebb egy kis „ünnepre valót" hagy meg, arra számitva, hogy majd ellátja magát bőven „krumpli"-val s más veteménynyel, a mi a rozsnál olcsóbb, de épp olyan szolgálatot tesz. Minthogy azonban a burgonya sovány táptartalma mellett nem pótolhatja a lisztet, mellette más liszttartalmu maggal kényteleu táplálkozni.

Nagy szerepet játszik a tengeri, mely sok vidéken teljesen a buza és a rozs helyére lép; persze a hüvelyesekre (bab, lencse, borsó) csak ünnepnap szabad gondolni. A felvidéken a zabkenyér járja, mig — ki nem fogy. Ily módon fölmegy a burgonya, a zab, a tengeri ára is: a malacokat le kell ölni, nincs min hizlalni őket és sokan nem lesznek abban a helyzetben, hogy szokásuk szerint sertést hizlaljanak. Elesnek tehát nemcsak a jobbfajta liszttől, hanem a zsirtól, hustól is. A mi ennivaló azelőtt csak mellékes volt a háznál, most főtáplálékká lesz és a mi pénz maradt a gabona árából, az a henteshez meg a füszeresbez vándorol.

De másra nem is jut, mint ennivalóra. A vidéki kiskereskedők, a kik az összel nagy forgalomra szoktak számitani, a mostani csélési eredmény hallatára már lejebb hangolják várakozásaikat, megtörtént megrendeléseik után hitelmegbiszszabbitást kérnek, a szándékoltaktól pedig elállanak.

Igy érzi meg a parasztnál jelentkező pénzszükét a városi nagykereskedő, a gyáros is.

Kivéve a legégetőbb folyó szükségletek fedezését, a paraszt minden kiadással amugy is a „termés után"-ig vár; most mindez még egy esztendei késedelmet szenved.

A forgalom csökkenésének természetes következménye, hogy a kereskedők és iparosok telepe körül igényelt munkáskezek száma is megcsappan. Az érkező áruk csökkenése, a beruházások elhalasztása stb. stb., mind hozzájárul a napszámkereslet apasztásához, másrészt pedig oly gazdák is, kik jó terméskor nem szorulnak arra, hogy napszámba menjenek, kénytelenek munkába állni: a napszám, a munkakinálat lényegesen emelkedik. E két ellentett irányu hatás közös erővel szoritja le a munkabér árát. A paraszt nagyobb erőfeszitéssel keres csak annyit, mint máskor, pedig az élet drágább. A kenyér drága volttát tehát kétszeresen érzi.

A házassági statisztika is meglepő adatokat mutat: a jegyesek nem akarnak ily „nehéz" esztendőben egybekelni; elmarad a lakodalom, elmaradnak annak megtartása, az uj pár kiruházása, berendezkedése körül fölmerülő kiadások. Ezt ismét a kereskedő, az iparos érzi meg; nemcsak üzleti, hanem házi szükséglete is összébb huzódik, a mit viszont a társadalom további rétegei sinylenek meg.

A tél többé kevésbé elviselhető zordonságától is sok függ. A tartós és nagyfoku fagy minden takarékosság mellett is oly kiadásokat tesz szükségessé, melyek különben nélkülözhetők volnának. A fűtés és táplálkozás ilyenkor intenzivebb, a ruházkodás is többet igényel, több pálinka fogy stb. stb.

A kitelelés után azonban vannak olyan kiadások, a melyek bárhogyan is, de mindenáron előteremtendők. Ilyenkor különben is fogytán van minden, a mit az őszszel és télen az éléstárba raktak. Nem marad más hátra, mint a falusi kiskereskedő hiteléhez folyamodni. A kereskedő és iparos ilyenkor jól megfizetteti áruját, fölszámitván a kamatokat is. A rendesen élénk tavaszi forgalom tulnyomóan hitelen alapul, a mennyire a kiskereskedő győzi s a mennyiben azok, a kiktől ő függ, lehetővé teszik. A maga részéről ő is kénytelen a nagykereskedő, az ismét a gyáros hitelét igénybe venni s mindhárman egyaránt a bankok és egyéb hitelintézetek váltótárcáját szokták mint végső forumot invokálni.

A hitel alapja a kezdő fokon tehát a jövő termés és ezen épül az föl tovább a magasabb rétegekig. Igy él a paraszt rosz termő esztendőben a jövő termésből és igy válik az egész hitelforgalom bázisává a földből kibuvó kalász, mely hogy ismét rosszul fizessen — ne adja Isten.

M. Nemzetgazda.

Felhivás

a hazai szőlőbirtokosokná rendelkezésre álló és eladásra szánt európai és amerikai szőlővesszők- és szőlőoltvány-készletek bejelentésére.

Hogy a szőlővesszők és szőlőoltványok eladása a termelőknek megkönnyittessék

TÁRCA.

Bucsúszóra.

Fakó felhő könnyet hullat,
Sárga levél sárba fullad,
Szürke lett az egész világ:
Édes rózsám, Isten hozzád.

Vihar után kisüt a nap,
Tarlott erdő uj lombot kap,
A boldogság úgy ragyog rám:
Enyém leszel édes rózsám.

Kunfi Zsigmond

Nőköltők.*)

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

Irta Baboss László.

VIII.

Német nőköltők.

A németirodalom rég megfeledkezett arról a kis paraszt leányról, aki Dürbach nevü paraszt leány volt s ifjukorában a juhokat s kecskéket őrizte, majd szolgáló lett, s férjhez ment egy fösvény takácshoz, s Karsch Lujza néven ismeretes. Férjétől elválva, egy részeges szabóhoz ment férjhez, s bár költeményei, midőn 1761-ben Berlinben kiadta, nagy tetszésben részesültek, mégis szükséget szenvedett, mert II. Frigyes nem segélyezte. Mély érzés, s élénk képzelem volt tulajdona a német Saphonak s ha tehetsége kifejlődhetett volna, bizonyára felülmulta volna összes versenytársait.

Droste-Hülshoff bárónő ős nemesi család ivadéka s 1797 január 10-én született Münster mellett Hülshoffban. A gyönge lánykát anyja nevelte, ki tehetségeit bölcs gondosságával fejlesztette, s a lányka szorgalma tulszárnyalta még fivérei tudományát is, kiket mint dilettans hallgatott. A magános hely, s elhagyatottság készté a verselésre, s első verse volt egy tyuk megéneklése, a második az „est". A korában zajló romanticizmus nem csábitotta s az angolok egészséges realizmusa volt táplálója. Az 1830-as években jelentek meg: „A szt.-bernát tetején," „Az orvos hagyatéka." A loeni csata" c. költői elbeszélései, s mellette sok jeles kisebb költeménye, a melyekkel 1838 ban lépett a világ elé. De a várakozás balul ütött ki, amely azután őneki is más irányt adott; s ezóta a dalt, a lirát müvelte. Költeményei 1844-ben jelentek meg, melyek őt társai fölé emelték; mester ő a költői elbeszélés terén is. „A boszu", „Rodenstein kisasszony", „A szürke" nagy plasztikai erőre mutat, s bonszerelem ömlik el minden során. A „Sylvesterkor" teljes erejében mutatja őt.

1869-ben tünt fel Bredeo Cristina „Lieder einer Verlorenen" c. daifüzetével, melyben a modern asszony szerelmét festi. Ide iktatunk egyet költeményeiből.

A prágai zsidó temetőben.

A zsidó bölcs, rabbi Löwnek
Sirján állék meghatottan, —
Hogy fogadják fenn az ősök:
Képzeteimben jól hallottam.

De mi az, bámulva kérdém,
Hogy minden zsidó itt járva
Nagy, kicsiny, halk mormogás közt
Egy kövecskét dob sirjára?

Mert a tisztelet jelénül
Ez a törvény, — válaszoltak,
Szórni élőknek virágo',
Sirjára követ a holtnak.

Bezzeg, ily pogány szokás nincs
Keresztények közt, mi köztünk:
Mi sirjokat megkoszorúzzuk,
Kiket élve megkövezünk.

(Ford. *Baboss.*)

A legujabb kor igen sok jeles költőt mutat fel a német irodalom terén, kiket felsorolni is sok.

A német Parnassus azonban régóta nem látott olyan fényt, a minőt egy szegény paraszt költőnő vetett reá s ez Ambrosius Janka, kinek dalait 1894 ben adta ki Frattenthal Károly pozsonyi tanár, aki az ujságokból ismerkedett meg e szegény paraszt asszony dalaival, aki Keletporoszország egy kis falujában éldegél Lasdehnen mellett Gross-Wers meninkenben. Ambrosius apja szegény mester ember volt, ő maga okos, kedves gyermek, kit kényesen nevelnek, de gyenge teste tán nem is birta ugy a munkát. Ifju volt s férjhez ment egy derék paraszt legényhez, a szegénységet választva s most Voigsné. Grimm Herman a Deutsche Rundschauban foglalkozik Ambrosius költeményeivel s azt mondja: „azt kell gondolnunk az irónak a föld nem adott méltó helyet, azért a magasság fényében egy külön csillagra szállt s ott ő uralkodik egy maga." Grimm abban látja nagyságát, hogy ő épp ugy, mint Petőfi egy ujkor szellemével van eltelve, tiszta, világító, mozgató erőt talál benne, dalaiban szemléletet, bűvös igéket lát, melyek a szemet aranynyá változtatják. „Ennek a munkától elduzzadt asszonynak keze ugy megreszketteti szivünk hurjait, mintha tündérujjak játszanának rajta. Csupa élet, tökéletes formáju gyümölcs az, amit nyujt. Ambrosius a stilust s a világnézetet az ujságokból sajátitotta el. Grimm egy nivóra emeli Ambrosiust Shakespearrel, Goethével, mert nemes lélekkel született, vele sirunk, vele örvendünk. Költeményeiből a „Késő bánatot" emeljük ki Simonyi Zsigmond forditásában.

A szerencse elvonult
Előttem hadával,
Mesés kincse tündököltt
Tündéri pompával

Ugy tett mintha megállna
Szivem majd elhült bele,
Kezem nyujtom utánna
Volt nincs már csak hült helye.

Messze, messze, van már tőlem
Tova robog mint a szél
S én — a szemem könnytől apad —
Ugy ülök ut szélinél.

Nincs benne egy vers kép nélkül. Ámde még szebb utolsó dala, melyben a költőnő részletezi, mit ért a világ alatt s hol a képek átlátszósága a változatosság s az ellentétek rajza ragad bennünket bámulatra.

IX.

Magyar nőköltők.

A magyar irodalom 17. századi lirája gróf Pekri Lőrincné sz. báró Petrőcy Kata Szidónia (1658—1708) lirai költeményeiben a vallásos magát megadó fájdalomban gazdag lélek érzéseit hozta felszinre. A nő szabadság hősöktől lévén környezve s bátyja Thökölynek hadvezére, férje Erdély első embere, őt is minden érte, ami a bujdosókat. Azért is irja önmagáról:

Siralmas volt tudom az én születésem,
Siralmas, árvaul volt felnevelésem,
Siralmas, keserves szárnyomra kelésem,
Siralmas lesz holtig buban gyötrődésem.

Szerelmi csalódását a vallásba temette s vallásos költővé lett. Érzésének erejét, szenvedélyének hevét, hitének mélységét, kora nem ismerhette, mert Thaly Kálmánnak köszönhető, hogy mi is ismertetjük, aki ugy itél felőle, hogy a lirai hangulat ily elevenségének s a nyelv ily müvészétének, — mint ő nála, hasonlóját a 17-ik században hiába keressük.

„Az bolond szerelembe élőkről" irt költeményének két szakaszát ismertetésül közöljük:

Az kit szive keres, attul eltávozván,
Él, nem élvén: élte nélkül él meghalván.
Esztendőknek réli órát, számlálván
Egy nap sokszor meghal, elhalva kinlódván.

*) Az előző közleményeket l. t. évi 7. 15. 25 és 27. számokban.

s hogy azok, a kik akár európai, akár amerikai szőlővesszőket, akár szőlőoltványokat vásárolni óhajtanak, a létező készletekről idejekorán tájékozást nyerhessenek, úgy mint az előző években, a f. év őszén is mind az európai, mind az amerikai fajtáju szőlővesszőt-, mind a szőlőoltvány-készletekről hirdetés fog kibocsáttatni.

Felhivatnak ennélfogva mindazon szőlőbirtokosok, a kik a m. évi szeptember hó 25-én 60,900 sz. a. kibocsátott és alább szó szerint közölt szőlővessző- és szőlőoltvány-üzleti szokásoknak minden tekintetben teljesen megfelelő európai vagy amerikai szőlővesszőkkel vagy szőlőoltványokkal rendelkeznek és azok eladása tekintetében az emlitett üzleti szokásoknak magukat alávetni hajlandók, hogy készleteiket, fajta, minőség (sima vagy gyökeres vesszők, oltványoknál az alany és a reá oltott honi fajta) és mennyiség szerint a termelési hely (vármegye, község, vasut és postaállomás) és az ezreckénti eladási árak megjelölésével, azon kerület szőlészeti és borászati felügyelőjéhez, a mely kerületbe a vesszők, illetőleg az oltványok termelési helye tartozik, lehetőleg mielőbb, de legkésőbb a folyó évi szeptember hó 20-ikáig jelentsék be.

Minthogy a ministerium a bejelentendő készletek közhirré tételével nemcsak az eladók, hanem a vevők érdekeit is előmozditani kivánja, figyelmeztetnek a termelők, hogy csak az üzleti szokásoknak minden tekintetben teljesen megfelelő fajtaszerinti mennyiségeket jelentsenek be s hogy tulcsigázott eladási árak követelésétől saját érdekükben tartózkodjanak.

A bejelentők azért, hogy az általuk eladandó szőlővesszők és szőlőoltványok az emlitett üzleti szokásoknak minden tekintetben teljesen megfelelnek, feltétlen felelősséggel tartoznak s az által, hogy készleteiket bejelentették, az üzleti szokásokat magukra nézve kötelezőknek ismerik el.

A bejelentendő készletek nyilvántartása s az egyes megrendelőknek a bejelentőkhöz utalása iránt a ministerium annak idején hirdetés utján s esetleg más megfelelő módon is intézkedni fog fentartja magának azonban a ministerium az az iránt való szabad elhatározást, hogy oly vessző- vagy oltványkészleteket, a melyekre vonatkozólag annak a tudomására jutni, hogy azok az emlitett üzleti szokásoknak nem felelnek meg, a hirdetésbe ne vegyen fel. Félreértések elkerülése végett azonban különösen és nyomatékosan hangsulyoztatik, hogy a bejelentett szőlővessző- és szőlőoltványkészleteket a ministerium sem megvásárolni, sem közvetitésre átvenni nem fogja s hogy azok értékesitésére vagy a ministerium által való átvételére abból, hogy a bejelentés megtétetik, és a bejelentett készletek a hirdetésbe felvétettek, semmi következtetés nem vonható s a bejelentés tisztán arra szolgál, hogy a vesszőt kereső közönség a beszerzési forrásokhoz utaltassék.

A bejelentések teljesitésének könnyitése céljából bejelentési ivek adatnak ki és pedig külön ivek az amerikai és európai szőlővesszők és ismét külön az oltványok bejelentése céljából. Ezen bejelentési ivek bélyegmentesek s a rovatok megfelelő kitöltése mellett a bejelentő sajátkezü aláirásával ellátva kizárólag azon kerület szőlőszeti és borászati felügyelőjéhez nyujtandók be, a mely kerületbe a vesszők termelési helye tartozik.

Ily bejelentési ürlapok a szőlőszeti és borászati kerületi felügyelőknél, a szőlőszeti-, borászati- és pince-egyleteknél s a vármegyei gazdasági egyesületeknél ingyen kaphatók.

Zalavármegye a tapolcai kerületbe van beoszva. Felügyelő Tus Antal, vincellériskolai igazgató Tapolcán.

Felső templom.

Ujabb adakozások:

A m. hó 12 én rendezett népünnepély tiszta jövedelméből 276 frt 84 kr. Mantuáno József adománya ugyanekkor 2 frt, Schwarzenberg Zsigmond adománya 2 frt, Eperjesy Gábor (3-ik részlet) 10 frt, összesen 290 frt 84 kr. Főösszeg: 3484 frt 11 kr.

Nagy-Kanizsa, szept. hó 2. 1897.

Dr. Tuboly Gyula ellenőr. *Eperjesy Gábor* pénztáros.

Hirek.

— **Megyei kinevezések.** Főispán ömél tósága dr. Székely László temesmegyei közig. joggyakornokot negyedik aljegyzővé, dr. Vitályos Géza erzsébetvárosi (Kiskküllő m.) szolgabirót, Ságváry Jenő budapesti járásbirósági joggyakornokot az ujonan rendszeresitett szolgabirói állásra; dr. Báródi Ferenc közjegyzőhelyettes sümegi lakóst, ideiglenes minőségben árvaszéki ülnökül; végül Ábrahám Szilveszter lieblingi (Temesm.) községi aljegyzőt megyi alszámvevőül kinevezte.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hasza József okl. tanitót a perlaki áll. elemi iskolához rendes tanitóvá nevezte ki.

— **Wlassics Gyula Egerszegen.** Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter Egerszegre valószinüleg szept. 8-ára érkezik, hogy a fögimnáziumnak szept. 8-án tartandó zárkoletételi és megnyitási ünnepélyén jelen lehessen. Program a zala-egerszegi áll. fögimnázium zárkőletétele, megnyitása; továbbá dr. Wlassics Gyula miniszter ur szülőházának emléktáblával való megörökitése alkalmával. (1897. szept. 8.) I. Reggel 9 órakor isteni tisztelet. II. Zárkőletétel. 1. Kivonulás a fögimn. épületéhez. 2. Hymnusz. Énekli a Daloskör. 3. Megnyitó beszéd. 4. Oklevél letétele a szokásos kalapácsütésekkel. III. A fögimnázium megnyitása. 1. Bevonulás a tornateremben. 2. Ünnepi beszéd (Tuczy János.) 3. Szózat. Énekli a Daloskör. IV. Emléktábla leleplezés. 1. Kivonulás Wlassics miniszter ur szülőházához. 2. Honfidal. Enekli a Daloskör 3. Beszéd (Botfy Lajos.) 4. Szózat. Énekli a Daloskör. V. Bankett d. u. 1 órakor az „Arany-Bárány" nagytermében, 1 teriték ára 2 frt 30 kr.; jelentkezni lehet 1897. szeptember 3-ig a polgármesteri hivatalban.

— **A földmivelésügyi miniszter Csáktornyán.** Darányi földmüvelési miniszter, ki látogatóban volt Varazsdon, Josipovich horvát-szlavonminiszternél, visszatérőben f. hó 24-én Josipovichcsal együtt Csáktornyára jött, azt megtekintette; az uradalomban pedig a gazdasági viszonyokról tudakozódott.

— **A hercegprimás Balaton-Füreden.** Vaszary Kolos bibornok, hercegprimás az augusztusi ünnepségek lezajlása után mult hó 21. elhagyta budavári palotáját s titkára, dr. Kohl Medárd kiséretében visszatért kedvenc üdülő helyére, Balaton-Füredre, ahol — ha az időjárás kedvező lesz — szeptember végéig fog lakni.

— **Esküvő.** Dr. Korein Sándor ügyvéd Devecseren mult hó 31 én vezette oltárhoz Práger Sarolta kisasszonyt, Práger Béla gőgyszerész leányát a nagy-kanizsai izr. templomban. A násznép 16 hintóban foglalt helyet és hosszu menetben indult a templomba. Nyoszolyaleányok voltak: Weiser Klára, Halphen Teréz és Práger Ilona. Vőfélyek: Brodjovin Henrik gőgyszerész, Goldmann Lipót dr. és Linzer Béla. Esküvő után ebéd volt a Kaszinó disztermében.

— **Eljegyzés.** Szalmay József, a csáktornyai járás szolgabirája eljegyezte Stefaics Miksa csáktornyai uradalmi főerdész kedves leányát, Paula k. a.

— **Megy a daru, meg a gólya.** A mi a népdalban utána következik, azt tudja minden ember, még ha a gólyával sohasem volt is dolga, a mi pedig vele együtt jár, az nincs a népdalban; megelevenültek az utcák, a diákseregi, ismét bevonult; nagy vonalakban huznak akárcsak a darvak és kelepelnek miként a gólyák. A nyüzsgés, sürgés-forgás megélénkiti az eddig oly kihalt utcákat, hangos, örömteli beszéd tölti meg a levegőt, a város visszakapta poros ábrázatára az éltető pirt. — A beiratások minden iskolában serényen folynak már; a fögimnáziumban oly nagy a jelentkezők száma, hogy az első osztályt ismételten párhuzamositani kellett. — A polgári leányiskola vakációja még mindig tart és az uj épületben valószinüleg a jövő hó elején vagy közepén nyilnak csak meg az előadások. — Az épités következtében az elemi népiskola udvara annyira tele van törmelékkel, hogy az előadások ott nem kezdődhetnek jövő hó közepe előtt.

— **Polgári leányiskola.** A mint halljuk a szülők nagyon elégedetlenek a fölött, hogy a polgári leányiskolába a beiratásokat szeptember hó végére halasztották és igy a gyermekeket még egy havi tétlenségre észtetik. —, Még nagyobb a felháborodás amiatt, hogy az iskolaszéknek az a szándéka, hogy a polgári leányiskolát október 1-én az uj épületben helyezi el. Ezen épületnek épitése még folyik; sem a padozatok nem készültek el és sem a külső, sem a belső vakolatok nincsenek befejezve. Még az állványok sincsenek lebontva. Hát a meszelés hol van még! A szülők nagy zöme egyesek szükkebluségének és önkényének nem fogja gyermeke egészségét fölálldozni, mert ahhoz még városi orvo ra sincs szükség, hogy tudja, miszerint az ilyen épületben naponta négy órán át való tartózkodás, minden elképzelhető és el nem képzelhető betegségnek csiráját oltja a fejlődés korában levő gyermekbe. — A szülők nagyobb része tehát el van határozva, ezen szándék ellen tiltó szavát felemelni és ezen egészség elleni merénylet megakadályozását a tanügyi kormánynál petitió esetleg küldöttség utján is szorgalmazni.

— **Halálozás.** Szélesen kiterjedt esaládot borított gyászba Unger Ullmann Sándornénak, egy élte legszebb éveiben levő fiatal asszonynak, korai halála, melyről a következő jelentés ad értesitést: Unger Ullmann Sándor gyógyszerész, valamint kis leánykája Ibolyka és a szélesen terjedt rokonság nevében mély fájdalommal jelentik a feledhetlen nő, édes anya, gyermek, testvér és rokonnak Unger Ullmann Sándorné szül. Halbauer Irénnek, folyó 1897. évi augusztus hó 27 én délután 3 órakor, élete 28 ik. boldog házasságának 2 és ½ évében rövid szenvedés után történt elhunyták. A kedves feledhetetlen balottnak drága tetemei f. hó 29-én délután 5 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint, Deák-tér, kereskedelmi és iparbank palotából fognak a hidontuli sirkertbe örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 30-án délelőtt 10 órakor fog az egek Urának bemutattatni. Szatmár, 1897. augusztus hó 27 Áldott legyen emlékel Azelhunytban Unger Ullmann Elek sógorasszonyát gyászolja.

— **A rabbi székfoglalója.** Dr. Büchler Sándor, a keszthelyi izr. hitközség ujonnan megválasztott rabbija, aug. 31-én érkezett meg Keszthelyre. Az érkező rabbit, a balaton-szent györgyi és keszthelyi vasut állomásokon a hitközség előljárósága, a templomnál pedig a hitközség fogadta s ennek nevében Hoffmann Soma hitközségi elnök üdvözölte, mely után dr. Büchler Sándor rabbi a templomba vonult s megtartotta székfoglalóját.

— **Szerencsétlen esés.** Folyó évi augusztus 31-én délelőtt fél 11 órakor Takács János [illegible]látszegi lakós fuvaros, murapartí ka[illegible] bányájáról, a murakereszturi vasuti állomás kavics telepére kavicsot szállitott. — A kavics lerakása után, a murakereszturi vasuti állomástól Zákány felé induló tehervonattól lovai megbokrosodtak. Takács nem volt képes őket visszatartani, és a kocsit felragadták a pályatestre. A kocsit a mozdony ott érte és pozdorjává zúzta, Takács pedig az erős lökés következtében a lovak fején keresztül a vasuti vágányra esett és ballábán jelentékeny sérülést szenvedett.

— **Szegedy Róza,** Kisfaludy Sándor költőnk néhai felesége hamveinak áthelyezésére és siremlékére mindeddig csak 155 frt 55 krajcár folyt be. Azon nő emléke, kihez Kisfaludy élte tavaszán intézte Himfy szerelmét, nagyobb kegyeletet érdemelne Zalavármegye közönségétől.

— **Keszthely város** képviselő-testülete a „Hullám" szálloda kibővitése tárgyában tegnap igen látogatott rendkivüli ülést tartott. A városatyák a szőnyegen levő kérdés megvitatásánál két táborra oszoltak. Az ügy eldöntése hosszabb vitát idézett elő, melyben Neumark Béla városi orvos, dr. Schwarcz Zsigmond, Lénárd Ernő, Stieder Lajos városi ügyész és Pető Vilmos vettek részt. A képviselőtestület végre is 17 szavazattal 15 ellenében elhatározta, hogy a „Hullám" szálloda 30,000 frt költséggel, a bemutatott tervek alapján kibővittessék.

— **Jótékonycélu előadás.** Az iparos ifjak kebeléből alakult működelő társaság szeptember 5-én az „Arany-Szarvaş" szálloda disztermében a városi felső-templom ujraépitése és a kisdednevelő-egyesület javára jótékonycélu szinielőadással egybekötött zártkörü táncvigalmat rendez, mely alkalommal sziure kerül Babos Kendő. Pályadijat nyert énekes népszinmű 3 felvonásban. Irta: Müller Gyula. Személyek: Kalász Péter, jómódu földbirtokos Krausz Miksa. Klára felesége, Halasi Erzsi k. a. Juliska leányuk, Halasi Mariska k. a. Zöldi János falu birája, Göröncsél Gyula. Panna felesége, Goldfinger Gizella k. a. Pista fiuk Gő dölei János. Héjja Mátyás uradalmi ispán, ifj. Ofenbeck Károly. Kondor Bendeguz korhely jogász, Nyilassy T. Elemér. Piroska Kalász fogadott leánya, özvegy korcsmárosné, Borsitzki Mari ka k. a. Tudós Ambrus korhely csizmadia Ofenbeck Vilmos. Trézsi leánya, Szadnik Fanni k. a. Bugyi András Kalászék csalédje, Pest Mihály. Puóca Vendel falu i kirurgus, id. Ofenbeck Károly. Verebecné javasasszony, Hentz Vilma k. a. Csikósné javasasszony, Horváth Mariska k. a. Kántorné javasasszony. * * * Dörmög Gáspár kisbiró, Kaschmitter Károly Csendbiztos, Németh János. Mindkét nembeli nép, cigányok, hajduk. — Történik egy alföldi faluban. Idő: jelenkor. Helyárak: Páholy 5 frt. Körszék 1 frt. Zárszék 80 kr. A többi ülőhely 60 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Karzati állóhely 20 kr. (Karzatjegy a táncra érvénytelen.) Felülfizetések, tekintve a nemes és jótékony célt, köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdete este 8 órakor. Jegyek előre válthatók Belus Lajos és Práger Béla urak gőgyszertárában. Külön meghivók ezen szinielőadással egybekötött táncvigalomra nem bocsájtatnak ki. A jótékonycélu és élvezetes előadást ajáljuk közönségünk pártolásába.

— **Tüzvész.** Bencik Ferenc somogysánci bérgazdaságában e héten nagy tüzvész pusztitott, a melynek az összes learatott termés áldozatul esett. Otásró', eszközök hiján szó sem lehetett, nagy kaniszai tüzoltóság sem vonulhatot ki. A kár körülbelül hatezer forint, melynek java része biztositás révén meg fog térülni.

— **Drága lakás.** Ujlaki József légrádi lakós bejött Kanizsára lovat venni, hozzá is jutott Fried József magyar-utcai lakós lóvásárlást közvetitő egyén jóindulatából és még azonfelül Fried éjjeli szállásra is magához hivta. — A hagyományos magyar vendégszeretet ilyen tiszteletreméltó megnyilatkozása bámulatba ejtette Ujlakit, ki is uj lakásán csakhamar boldogan elszenderült és csak reggel vette észre, hogy nem pajzán tündér, hanem gonosz ember játszott vele, mert 80 frtja tünt el, tünékeny álomkép gyanánt. — A rendőrségnél megtette feljelentését, a gyanu Friedre irányult és mivel a terhelő adatok egész özöne merült föl, a melyek az ő tettességét igazolni látszanak, a főkapitányság által letartóztattatott és a kir. törvényszéknek átadatott. — Az eseményekben általában megnyilatkozni szokott logika segitségével könnyen rá jövünk, hogy Fried csak némely-házi urat akart utánozni, inkább kevesebb, mint több sikerrel.

— **Egy veszélyes** cigány-karaván elfogása. A zala-egerszegi csendőrség Oláh András és Horváth János zalamegyei illetőségü veszélyes kóbor cigányokat és még több társukat Zala-Egerszeg környékén elfogta azért, mert e cigány-karaván tölbrendbeli bűncselekmény elkövetésével vádoltatik; a nyomozást Gábriel Alajos zala-egerszegi őrmester több csendőrrel már 1 hét óta folytatja, s eddig is több, s nagyobbszabásu bűncselekmény lett kideritve, melyet e cigány-karaván követett el Zalamegye különböző részein. — Ezen cigány karaván törte fel folyó év tavaszán a lentii postabivatalt és az ottani gőzmalom irodahelyiségét, de egyik helyről sem vihettek el semmit sem azért, mert előbbi helyen a postavezetőnő, utóbbi helyen pedig a molnársegéd által észrevétetvén, a lármára elmenekültek. Abba azonban még sem egyeztek bele, hogy Lentiből üresen menjenek el, hanem Kollovics György cipész műhelyét feltörték, s onnan néhány pár uj cipőt és csizmát elvittek; de ezt vesztükre cselekedték, mert azon csizmákból egy párt — igen kicifrázott voltánál fogva — a csendőrség egyik cigány lábán felismert, s igy ezzel is több bűncselekmény derült ki terhükre.

— **Tanonciskola.** A helybeli kereskedő tanonciskolában a beiratások az 1897/8-ik tanévre szept. 12-én d. u. 3 órakor eszközöltetnek.

— **Huszárok ugratása a Balatonban.** Balaton-Almádi fürdőközönsége nem mindennapi látványban gyönyörködött szerdán és csütörtökön, Háromszáz közöshadseregbeli huszár, tiszteikkel együtt, érkeztek Almádiba s két napi ott táborozásuk alatt usztatási gyakorlatokat végeztek a Balatonban, a Budatava öbölben. Huszárok és lovak egyaránt pompásan birköztak meg a vizes elementummal és semmi baj nem történt. A tisztek estenden a fürdő-bálban jókedvvel rakták a kállai kettőst reggelig.

— **Lányi Ernő legujabb dalfüzete** a „Lemondani! és még 3 uj dal" jelentek meg a budapesti **Klökner Ede** zenemű-kiadónál igen szép kiállitásban. Tóth Kálmán bájos lyrai dalát még ily benszőséggel s hatásosan nem zenésitette meg senki, mint a hogy ez Lányi Ernőnek sikerült. E füzetben még a „Lemondani lemondani"! mindalon kivül. „A Tiszának jaj de mély a feneke". „Régi nóta hires nóta" és „Özvegy asszony fena a cifra sáncon" cimü dalok vannak, melyek mindegyike igazi cabinet darab Lányinak már eddigi sok szép ismert dalai mellett. Mindig esemény számba meg ha Lányi Ernő egy dalfüzettel ajándékozza meg a magyar zeneviláguot mégis a dalok mondhatni legsikerültebb termékei Lányi Ernő genialitásának, s bisztosra vesszük, hogy rövid idő alatt szájról-szájra adott legkivántabb nótái lesznek a daloló-zongorázó ifjuságnak. Ára a diszes zenefüzetnek 1 frt 20 kr., s **Klökner Ede** budapesti Csengery-utcai zenemükiadóbivatalából rendelhető az meg.

— **Nestlé Henri gyermek táplászlje.** Ezelőtt harminc évvel Nestle chemikus által Veveyben feltalálva és 1871 óta Austria-Magyarországba bevezetve már világhirre tett szert és tekintettel összetételére minden orvosi capacitástól mint a legtökéletesebb helyettesitője az anyatejnek ellett ismerve. Miután az a csecsemő táplálkozására szükséges minden alkotó részt tartalmazza, és melynek elkészitéséhez ellentétben a többi praeparatumoktól, csak viz szükséges, melyben néhány percig felkell főzni. Azon körülménynél fogva, hogy a tehénszüet nyáridőszakban eltartóvá tehessük egészségnek ártó anyagokkal mint hamuzsir, borax kell keverni és azonkivül jeleuleg több vidéken uralkodó száj és körőm betegség következtében az a veszély áll be, hogy a gyermekek az ilyen tej élvezetétől megbetegesznek az elővigyázat parancsolja csakis olyan készitményt, mint a nestle-féle gyermek láplászt használjunk a csecsemők táplálásához, melyhez tej hozzádás nem szükséges miután azt már kellő mértékben tartalmazza. Nestle Henri gyermekliszte nemcsak mint ital, hanem mint pép is használható és utóbbi esetben stipticus tulajdonságánál fogva különösen bél katarusánál kolera nostrasnál és az emésztés szatályozásánál mint tápszer használandó a beleket izgató tej helyett. Egy oly tulajdonság ez mi orvosi tekintélyektől elismerve és az uj kor klinikai kézi könyveiben joggal lesz felemlitve.

Noha nincsen szive, annak kinját érzi,
Mának adván rabul, gondolattal nézi
Fájdalmas sebeit s kételkedve hiszi;
Fél, remél, egyszersmind, hogy kedvesen veszi.

Ő volt első magyar nőköltőnk és száz év esett közbe, midőn a keszthelyi Heliconon feltűnt ismét egy Berzsenyinek nejéről közeli rokona, Dukai Takács Judit, irói nevén Malvina, aki Kis János verseinek s Ányos elégiáinak hatása alatt lett költő. Költészetén azonban, bár a felsőbb lirára törekedett, a reflexió s művészieség érzik ki. E korban a költészet vonzóereje többeket is bűvös hálójába csalt, különösen a Dunántulról s ezek Kazincy Klára, Takács Teréz; s a legeredetibb lirai tehetség Ujfalvy Krisztina, aki ideáljától hűtlenül elhagyatva, kéröi közül a legrutabbnak nyujtotta kezét, csak azt kötve ki, hogy szerelmet tőle ne kivánjon. Férjétől bár nagyrészt külön is élt, hogy az megbetegedett, hozzásietett ápolni. Költeményei nemcsak saját, de a kor fájdalmas költészetét lehelik; s bár lirája kevéssé változatos, hangja igazi lirai hang. Szintén jeles nő-költő volt Krisztina barátnéja: Molnár Borbála, a ki Felső-Magyarországon Kassa körül született 1760. körül és első szerelmében ő is ugy járt, mint barátnője, hogy szerencsétlen házasság a durva férj lett osztályrésze. Amint Dukai Takács Judit és Takács Teréz 1817 körül ugy foglalták el Molnár Borbála s Ujfalvy Krisztina ő előttük a magyar Parnassust. Molnár Borbála költeményein az erős bölcselő hajlamok, mig Ujfalvyn az érzelmesség törnek át; Takács Teréz, kire Ányos fájdalmas költészete volt nagy hatással, érzést párosit szép fordulatokkal, mig Dukai Takács Judit Döbrentei, Berzsenyi Malvinája Gündöc Ferencné versei magasabb életnézetet s nagy költői hivatottságot árulnak el. A 40 es években Malom Lujza s 1847-ben Szendrey Julia: Petőfiné tünik fel egyszerű keresetlen, csinos költeményeikkel, akikkel azonban Ferenci Teréz méltán versenyez, mert annyi erővel s fantáziával, oly mély érzéssel, mint ő nála, ritka nőköltőnél találkozunk. Az ő sorsa is csalódás. Szeretett s nem szerettettett — a szíven lötte magát. Tóth Kálmánné: Majthényi Flóra, egy időben sokat emlegetett nőköltőnk volt, de ma eltérők a vélemények, őszinteségét, igaz érzését azonban meg nem semmisiti semmi. Iduna: Szász Poli, Vahot Sándorné dalain melegséget, itt-ott üde bájt találunk, amelyet „Izidora" grf. Bethlen Miklóné verseire is bátran alkalmazhatunk.

Kisfaludi Atala: Szalay Károlyné Kaposvárt élő jeles nő-költőnk, ugy látszik csak ifjukorát, a szerelem tavaszát zengte dalokban, azóta az elbeszélő irodalom foglalta le. Pedig tartalmas versei révén, lendületes dalaival sok szép reményt kötött hozzá a költészet, de örökét átvette leánya Szalay Fruzsina, kit Cobel Miukával együtt a legjobb élő nőköltőink között emlegetünk. Wohl Janka és Szöllősi Nina versei is említést és figyelmet érdemelnek, igaz, bájoló egyszerűségükért. Ez az, amit röviden a magyar nőköltőkről elmondhatunk. A költészet most számkivetve jár, ritkaság egy-egy jeles, mint Ambrosius, s Ada Negri. Aluszik Apolló; Spanyolország, Angol, Magyarország, Francia földön a regény divik, mely legalkalmasabb az áradozásra.

— **A Mátyás Diák** legujabb száma is kétségtelenné teszi, hogy ez idő szerint az összes ifiapok között a Mátyás Diák a legvigabb és legtartalmasabb Kétszer annyit nyujt ugy szövegben és képekben, mint bármely más víg ujság: azonkivül annyira változatos, hogy szinte csodálatos. Alakjainak eredetisége, adomáinak sokasága, aktuális közleményeinek tarkasága, tálaynyratának gazdagsága éppen olyan vonzó erőt képez, mint az a husz-harminc kitünő karrikatura- ez adoma-illusztráció, a melyek e sörendű rajzolók tollából kerülnek ki. Minden arámban egy befejezett víg elbeszélést nyujt A Mátyás Diák ily körülmények között valóságos családi lap, a melyben a család minden tagja talál neki való, kedves dolgot. A Mátyás Diák egyuttal a legolcsóbb iflap is, mert előfizetési ára egy negyedévre csak 1 frt 50 kr. A kiadóhivatal (Budapest, Sarkantyus-utca 3 szám) szívesen küld mutatványszámot, ha ezirant megkeresik.

Irodalom.

„Az 1848 - 49-iki Magyar Szabadsághare Története“ cimü illusztrált nagy munkából most jelent meg a 86-ik füzet, a melyhe Gracza György a világosi fegyverletétel utáni eseményeket mondja el a nála megszokott érdekességgel. A füzet képei ezek: Világos térképe. A világos gyásznap. Falragasz a világosi fegyverletétel után. A lugosi csata 1849. aug. 15-én. Kossuth Lajos menekülése a bazából.

Közgazdaság.

Vetőmagrak. (Mauthner Ödön tudósitása). Löbere. A termés felől Erdélyből és a Bánságból az utóbbi napok folyamán kedvezőtlen hirek érkeztek, viszont néhány vidékről, hol már évek óta löbermagot nem produkáltak, a kedvező időjárás folytán jó termés igérkezik Az aratás némely vidéken már megkezdődött, kész áru ugyan nincs még, de a kézzel morzsolt minták után indulva, a minőség kielégitő. Ha tehát szép száraz időjárásunk lesz, minőségö tekintetében jó termésnek nézünk elébe Más esztendőkben ezen időtájban az ó termésü löberének kivitele nagyobb arányokat öltött, mig az idén tökéletes csendeség uralkodik, miből az következtethető, hogy a külföldi termés kilátások jók. Lucerna. Kedvezőtlen termésünk következtében tavalyi magunk vidékről jó keresletre van. Baltacim. Kész áru hiján nagyobb forgalom nem fejlődhetett, a kereslet élénk maradt.

A kassai m kir gazdasági tanintézet épitőfélben levő uj konviktusa f. évi október hó 1 én nyilik meg. A tanári testületnek egy régi óhaja teljesült akkor, a midőn dr Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter mindenre kiterjedő gondoskodása folytán lehetségessé vált a konviktusnak, mely a legmodernebb igényeknek is megfelel, felépítése. E különálló, tisztán a jelzett célt szolgáló épület, az intézeti gazdaság közvetlen közelében, az intézet szép parkjában van elhelyezve, s 48 bentlakó hallgató részére berendezve. Szép nagy és világos szobáiban két-két hallgató nyer elhelyezést. Pompás étterme és olvasó terme van, a hol az összes szaklapokon kivül szépiroalmi és napilapok állanak a hallgatóság rendelkezésére, sőt zongoráról s egyéb szórakoztató dologról is gondoskodva lesz, hogy ezáltal is kávéházaktól stb. az ifjuság elvonassék. Az egész épület villanyvilágitással és vizvezetékkel, ugy tehát fürdőszobákkal is lesz ellátva, s a felügyelettel megbizott gondnok is az épületben fog lakni, s igy módjában van az igazgatóságnak biztositani a szülőket arról, hogy az ifjuság oly gondos és szigoru felügyeletben részesül, a miképen kosztadó családoknál csak a legritkább esetben részesülhet. Dacára az előnyöknek, az ellátásért fizetendő összeg oly csekély, a minő internátusokban is ritkán szokott lenni. Teljes ellátás, mosás, világitással és fűtéssel együtt évente 240 frt I. évesek, 220 frt. II. és III. évesek részére. Első évesek részére a konviktusban való lakás kötelező.

Felelős szerkesztő: *Dr. Kiss Ernő*
Helyettes szerkesztő: *Dr. Villányi Henrik*
Kiadó: *Ifju Wajdits József.*

Nyilttér.*)

Selyem-damasztok 65 krtól 14 frt 65 krig méterenként valamint fekete, fehér és ines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos kockázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség 2000 rain és mintázatban stb a megrendelt áru postalér és vámmentesen a házhoz szállitva valamint mintákat postafordultával küld: Henneberg G. cs. és k. udv. szálli. (selyemgyárai Zürichben. Svájczban czimszett levelekre 10 kros levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal magára felelősséget a szerk.

38 kitüntetés, ezek közt 14 diszokmány és 18 aranyérem. Számtalan bizonyitvá ny első orvosi szaktekintélyektől.

Ujszülött gyermekek,

kik anyjok által épen nem, vagy csak tökéletlenül lesznek szoptatva, **Nestlé H. féle gyermekliszt,** használata folytán okszerü módon fölnevelhetők **Mintaadagot,** nemkülömben röpiratokat, melyekben a készitésmód s a kontinens legelső szaktekintélyeinek, menházak és gyermekkórházak számtalan bizonyitványa foglaltatik — kivánatra ingyen küld e központi raktár:

F. Berlyak I., Naglergasse Nr. 1.

Henri Nestlé-féle gyermektápliszt 90 krajcár.
Henri Nestlé-féle mesterséges tej 50 krajcár.

Raktár minden gyógytárban és fűszerkereskedésben.

Orvosi körökben a **tehéntej** veszélyeire a sürün fellépő száj és körom fájas következtében, különösen mint csecsemő tápszer és oly élvezeti szerekuél, melyek tej hozzádását kivánják, figyelmeztetnek és a tej által származható betegségektől megóvás tekintetéből a Nestlé féle gyermektápliszteket, mint a **legrégibb** gyermektápszert és a **legtökéletesb helyettesitője** az anyatejnek ajánltatik. — Utóbbi már 1872. óta be van az osztrák magyar monarchiába vezetve és tekintve összeállitását minden **tej hozzáadást** nélkülözhet.

Ezen liszt, eltekintve régi megkisérlését a társadalom minden rétegében a gyermek tápszerek közt az első helyet foglalja el, sok év után még maig is használják a Szt. Anna gyermekkórházban. Prof. dr. Widerhofer vezetése alatt A Lipótvárosi, Karolin, Rudolf trónörökös gyermekkórházakban Bécsben, az orsz. lebuchházban Budapesten, a Ferenc József gyermekkórházban Prágában, az ottani klinikákon. szintugy a Cyrill és Methud gyermekkórházakban, Brünnben a morva országosintézetnél Olmützben a Szt. Anna gyermekkórházban, Grácban, etc. szintugy alsó ausztriai orsz lelenc házban az 1872-ben az akkori igazgató dr. Fridinger által a leggyengébbgyermekeknél is kitünő eredménytyel használtatott.

Ez az **egyedüli** gyermektápszer, mely ellentétben más készitményektől, a csecsemőnek folyton ugyanazon táplálékot nyujtja, csak hogy vizzel vegyitve néhány percig felfőzve kell lenni. ellenben a többi készitmények mind **tej hozzátételt** kivánják. mire különösen figyelmeztessünk.

Vese, hugyhólyag, hugydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek huruto bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

ÁGNES Természetes szénsavas ásványvíz a magyar forrás. Legjobb asztali és üdítő ital. Kitünő szolgálatot tesz az emésztési szervekkel. Tartósan ízletjén jótékonyan hatóan bizonyitott. Szétküldés: Édeskuty L. udvari szállitó Budapest. Kapható mindenütt. f.

HIRDETÉSEK:

4062/tk. 97.

Pöthirdetmény.

A n. kanizsai kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi. miszerint az özv. Bilisits Józsefné nagy-kanizsai lakós végrehajtatónak, Domina Ferenc nagy kanizsai lakós végrehajtást szenvedő elleni 29 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 4250 tk. 97. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a nagy-kanizsai 2918 sz. tjkvben † 1306 országám alatt felvett ingatlannak Domina Ferencet illető fele része 1312 frt 44 kr. kikiáltási árban ezen kir. törvszék tlkvi helyiségében 1897. évi október hó 8 adik napjának délelőtti 10 órájára kitüzött árverés az 1881. LX. t.-c. 167 §-a alapján Goldstein Jakab végrehajtató érdekében is 236 frt 62 kr. tőke követelése s járulékai kielégitése végett megtartatni fog.

A kir. tvszék mint tlkvi hatóság.

Nagy-Kanizsán, 1897. évi jul. 28-án.

CSESZNÁK MIKLÓS
kir. tvszéki biró.

Valódi brünni szövetek
őszre és télre

Egy Coupon 3.10 méter hosszu teljes, uri öltözet (kabát, nadrág és mellény csak { 4.80. jó, 6.— jobb, 7.75. finom, 9.— finomabb, 10.50. legfinomabb

Valódi gyapjuszövet.

Egy Coupon fekete salon öltözékhez 10 frt, továbbá felöltő szövetek, turista darócok, legfinomabb kamgarn és a többi szövet minőségeket gyári áron küld szet a szolidságáról és megbizhatóságáról legjobban ismert szövet raktár

Siegel Imhof Brünnben

a közvetlen megrendelések a gyári helyen nagyon előnyösek: nagy választék folyton uj áruk, szabott legolcsóbb árak, figyelmes elintézése a legkisebb rendeléseknek is. etc. etc.

Suchard csokoládjai és kakaói.

Tévedések elkerülése czéljából a mélyen tisztelt közönség figyelmeztetik arra, hogy **Suchard Ph.** gyára ugynevezett **törmelék csokoládét** se nem gyártja sem kereskedelemre nem hozza. — **SUCHARD PH.** *csokoládéért a tiszta állapotbani szállitásért kezeskedve van és csakis staniol csomagolásban gyári jegy és aláirással kapható.*

THIERRY-BALSAM ICH DIEN

Egyedül valódi angol

csodabalzsam

(Tinctura balsamica)

THIERRY A.,

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Órangyal gyógyszertárából és gyógyszerészeti készitmények gyárából.

Hogy mindentévedés elkerültve legyen ezentul ezen hatóságilag bejegyzett védőjegyet használom

Közegészségügyileg megvizsgáltatva és valemenyet mondottak róla. A legrégibb, legháztaeosabbnak bizonyult és legolcsóbb nepies háziszer, mely a mell- és tüdőfajdalmakat enyhiti stb. a beláegleg és külsőleg alkalmazhato.

Valódiságának jelét minden üveg egy czüst hüvellyel van ellátva, melyen czégem Thierry Adolf, gyógyszertár „Az órangyalhoz“ van bevésve. Minden balzsamjegy, mely nem a fenti zöldgyoman védőjegyegyel van ellátva, utasitsanak vissza, mint hamisitást és utánzatot, mennél olcsóbb, annál értéktelenebb Tehát mindig pontosan figyeljünk az itt látható zöld védőjegyre. Egyébül valódi balzsamom hamisitoit és utánzoit, valamint értéktelen utánzatok, melyek a kösönyg megtévesztésére más balzsamjegyzsel vannak ellátva, elárusitoit, általam a vedőjegytörvény alapján törvényesen lesz üldözve. Hol balzsamom részére nincsen raktár, rendeljenek közvetlenül czen a czimen: Thierry A. Órangyal gyógyszertárnak Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. 12 kis vagy 6 duplaüveg ára Magyarország és Ausztria harmely postahelyére 4 koronába kerül, Bosznia és Hercegovinába 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona 80 filler. 12 kis vagy 6 duplaüvegnél kevesebbet nem küldök. Széjjelküldés csak a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett.

Mindenkor figyelemmel legyünk a zöld védőjegyre, melylyel a valódiság jelével minden üveg el van látva.

A valódi angol

Schutzengel-Apotheke

csodakenőcs

ereje és hatása.

Ezen kenőcscsel egy 14 éves gyógyitha tatlannak tartott csontsze teljesen meggyógyitatott, ujabban pedig egy szeres sebéz rákszerü hajt megcsontosodott. Az angol csodakenőcs, melyet a legvalódibb és lélét hajtókat a szervek emberiszet a legjobb eredmenyjel használt szer. A sebek gyógyitása, ugyanitán s fájdalom enyhitésben felülmúlhatlan; — fontartrészét a piros rózsa „rosa centifolia“ van létező csodaszerű gyógyszer, emberhétköznapi rendkivüli gyógyulásunk miatt kitanthatók ellenert más anyagokkal, képest. Az angol csodakenőcs használható:

A gyermekgyógyászó mellhajnál, tegyűlemlésnél, mellkénymegvedésnél, orbánc, mindennemü erelmek; lábszvagy csontsz-beülések, sebek, genyedtség, dagadt lábak, sőt csontszu ellen; ütés-, szurás-, lö-, vágás és zuzódási sebek ellen. Használható minden ilegen részek n. m. ügyszfaszálka homok, szilánk és tüskék eltávolitására. Mindennemü daganat, kinövés, pokolvac, ujjaképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, köröndaganat, hólyag- és fölgödgyülés. Jobb gyógyitásra. Mindennemü égési sebek, fagyott testrészek, betegeknél hosszab tekvés által támadt sebek, nyakdaganat, vertorlódás, fülszúgás és a gyermekknél előforduló kisebesdések ellen stb.

Az angol csodakenőcs minél régibb, annál kitanthatóbb.

Igen ajánlatos ezen egyedül álló szerbül előrigyázatkép minden családnál készletben tartani.

Két dobozmál kevesebb nem küldetik; a szétküldés kizárólag az ország ellelget bekülldése vagy pedig utánvétellel eszközöltetik, 2 tégely, csomagolás, szállitólevél és bérmentes megküldésért 3 korona és 40 filler.

Számos bizonyitvány áll rendelkezésre.

Figyelmeztetek mindenkit a hatástalan hamisitványok megvételétől, a kérem szigorunan ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és czégek „Az órasszal gyógyszertárnak“ Pregradában belégczve kell lennie és minden tégelynek egy használati utasitásba kell becsomagolva lenni és ezen látható védőjegyyel ellátva.

Az egyedül és valódi angol csodakenőcsöm hamisitói és utánzói, a védjegy-törvény értelmében szigorunan üldöztetnek, épugy ezen hamisitványok terjesztői.

Egyedül beszerzési forrás:

Órangyal-gyógytár, Thierry A.

Pregradában Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Raktár a legtöbb gyógyszertárban, hol raktár nincs, lesznek a megrendelesi kérvetlenül „Az órasszal gyógyszertárban“ THIERRY ADOLF Pregradában, Rohitsch-Sauerbrunn mellett czimezni. — Az osztrák-magyar védjegy lajstromszáma: 6674.

ALAPITTATOTT 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. kér.. Külső váczi-ut 45. szám.

Sürgönycim: SZIVATTYUGYAR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenféle *gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat* (40% szénmegtakaritás), *petroleum- és benzin motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegitőket, tartányokat. Hidakat* és egyéb *vasszerkezeteket.* Mindenféle **szivattyukat** *gőz-, szij-* és *kézi hajtásra,* valamint *villamos üzemre. Artézi kutjelépitményeket vasból. Tüzfecskendőket* és *vizszállitókat, tüzoltósági felszerelési tárgyakat Köztisztasági szereket, öntözö-kocsikat, sárkaparó* és *seprőgépeket, hóekéket* és *uthengereket. Egészségügyi szereket,* mint *gőzfertőtlenitő készülékeket* és *teljes fertőtlenitő telepeket pöcegödör tisztitó készülékeket. Vas- és érczöntvényeket, harangokat. Keményöntésü acélfelületü tüzrostélyokat egyenes* és *kigyóalakban,* valamint *polygon rostélyokat.*

LÉTESIT: viz műveket, csatornázásokat vizvezeték és légszeszberendezéseket, központi fütéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentáltt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál** és **meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi **népszerü háziszer,** melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **főraktár: Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czegjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza

RICHTER F. A.D. és társa, cs. és kir. udvari szállitók. BUDAPESTADT.

szaglatan és nyomtatvány szerint

Valódi csak ügyfelekhez 10 db. 1 illó czen (ketesbirral

10 □ 1 milli 1.60 kr., teljes másolat kész. nem ragad

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

vaszkodó szobapalló-fénymásk,

vagy szobapalló-fényszerü lakk, a mely a olaj és viaszfélékkel szemben ellenálló, a mely a

ROYAL nagy szálloda.

Budapest, Erzsébet-körút.

A fő- és székváros legszebb és legnagyobb szállodája.

Szobák 2 frttól feljebb villamvilágitással és szolgálattal.

7152/1897.

Árverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbiróság 5347/97. számu végzése által Heindl Aladár végrehajtató javára Dr. Fülöp Kázmér ügyvéd n.-kanizsai lakós ellen 700 frt tőke, ennek 1896. évi augusztus hó 28. napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 43 frt 80 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 839 frtra becsült butorok, ágynemüek, 1 zongora és egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 7152|1897. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis Nagy-Kanizsán alperes lakásán leendő eszközlésére 1897 ik évi szeptember hó 13-ik napjának délután 2 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108 §-ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1897. évi aug. hó 29. napján.

BARTS GYÖRGY
kir. bir. végrehajtó.

Gyümölcs és szőllő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőllő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyü szerkezettel, és nyomerő szabályzóval. A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónái.

Szőllő és gyümölcs zuzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőllő és gyümölcs örlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legujabb szerkezetü szabad. önműködő „Syphonia" gyümölcs és szőllevessző permetézők, gyártatnak és szállittatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Hayfarth Ph. és Társa

cs. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BÉCS, *II. Taborstrasse 76.*

Kitüntetve 390 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusitók felvétetnek.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb **gyomor- és altestbántalmak**, gyomorgörcs és gyomorhér, rögzött **székrekedés**, máj bántalom, **vérfelülás**, aranyér és a legkülönbözőbb **női betegségek** ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti dobozuk 1 frt o. é.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll" feliratu onozattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer kitünő csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy oncz üveg eredeti üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl szájvize.

(Főalkatrésze: fűzolysavas szikacs.)

A mindennapi szájtisztitásnál különösen fontos bármely korú gyermekek, mint felnőttek számára; mert e szájvíz a fogak további épségét biztositja a egyszersmind óvszer fogfájás ellen. — Egy Moll A. védjegyével ellátott üveg ára: 60 krajczár.

691) Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta pos utánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

„MARGIT"

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS"

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásonak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál,** a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban,** különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban** a Margit-viz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménynyel alkalmazzák a **légzö-, emésztö- és hugyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóviz

präservativ gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **Édeskuty L.** cs. és k. és szerb k. udv. ásványviz-szállitónál. Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőkben.

Alkalmas ügynökök keresztetnek.

Minden ranga egyének, kik magas jutalék mellett egy részvénytársaság képviseletét elvállalni akarják, forduljanak F. J. 300 alatt az Ann. Exp. von G. L. Daube & Co Frankfurt a/M.

GUMMI

és halhólyag

valódi párisi, tucatonkint 1 frt, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frért küld bárhová titoktartással, az 1881. év óta világhirü cég

J. REIF, Specialist, **WIEN**

I. Brandstätte 3.

Kimeritő árjegyzékek zárt boritékban ingyen.

Rechnitz József

okleveles tánctanár tánciskolája

Nagy-Kanizsán az Arany Szarvas szálloda disztermében.

Mély tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és tánckedvelő ifjuságot, miszerint **előnyösen ismert**

tánciskolámban

eddig a lehető legjobbnak bizonyult, könnyen felfogható tánctanmódszerem szerint az összes *modern táncokból* oktatásban adok.

Kivánatra házon kivül is oktatok.

A tanfolyam a *legujabb francia tanmódszer* szerint **f. é szeptember hó 11-én** veszi kezdetét.

Müködésemet teljesen a táncmüvészet oktatására terelem.

Az oktatásban, melyben a *test szabályos és kellő könnyed* tartására suly helyeztetik, részt vehetnek gyermekek épugy mint a felnőttek.

Tanulók felvétetnek naponta lakásomon: *Kölcsey (kiskereszt)-utca 14. szám, Ujvári-féle ház*, ahol bővebb felvilágositás nyerhető.

A táncórák pontos betartása különös figyelemmel történik.

Kiváló tisztelettel

Rechnitz József
okleveles tánctanár

Kérem a cimemre jól figyelni.

Felhivás! A t. c. szülőket figyelmeztetem, hogy az általam feltalált legujabb rendszer szerint a gyermekek egyentartása fejlesztve lesz.

10. évfolyam. 10. évfolyam.

Fontos mindenkinek — Fontos mindenkinek

Bacterium mentes

Ivóviz

minden háztartásnak fontos szükséglete épugy szikvizgyárak és sörfőzdék részére etc. Különösen oly helyeken, hol egészségtelen Okszerü segitséget egyedül a cs. kir. szab.

BERKEFELD-SZÜRŐ,

Európa első basteriologusai által megvizsgálva, nyujt legtisztább bacterinmentes vizet szolgáltat.

Raktár **WILHELM BRÜCKNER & Co.**

Wien, III. Baumgasse Nr. 5—7.

Központi fütö és vizvezetékek gyára.

Képes árjegyzék ingyen, bérmentve.

Fontos mindenkinek — Fontos mindenkinek

Olcsó ékszereladás.

Zálogházból kiváltott és árveréseken, továbbá alkalmi vételek utján beszerzett **órák, arany- és ezüstnemüek és ékszerek** náluk bámulatos olcsón vásárolhatók. Aranyláncok grammja 87 kr. 12 drb. valódi ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr. 6 és 12 személyre szóló teljes ezüst evőkészletek menyasszonyi ajándékok minden alkalomra megfelelő ajándéktárgyak Valódi gyémántgyűrűk 7 forinttól, gyémántfülbevalók 9 frttól, aranygyűrűk 2 frt 40-től feljebb

Minden tárgy m. kir. fényelzéssel ellátva.

Megbizható kiszolgálás.

Grünberger Armin Béla örökösei.

Budapest IV. Városháztér 9. Harisbazár I. emelet 23.

Képes árjegyzék kivánatra ingyen.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán

NAGY-KANIZSA, 1897. szeptember hó 11-én. 37-ik szám. XXXVI. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6, a minden további sorért 5 kr.

NYILTTERBEN
petit sorunként 10 krért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére czimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszaküldetnek nem

A nagykanizsai „Ipar-Testület", „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság", a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," a galamboki önkéntes tűzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kisdedevelő egyesület" a „nagy-kanizsai tanitói járáskör", a keresztény jótékony nőegylet" „nagykanizsai izr. jótékony nőegylet", „szegények tápintézete", a katonai hadastyán egylet" „soproni kereskedelmi iparkamra" „nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Haladás és jólét.

Nagy-Kanizsa, 1897. szept. 11

A tanitás az egész országban megkezdődött. Az iskolák világosságot terjesztenek a legutolsó kunyhóban is. Minden félművelt megelégedetten állitja, hogy a tudomány terjeszti a felvilágosodottságot. Ezt a megdönthetetlen axiomát minden állambölcsesség magaévá tette már. Tehát — a gyermekek hada, köteles iskolába járni. A felsőbb iskolák is folyton szaporodnak és varázserővel vonzzák a tudományt szomjuhozó ifjakat, mert az iskola ad minősitést, a minősités kenyeret, a kenyér hatalmat az éhesek fölött. Chinában is már minden ember tud olvasni, bár értéke az egyénnek egyenlő egy seprünyél értékével, tehát miért ne legyen nálunk is úgy, mint Chinában? A sok tudomány azonban mivel szaporitotta mindeddig életerőnket? Mik voltak mindeddig az irástudás terjedésének áldásai? A nép zöme, a munkás nép helyzete javult-e? Mikor a jó irás mig ritkaság vala nálunk, egy iródeák többet keresett meg mint ma a dijnok. Most már az irástudás nem biztosit sok előnyt senkinek. Azt mondják, hogy az intelligenczia fokozza a munkás munkaképességét. Ez igaz, de a bérviszonyok a nagy városokban rosszabodtak és a haladás minden téren szaporitotta a szegényeket is Az idő pénz, azt mondja a közmondás és munkásainknak sem pénzök sem idejök nincs. Ha az országban tizezer szegényház volna, mind megtelne szerencsétlen szegényekkel. Ez mindazért van, mert az egyéni értéke az embereknek csökken, értékes immár csak a vagyon. a Mámon, melyet a társadalom imád. Mig a sokaság bajjal és jajjal szerzi meg mindennapi kenyerét, addig a vagyonos osztály belekapaszkodik az államgépezet kerekébe, azt igazgatja saját céljainak megfelelően és áthatod a társadalmi hallottak, a munkás nép testén, kerékbe törve mindenkit, aki utját állja. Azok pedig, kik munkájokkal hozzájárulnak az egész közösség javához, legkevésbbé kapják meg azt a jutalmat, amely őket megilleti. De legtöbb esetben fájós szivvel kénytelenek félrevonulni mint néma szemlélők, kiket az erőszakos akarnokok egyszerűen félretolnak. Krisztus szeretetről, áldozatokról és hitről beszélt a világnak, de szeretet helyett gyülölség, áldozatkészség helyett szükkeblűség és hit helyett tartütfferia és hitetlenség uralkodik. „Segits magadon és Isten fog téged segiteni" ezt prédikálják a Mámon szolgái, de elfeledik, hogy az ember, mentül jobban szorult segélyre, annái kevésbbé tud magán segiteni. A társadalom legelső kötelessége az igazságosság, az ember egyéni méltóságának elismerése, aminélkül sem a tudomány, sem a technika haladása meg nem hozza áldásos következményeit.

Meg kell ugyan becsülni azt a szellemet, mely mint Rökk Szilárd vagy Bródy Zsigmond jótékonysági intézeteket állitott. De aki az eszméért küzd, amely mindenkinek az őt megillető jólétet biztositja, ugy hogy nem kénytelen alamizsnáért koldulni, nagyobb munkát végzett, mint az, aki kórházakat épitett. Az apostol szava manapság igazabb mint valaha: „Ha minden vagyonomat odaadnám a szükölködőknek és megégettetném testemet, nem használna semmit, ha nem szeretném felebarátomat?"

Hazánk szabad ország, mondják, mindenkinek vannak kilátásai. A munkásember fia, kuriai elnök lehet, és szegény emberből lehet milliomos is, csak legyen hozzá való esze, erélye és óvatossága. Ha nincsen arra való tehetsége, akkor ne pa naszkodjék, hogy másnak van. Az eszmében sok az igazság, de van benne sok hamisság is. Igaz, hogy a tőke jótétemény és a tőkepénzes lehet segitője más embernek is, de csak akkor, ha a vagyonszerzés nemcsak monopolioma bizonyos embereknek. De egyedáruságot látunk mindenütt. Ott vannak a ringek, kartellek, szindikatusok, börziánerek, ott van a vesztegetők és protektorok egész hada, akik oda törekednek, hogy mások kizárásával csak ők és kegyeltjeik boldogulljanak. Haladó századunk meghozta nekünk a technikai tökélyt, a kényelmet, de kérdés, hogy hányan részesülnek a haladás jótétményeiben. A választ megadja majd a jövő század.

Kemény esztendő.

„A buza ára el fogja érni a 16 frtot." Ily hasonló jelszó alatt indulnak a tőzsdei hadászok a harcba. Tizenhat forintos buza! No lém. A „tőzsdei árfolyamáló bizottság" kegyelméből, Magyarország agráriusai örvendjetek. A panasz szava el ne hagyja ajkaitokat. Hozsannát, hozsannát énekeljetek gazdák, a boldog aranjuezi napok im elérkeztenek. Örömünnepet üljetek ti szegény gazdák. Ilyen ár nem születik egyhamar. Siessetek visszafizetni a banknak, a takarékpénztárnak, a kereskedőnek sat. tartozásaitokat. Aki pedig nem tartozik mindezeknek, az toldja meg földjét, házát egy-egy darabbal. Adóvégrehajtó kerülje el hajlékodat. Szóval ünnepeljétek ez esztendőt s ne feledkezzetek meg ennek évfordulójáról. Senkisem kivánná nálunknál jobban, hogy mindez igy legyen s soha se másképp. De ha ezen álomból — mert mindez egy édes álomkép — felébredünk, ugy elhagy bennünket illuziónk s ujra számit velünk a rideg való s megforditva.

Miért 12 frt a buzaára és miért kecsegtetnek 16 frtos árral? Sajna e kérdés válaszánál, bele kellene hatolnunk a világpiac nyilt titkaiba.

Csak ismétlésbe bocsájtkoznánk akkor, midőn e kérdéssel hosszadalmasabban foglalkoznánk. A földmivelési miniszter becses munkája, amelyet a nyilvánosság részére készittetvén, — a világ gabna termelményéről — meggyőzhette a kétkedőket arról, hogy egyedül hazánkban 14 millió m. m. a termés hiány; mig ellenben a világ termés hiánya 55 millió hektoliter. Termés tehát csak annyi van, amennyi magra és kenyérre elég a népnek. Tehát most oly magas a gabna ára, hogy attól a gazda — ehenveszhet. Ehenveszhet azért mert abból a mennyiségből, amennyit a piacra vihet, jobban mondva nem vihet, vajmi keveset érinti az ő zsebét. Annál inkább üli a papiros buza orgiáit mert itt millió és millió forintnyi differenciák fizettettek és fizettetnek ki.

Természetes tehát, hogy a differenciális üzlethez a gazdának abszolute semmi köze mert a józan gazda, ha csak vabanque-ot nem akar játszani, erre az utra nem vetemedhetik.

A szociális bajoknak szülője a mai buza ár. A kenyér oly hallatlan drága, hogy azt a szegény munkásnép nem birja ki az oly alacsony munkabér mellett. A hivatalnok, kinek a város és az állam már rég igéri a drágasági pótlékot, ugy látszik erről teljesen megfeledkeznek s majd akkor állanak elő ezzel a tervvel, ha a kenyér ára ismét 12 kr. lesz. Szóval, az állam a kikoplalási rendszert akarja hivatalnokainál meghonositani.

Nem sok hiányzik attól, hogy az ország éhinség előtt álljon! Pedig ha a gyomor nyugtalankodni kezd, akkor olyasvalamire lehetünk elkészülve, a mitől mindnyájunkat óvjon meg az Ég!

Az államnak kötelessége volna e nehéz órában a bajokon segiteni.

Segiteni rögtön és alaposan.

Sok módja volna rá, csak akarnia kellene.

Eddigelé is tett már valamit. A belügyminiszter ugyanis körrendeletet intézett az összes vármegyék közigazgatási bizottságához, melyben szükségesnek mondja, hogy mivel előre láthatólag a kisgazdák, a kisiparosok és munkások fokozottabb mértékben rá lesznek szorulva a kölcsön pénzre, mint máskor, — szükségesnek mondja tehát, hogy a hatóságok az 1883. évi XXV. tckk rendelkezéseinek végrehajtására ezuttal különös gondot forditsanak. E célból fölhivja a hatóságokat, hogy a hitelezési ügyletviszonyokat az alsóbb néposztály körében folyton éber figyelemmel kisérjék, az e téren előforduló minden jelentősebb mozzanatról a közigazgatási bizottságot pontosan tájékoztassák és ha bármily jelenségek az uzsora elharapózására mutatnának, az idézett törvény értelmében a hatáskörükbe eső intézkedéseket foganatositsák.

De hát elég-e csak ennyi?

Havas Jákó.

A mi külvárosunkról.

— Az iskolaügy Kis Kanizsán —

Valahányszor sáskáink között, — ami egyébként napi renden van, egy-egy brutális eset merül fel, a harag és boszuság hangja még előkelő köreinkből is felzug ellenök.

Látszólag igazok van ezen uraknak; — mert valóban megfoghatlan, csudaszerű jelenség, hogy egy helység, mely ily közelségben s ily folytonos, közvetetlen érintkezésben áll egy várossal, miként Kis-Kanizsa Nagy-Kanizsával s mégis lakósainak se erkölcsi, se társadalmi életén ennek semmi nyoma ne lássék — unikum a maga nemében.

A ki azonban megfigyelte s ismeri e népet, életviszonyainak kedvező s kedvezőtlen körülményeivel, az másként fogja fel a dolgot s nem megvetni, szánni fogja őket, mert tudja, hogy e brutálitások oka nem másban, mint a hiányos nevelésben s iskolázatlanságban leli gyökerét.

A kiskanizsai népiskolázásával a multban nem törődött soha senki, — ment minden a hogy ment; tett mindenki ugy, a mint neki tetszett, ment iskolába, kinek a mikor s a meddig tetszett. Egyik egy, másik két télen, vagy épen nem, no néhány talán még télen is, de egész éven alig egy-kettő járt be.

Amit egyik télen tanultak, azt a másikig elfeledték s megint ujból kezdhették. Igy mire a négy telet valami nagy

TÁRCA.

Kibeszélik ....

Kibeszélik a virágok,
Hogy én hová mennyit járok ....
Hadd beszéljék, biz nem bánom,
Úgy is te vagy ideálom.
Majd ha leszáll az est árnya,
S kihajolsz az ablakszárnyra:
Valamit majd sugok neked;
Te meg — „igen" — azt feleled...
És tulárad boldog szivem ...
Tán meghasad örömében.

Egy vén cseresznyefáról.

Vén cseresznye áll a szomszéd kertjében,
Vad viharról, fergetegtől tépetten ...
Tarlott galyán zizegnek a levelek;
Enyhet, árnyat nem nyújtanak senkinek.
Szomorúan néz az égre, esdeklőn,
Mintha sugná; „Adj már békét Teremtőm!"
Az ágak közt röpke szellő lengedez,
S a fa alatt halk bongás kél, s tompa nesz.
Szerelmes pár andalg ott, oly enyelgő! ..
Boldogságról tarka himes álmot szö. .
És amint leng az enyhe, igy furalom,
Száll a sóhaj: „Oh egyetlen galambom!"

Haller Jenő.

Próza és költészet.

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

A Kaszinó-bál rendezőségének jó napja volt. Palotay gróf, nemcsak a városnak, de az egész megyének egyetlen élő grófja megigérte a rendezőség elnökének, hogy okvetlen el fog jönni a bálra. Ott lenn vaczogtak a kapúban frakkban, lakkban az arany ifjuság jelesei, s igazgatottan lesték, mikor fordul be az utczába a gróf úr négyese. Másokra ügyet sem igen vetettek, s igy történt, hogy nem vették észre, amint Mérő Józsa bátyjától és özvegy anyjától kitérve befordult a kapún. Szerencséje is volt a szegény leánynak, mert a rendezőségnek még eszébeu voltak azok a viharos jelenetek, a melyet Mérőék meghivatásának kérdése előidézett. Egy varróleány a Kaszinó bálon, a hol a gróf is meg fog jelenni! De hát a bátyja tagja volt a bizottságnak, s vagy őt is kikellett léptetni, ugy nővérét is meghivni. Végre is a demokratikus áramlat győzött, s Mérő Józsa boldog izgatottsággal várta az estét, mikor először nyitja meg a társaság kapuit, mikor először lesz bálban.

De mégsem először. Három éve lehetett, mikor még Pesten laktak Dezső épen szigorlataira készült, anyja beteg volt, a szobájok meg fagyosan hideg és üres. Pénzt kellek akárhonnan előkeriteni. Hogy, hogy nem, értesült, hogy másnap előkelő mulatság lesz, elment a bálanyához s elmondta neki nagy nyomorúságát, a nagy-asszony annyira megsajnálta, hogy beajánlotta öltöztetőnek. Otthon nem merte megmondani, hova megy, kifogással élt. Akkor látta az első bált: nagy pompás terem, pazaron kivilágitva, gyönyörű leányok és asszonyok habzó selyem ruháikban bóditó illatot s tüzelő mosolyt terjesztve mindenfelé. Úgy tetszett neki, hogy az egész inkább mesébe való, s el-el nézte a mint a keringő hullámzó dallamánál tova siklottak a párok, kiknek arczán az élet tüze, szemében a szerelem angyala ült. S a mint hallgatta a csábos zenét és nézte ezt a tündérvilágot, oly boldog volt; csak akkor lepődzött valami fájó érzés szivébe, mint sötét lelhő a nap elé, mikor ábrándozásaiból a hölgyek ideges, türelmetlen szava rázta fel: kisasszony a csipkekendőmet; ej milyen szórakozott maga; siessen kérem, mert meghülök!

Csak ezek a hangok juttatták eszébe, hogy ez nem a Tündér Ilona országa, melyet olyan sokszor megálmodott, hogy ő itt csak szolga, öltöztetőnő! A mig ez a gondolat vajudott és megszületett, fájt neki, eszébe jutott a 10 forint, a mit kapni fog, az édes anyja, a ki betegen didereg a fütetlen szobában. De azután elmultak ezek, a mint kisimulnak a homlok redői, s Józsa megint boldog volt.

Szünóráig nem is látta meg a férfiakat, hiszen az a fekete ruha olyan unalmas, olyan egyhangúan komoly. De szünórakor, mikor a terem ürülni kezdett, egyszerre szemébe ötlik egy szép, magas férfi. Vonásain valami jellemezhetetlen unalom ült, szemei fáradtan néztek, bámultak bele a párás, nehéz levegőbe; alakja, a látható lustaság dacára, ruganyos egész külseje komoly, igazi férfi szépség volt. Józsa egy ideig csak merőn bámult reá, szive gyorsabban hajtotta a vért ereibe, egész lelke a szemébe ült ki, s nézte, szivta, beléjegezte azt az embert. Az egész csak pár perczig tartott, azután eltünt a többi között s Józsa soh'se látta többet.

Dehogynem látta! A képe bevésődött abba a tiszta fehér márványtáblába; a melynek neve leányélek. Ébren és álmában mindig vele járt, nappal imádsága, éjjel álma volt. Rápazarolta mindazt a gazdagságot, ragyogó fényt, a melynek legdúsabb tárháza egy tizennyolc éves leánynak a szive, a ki még sohasem szeretett; lelke felruháztá mindszzal, a mit az a kor ont dusan magából, melyben saját szépségétől beteg szellemünk, s önalkotta csalfa eszményképünk után tör bennünket a láz. Képpé, eszményevé vált lelkében az az alak, s lassanként megbarátkozott avval a gondolattal, hogy jelenés volt, szerelem után sóvárgó lelkének ragyogó festménye. Mindez az édes-bús emlék ott zsongott ma lelkében, mind eszébe juttatta ez a bálterem, a mely annak a szépnek, tündérinek csak halvány másolata. S a mikor belépett a terembe, úgy volt, mint a jól hangolt zongora melynek ha egyetlen billentyűjét ütik le, rezgésbe jön az egész. Ott élt minden lelkében, intensivebben és mélyebben hozta hullámzásba érzéseit, arcán szűz pir viritott, szemeiben az ábrándozás jelent meg.

De ezalatt megérkezett, a kit oly büszkén és örömmel vártak, a gróf is. Nem jött, mint várták négyes fogaton, inassal, hanem csak bérkocsin egyedül. Palotay gróf általában ismeretes volt a megyében, demokratikus és szabadelvű gondolkozásáról, kerülte, a menyire lehetett, és unta a főnemesi társaságot, a hideg feszélyezettséget. Üres fecsegést. Ambitiosus és tehetséges ember volt, a ki különös éles látással ismerte meg az embereket és helyzeteket. Voltak rossz nyelvek, a kik azt mondották, hogy demokratismusa nem egyéb, mint feltűnni vágyás és cselekedeteiben legalább annyi számitás van, mint őszinteség és jellem.

Volt bármikép is a dolog, egyszerű, de mindamellett nagyúriasan megjelenése a legjobb hatással volt a társaságra, s a gróf megérkezése mozgásba hozta a közönséget. Fog-e táncolni? Kivel táncol először? Ki lesz a négyes táncosnője? Mind megannyi kérdések, melyek sok mamának és leánynak szivét indították gyorsabb dobogásra. Csak egy sziv állt meg pilianatra, egy arc sápadt el hirtelen a gróf belépésekor. De az egész nem tartott tovább, mint mig egy gondolat megszületik és megeemmisül, a Józsa összeszedte lelki erejét. Gondolatai örült hajszában üzték egymást, kérdés kérdésre tolult agyában.

Hát csakugyan ez az, nem csalnak szavaim, van káprázat? S mikor meggyőződött róla, hogy nem álmodik, boldog, kimondhatatlan boldog lett. Hiszen már olyan ismerőse lett az a gondolat, hogy sohasem fogja többé látni, hogy csak képzeletének szülötte, olyan alak volt, minőt minden fiatal leány teremt magának, s a kit azután hiába keres a világban. Hát neki megadatott a boldogság, az a kivételes valami, hogy

kinnal végig járták, — ha ugyan megerőltette magát egyik-másik — alig tanultak s tudták annyit, amit rendes iskolázás mellett egy gyenge második osztály heti minden megerőltetés nélkül produkálhat. Ezzel bevégzék tanulmányaikat, az apa, mert hiszen még télen járt gyermeke iskolába, nyugodt lélekkel a szántás, vetés s egyéb munkához fogta őket s mire felnőttek nemcsak az olvasást, más egyebet, még nevök leirását is elfelejtették.

Már hogy aztán ilyen nevelés és oktatásban részesült, következőleg ily szellemi s erkölcsi garanciával biró egyéneket-itt mit várhatni: elgondolhatja bárki is anélkül, hogy bosszasabban kelljen kommentálnom s igy brutálitásukért egy cseppet sem zugolódhatunk ellenök. Szót mellünket verve minden lelkifurdalás nélkül elmondhatjuk, hogy „én vétkem, én vétkem." Valóban a volt intézők megbocsáthatlan bűne volt, hogy a kis-kanizsai népet évek hosszu során ily neveletlenül, gomba módra hagyták felcseperedni.

Kis-Kanizsának kellene, miként más falunak van, hiszen ez sem különb, hat osztályu népiskola, gazdasági irányu ismétlő iskola, vagy ha igy maradna is t. i. négy osztályra szorittassanak a tanulók szigorusan az egész évben iskola látogatásra; igy bizonyára a jövő generáció nagy mértékben levetkezi a mai csiszolatlanságot s brutalitást s mihamar meg fog látszani ugy szellemi, miként társadalmi életükön a hatás, melyet városunk ilyenképen fog reá gyakorolni.

Mert, engedelmet kérek, egy kellő nevelés és oktatásban nem részesült egyéntől miként várhatuók azt, hogy szögletességét levetkezve magasabb és magasabb szellemi és erkölcsi nivóra helyezkedni csak törekedjék is. Ilyen egyénnél hiányzik a józan, itélet s akarat erő, ugyszintén az emberi rendeltetés és életcél világos tudata. Alig különbözik az állattól, mely élet- és faj fenntartási ösztönének vakon hódol, mely durva, csiszolatlan ember cselekedeteiben is durva s s mit Jancsi megszokott, az Jánosnál már természetté válik.

Ismerve jelen iskolaszékünk humanitását s azon jóindulatát, melylyel a kis-kanizsai nép iránt viseltetik s a melynek a közelmultban is számtalan s nagyon szép tanujelét adta, kötelességemnek tartottam, mint ki e dolgokat legközelebbről ismerem, tapasztalatainmak s nézeteimnek jelen soraimban kifejezést adni s meg vagyok győződve, hogy iskolaszékünk a viszonyokat mérlegelve, miként eddig is, úgy a jövőben sem mulasztja el oda hatni, hogy „ráskáink"-nak minden eszköz megadassék, mely szerint az élet közönséges viszonyaihoz mért s szükséges szellemi s erkölcsi garanciáknak birtokába jussanak s igy önmaguk, városunk és édes hazánk javára békés egyetértésben munkáljanak uj évezredünk alapletételének.

Banekovich János
tanitó.

álmai lovagját, ábrándjai hősét meglássa — és tán karjai közt lejthessen tova? Nem gondolt arra, hogy ő szegény leány, amaz pedig gróf, nem látta azt az áthidalhatatlan ürt, a mely köztük tátongott, csak egyet érzett, valami kimondhatatlan boldogságot, mely eltöltötte egész lényét, lázas reszketést öntött el minden tagjába.

A gróf táncolni kezdett és sorra vette válogatás nélkül a hölgyeket. Táncolt mindenkivel, mondott hol egy ügyes bókot, hol egy banális megjegyzést, egyformán szives és tartózkodó volt mindenkivel szemben. Józsával sem tett kivételt, s észre sem vette ezt az izgatottságot, a mely a leányt eltölté. Szünóra után, mint a ki kötelességét lerótta, feltünés nélkül eltávozott.

S aztán vége lett a bálnak, az utolsó kitartó táncolók is hazavonultak, beesett szemekkel, beesett eraénynyel. De senki annyit nem hagyott ott, mint Józsa: illuzioit. Az a néhány közönséges szó, a mit a gróf hozzá szólt, nagyot változtatott rajta. Hangja nem volt dallamos, mint ő gondolta, orrán és homlokán fénylett az izzadtság, lábai nagyok voltak és kissé idomtalanok s egy szünet alatt hallotta Józsa, mint panaszkodott, hogy letiporták a tyukszemét.

Még egy ideig álmodott róla, de alakja folyton halványult, a hus és vér lefogyott róla s lett azzá, a mi volt: fantom.

*

Józsa meg a következő télen férjhez ment egy disznókereskedőhöz, a ki kevésbbé volt ugyan nyulánk, mint Palotay gróf, de volt neki magához való esze és rengeteg sok bizott sertése, a mi a férjhezmenő leányoknál kétségkivül jobb ajánló levél, mint ábrándos szemek és unalmas komolyság.

Almaink hőse után egy disznókereskedő — ime igy jár együtt próza és költészet.

*

Felső templom.

Ujabb adakozások:

Wusztl Lajosné urnő gyüjtőivén befolyt 673 frt. Ebhez adakoztak: Wusztl Lajos 100 frt, Haidekker Antalné 50 forint, Woukom Antal, N. N. 5—5 frt; Weisz nővérek, Schultz Ernő 3—3 frt; Molnár Mariska, Csizmadia Teréz, Dr. Rosenberg Mór, Sabjáu nővérek, Kraly István, Kurián Teréz, N. N. 1—1 frt. Összesen 173 frt.

Wusztl Alajos ur (Bécs) 1 darab Magyar járadék kölcsön kötvény 1000 korona értékben, 500 frt.

Mikos Géza ur Gyüjtőivén adott: Talabér N. 5 frt. Dezső Béláné urnő gyüjtőivén adott: Stefanovits Alajos 10 frt. Összesen 688 frt. Eddig befolyt összesen 4172 frt 11 kr.

Dr. Tuboly Gyula ellenőr. *Eperjesy Gábor* pénztáros.

Hirek.

— **Kinevezés.** A király Tandor Ottót, a műegyetem ny. rendkivüli tanárát ugyanott a középitésztan nyilvános rendes tanárává nevezte ki. Tandor Ottó városunk szülöttje, itt végezte középiskolai tanulmányait, itt tölti rokonainál vakációit. Kevesen vesznek erről tudomást, mert Tandor nagyon szerény ember, a ki nem szereti a társadalmi életükben uralkodó pöffeszkedést és tüntetési viszketeget. Ő a munka embere, ennek köszöni fényes pályáját, melyet mint Steindl Imre segédje kezdett meg az országház épitésénél. Nagy-Kanizsán a gimnázium épületét tervezte, de ezt a tervet szakértőinek elvetették, mondván azt célszerütlennek. „Nemo propheta in patria sua." Ez a baleset neki nem ártott, mert a király legfelsőbb elhatározásával olyan kathedrát állitatott neki, amelyről páratlan szakértelemmel fogja oktatni hazánk fiatal épitészeit. Nálunk, ahol nem tanuinak és nem felejtenek semmit, ő hiába tanitana.

— **Készülődés az őszi megyei gyűlésre.** Folyó évi okt. hó 4-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyülésre az 1897. évi megyei költségvetés megállapitása tárgyában teendő véleményes jelentés elkészitése végett az állandó választmány ülése az 1886. évi XXI. t. c. 17. §-a értelmében f. évi szeptember hó 15 én — ugyan a fent kitett közgyülésen felveendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyülési tárgyalásának elkészitése végett pedig az állandó választmányi ülés folyó évi szeptember hó 25 én mindenkor délelőtti 9 órakor Zala-Egerszegen, az ujmegyeház gyüléstermében fog megtartatni, dr. Jankovich László grof főispán s választmányi elnök vezetése alatt.

— **Elismerő oklevél.** Még emlékezhetnek rá olvasóink, hogy főgimnáziumunk ifjusága milyen szép sikert aratott a junius hóban megtartott pécsi kerületi tornaversenyen. Két tanuló nyert ott első dijat, egy pedig másodikat. Azonfelül a biráló bizottság, melynek élén br. Fejérváry Imre főispán és Spittkó Lajos, kerületi főigazgató állottak, elismerő oklevelet is megitélt gimnáziumunk részére. Ez az oklevél a napokban érkezett meg a főgimnázium igazgatóságához és diszes kiállításával szép emléke a pécsi tornaversenynek, meleg hangú elismerésével pedig mindenkorra buzditó és lelkesitő okmány ifjuságunk számára.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A belügyminiszter a Zalavármegye területén fekvő gutácsi anyakönyvi kerületbe Neusziedler József körjegyzőt, — a bánok-szent-györgyibe pedig Galambos Lajos körjegyzőt anyakönyvvezetőkké nevezte ki.

— **Hangverseny.** Huckstedt Irén koloratur énekesnő, a délvidéki szinházak primadonnája, e hó 11-én tartja a „Polgári Egylet" disztermében hangversenyét. — A művésznő október hó elsején foglalja el helyét Versecen az ottani szinházban mint primadonna és mielőtt szülővárosát hosszabb időre elhagyná, egy élvezetes estét akar nyujtani városunk közönségének, a mely minden időben az érdeklődés és rokon-zenv igazán megható jeleivel kisérte a művésznőt. — Hisszük, hogy ezen város intelligens közönsége nem lesz következetlen önmagához és tömeges megjelenésével szaporitani fogja a művésznőnél azon kedves emlékeket, a melyek megszerzésében minden időben buzgólkodott. — A hangversenyen lapunk belső dolgozótársa Kabos Jenő ur fog egy 19. századbeli szerelmes levelet felolvasni, azonkivül Salgó Sándor ur a „Zala" belső dolgozótársa Poë Edgar „Holló" ját fogja szavalni. — Műsor: 1. „A remete csengetyűje" Aimé Maillartól. Énekli Huckstedt Irén. 2. Egy szerelmes levél a 19-ik században. Irta és felolvassa Kabos Jenő ur. 3. A „zsidónő" operából a nagy ária. Énekli Huckstedt Irén. 4. „A holló" Poë Edgárdtól. Szavalja Salgó Sándor ur. 5. „La Fedele" A. Scarneo-tól. Énekli Huckstedt Irén. 6. Cimbalomjáték. Előadja Molnár Ferenc ur. 7. Magyar népdalok. Énekli Huckstedt Irén. Az énekszámokat zongorán kiséri Bischitzky Miksa ur.

— **A kerületi betegsegélyző pénztár** igazgatójává, az eddigi ellenőrt Dobrovits Milánt választották meg egyhangulag. — Ez az egyhangu megválasztás elismerése volt azon érdemeknek, melyeket Dobrovits Milán eddigi szorgalmával, ügybuzgalmával és szakértelmével magának kivivott. — Az ellenőri teendők végzésével Szalay Mihály bizatott meg.

— **Zalaegerszeg ünnepe.** Kettős ünnepe volt megyénk székhelyének e hó 8 án. Ekkor nyitották meg ünnepiesen az állami főgimnáziumot és emléktáblával jelölték meg azt a házat, melyben Wlassics Gyula született. Az ünnepség ifelyásáról tudósitónk ezeket jelenti: A város házait lobogók diszitették. Reggel kilenc órakor ünnepi mise volt a római kath. templomban, azután istentisztelet a zsidótemplomban. A közönség a főgimnázium uj épületében gyülekezett össze. A daloskór a Hymnust énekelte, azután Botfy polgármester megnyitotta az ünnepet. Fő olvasta Wlassics miniszter Jankovich gróf főispánhoz irt levelét, a melyben megbizta őt képviseletével Elhelyezték a szokásos oklevelet a zárkőben, majd a kalapácsütések után, Tuczy helyettes igazgató mondott nagy beszédet a főispán pedig átadta az igazgatónak az épületet. A közönség azután Wlassics Gyula szépen feldiszitett szülőháza elé vonult, a hol a daloskór a honfidalt énekelte. Botfy polgármester beszéde után lehullott a lepel az emléktábláról, a melyen ez áll: E házban született 1852 évi március 17 én Wlassics Gyula dr. magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter. Délben bankett volt, a melyen százötvenen vottek részt.

— **Tanitó-választások.** Nagy Ferenc okl. tanitót, petesházai nevelőt, a-drávaköveci népiskolához tanitónak választották meg. — Az alsó-domborui üresedésben levő tanitói állásra Gáspár József okl. tanitót, a csáktornyai tanitóképző volt növendékét választták meg.

— **Templom restaurálás.** A légrádi templom restaurálását múlt héten kezdték meg s azóta szakadatlanul folyik a munka. A templomtetőt ledöntötték és most ujnak összeállitását tüzték ki célul. A templomban „A rózsafüzér" társulat Mári-oltárt emeltetett kaproncai mesterekkel. Az oltár igen diszes. A mig a restaurálás tart, addig a szt. misét és egyéb funkciókat a klastrom kápolnájában végzik. Az első ünnepi mise vasárnap, azaz f. hó 29-én volt Az egész épület zsufolásig megtelt és félő volt, hogy valami katasztrófa történik.

— **Templomi gyüjtés a felsőtemplom javára.** A ker. jótékony Nőegyesület megkeresésére a plébánia templomban holnap, vasárnap d. u. 3 órakor, a litánia alkalmával gyüjtés fog rendeztetni a felső-templom javára. E gyüjtés aikalmával, melyre a hivek figyelmét szószékről hivta fel városunk h. plébánosa, a ker. jót. nőegyesület tagjai fogják a kegyes adományokat összegyüjteni.

— **Áthelyezés.** Béer Ferenc csáktornyai tanitóképző segédtanárt a vallás- és közoktatásügyi miniszter Eperjesre helyezte át.

— **Távozó segédjegyző.** Kumper Márton, Légrád mezőváros közbecsülésének örvendő, rokonszenves alakja a betegsegélyző egylet pénztárosa, a kaszinó szek retáriusa stb. f. hó 5 én bucsut vett tőlünk és ezután Mura-Királyon fogja a jegyzőségi teendőket végezni.

— **Működési előadás.** Szép számu közönség hallgatta végig, a városi felső templom és kisdednevelő egyesület javára e hó 4-én az „Arany Szarvas" szálloda disztermében előadott „Babos Kendő" cimü népszinmüvet és mindannak ducára, hogy a bevételek majd meghaladják a má-fél száz forintot a kiirt célra alig jutott néhány forint, mert egyes vállalkozó szellemü urak nagyon is szeretnek ott aürgölődni, a hol a jótékonyság oltára áll és innen van az, hogy a publikum véget nem érő véradója és szipolyoztatása, csak a speculáló világ anyagi gyarapodására szolgál. Magáról az előadásról csakis jót irunk. Borsitski Mariska, Halasi Mariska, ki jóllehet nem kapott virágot, — de igenis a közönség elismerését, — Ofenbeck Vilmos, Gödöllei János voltak a legkiválóbbak, azonkivül a többiek is iparkodtak mindenkinek élvezhető alakitást nyujtani. Csak a cigány zene diszharmoniája hatott roppant zavarólag, de hit a publikum már hozzá szokott a dressurához és néma megadással fogja türni, ha akárhány unatkozó előadást kell végig nézni e. Az előadás után táncra perdült a fiatalság és a késő hajnali órákig ropták a hamisitatlan magyar csárdást. A négyeseket 50 pár táncolta. Az előadás anyagi oldaláról az alábbi kimutatás adja meg a felvilágositást. Felülfizetni szivesek voltak: Tinágl L. 2 frt Dr. Kiss Ernő, Kripác Ignác, Fischer Lajos, Wajdits Géza, Tóth József, Eperjesy Gábor, Kovács N.-né 1-1 frt Pauer József 60 kr. K. 30 kr. K. 20 kr. Kaszás Ferenc 20 kr. Koltay Ferenc 10 kr. N. N. 10 kr. N. N. 10 kr. Bevétel 150 frt. 80 kr. Kiadás 120 frt 29 kr. Maradvány 30 frt 51 kr.

— **Az első magyar asztaltársaság által rendezett estélyen felülfizetni szivesek voltak:** Blau Ottó, Balázsi György, Dobrovits Miláu, Kusztl testv., Mayer József, Princ Mihály, Sámu József, Svarc Ignác 1—1 frt, Horváth Juliska 80 kr., Csóka Nándor, Galambos István, Halvax Frigyes, Neu Albert dr. Ungár Miksa, Ő ő László, Szeiler Ferenc 50—50 kr., id. Offenbeck Károly 30 kr., N. N. 20 kr., összesen 12 frt 80 kr., azaz tizenkét forint és 80 kr., a melyért a nemes-keblü adakozóknak köszönetét nyilvánitja a rendezőség.

— **Tűz a gőzmalomban.** — E hó 3-án pénteken éjjeli 12 óra tájban Franz Lajos gőzmalma kigyulladt. — Rémületes látványt nyujtott az épület kolossus, a melynek keleti tetőzetét rettenetes lánghullámok boritották. — A malom személyzete a veszély pillanatában megtette a szükséges óvintézkedéseket, csakhogy a dühöngő elem terjedésének még sem voltak képesek gátat vetni; néhány perc mulva lángban állott a koptató és rostáló teteje és csak a Franz fivérek hidegvérüségének köszönhető, hogy a tüz tovaterjedése, a koptatót a malomtól elválasztó nagy vasajtó mélyedésének befalazása által, a melyet ők ajánlottak a legvásságosabb pillanatban, — megakadályoztatott; egy óra tájban beszakadt az előrészen levő tüzfai egy része és ezer szerencse, hogy ép akkor nem voltak a földszinti ablakok közelében emberek mert különben a kicsapó lángok az emberéletben kárt tettek volna. — A kivonult tüzoltóság minden erejét összeszedte és a tüz lokalizálása csakis a tüzoltók önfeláldozó fáradozásának köszönhető; 3 óra tájban már alig volt egy kis láng és a tüzoltóság nyujtott lékekkel térhetett nyugodalomra. Az épületek az osztrák Phönix biztositó társaságnál voltak biztositva; a bejelentett kár 50000 frt.

— **A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet jubileuma.** A rendező bizottság és a város közönsége részéről serényen folynak az előkészületek, hogy f. év október hó 12-én tartandó a „Georgicon" alapitásának 100 éves évfordulója, méltóan megünnepeltessék. A tanintézet az ünnepélyre a meghivókat már szétküldötte és megállapitotta az ünnepély végleges programmját, melyet az alábbiakban közlünk. Programmja a keszthelyi Gazda egi tanintézet száz éves jubileumának 1897. október 12 1. D. e. 9 órakor hálaadó Isteni tisztelet. 2. Buc u a régi tanépülettől. Az alkalmi beszédet mondja Sparszam Pál r. tanár. 3 A vendégek fogadása az uj épület előtt. 4. Üdvözlő beszéd, mondja dr. Csanády Gusztáv, 6. Alkalmi óda Festetics György-hez. Irta: Barzsenyi D. Szavalja Uhl Aurél III. éves gazd. tanint. hallgató. 7. B. e. Festetics György gróf a „Georgicon" alakitója mellszobrának megkoszoruzása a „Szózat" éneklése mellett. A „Szózat"-ot énekli az ünnepélyre alakult dalárda. 8. Zárkő letétel. Az alkalmi beszédet mondja: Schadl János r. tanár. 9. Hymnus. Énekli a dalárda. 10. Ezen alkalomra szerkesztett emlékkönyv kiosztása és az uj épület megtekintése.

— **Sümeg képviselőtestülete** szept. hó 2 án rendkivüli gyülést tartott, melynek főtárgya a létesitendő angolkisasszonyok zárdája volt. Barkóczi Károly képviselő kellő okolással előterjesztette azt a jegyzőkönyvet, mely a kiküldött kilences bizottság és Tornig Károly báró teljes hatalmu megbizottja Rainprecht Antal jószágkormányzó között történt megállapodásokat tartalmazza. E szerint a város a mostani iskolaépületet és évi 4000 frt hozzájárulást nyujt ana, mineek fejében a püspök a mostani kántorlakás hozzácsatolásával megépittetné a zárdát, mely magába foglalná a kisdedovót, a 5 oszt. elemi és a 4 osztályu polgári leányiskolát. Hosszas tanácskozás után a képviselőtestület nagy többsége a történt megállapodásokat változatlanul elfogadta és a szerződés végleges szövegezését a kilences bizottságra bizta.

— **Vizbefult segédjegyző.** Horváth Ferenc alsó-domborui segédjegyző szeptember 2 án este a Drávához mentfürdeni. Sokáig nem térvén haza fiatal neje keresésére indult a parton azonban csak ruházatát találták meg és igy biztosan a Drávába fulladt. A Dráva rendkivül sebes folyásu folyam és évenkint megkivánja áldozatait, mégis nem elég óvatosak a Dráva melletti lakósok. Legtöbb esetben — irja levelezőnk a hulla sem található fel, mert azt az örvény a folyam fenekére sodorja.

— **Gazdag Isten-áldás.** Ritka meglepetésben részesült a mult héten Kodba Vince mura-szerdahelyi kovács. Ugyanis — irja tudósitónk — mig a mester gyöngyző verritékkel élesiti a műhelyében az ekevasat, addig feleségéhez beszélott az a bizonyos gólya, hozván neki ez uttal 3 kis leányt és 1 fiu gyermeket, kik édes anyjukkal egyetemben a legjobb egészségnek örvendenek s mosolyogva fogadják a falu szoptatós asszonyainak emlőit, kik az édes anya kisegitésére sorba dédelgetik az ujszülötteket.

— **A kis lottó végső napjai.** Midőn a vége felé jár valami dolog, — ha még oly csekély is, — mindég gondolkodóba és némileg elégikus hangulatba ejti az embert. Igy vagyunk a kis lottóval is. Ez is a végét járja már: csak e hónap végéig lesznek még huzások. Akkor aztán megszűnik örökre, s megszűnik vele sok szegény ember sok reménye is. Eltünnek azok a sovárgó arcok, kik ugy várták az ő piros számaikat. Eltünnek a „lutris Sárák," kik olyan biztosan tudták mindég a legjobb számokat megálmodni. Eltünnek azután azok a rimánkodó anyókák is, kik utolsó krajcárjaikat tették fel a számaikra. Eltünik a „lutri," mely annyi krajcárt nyelt el, — de helyébe lép az osztálysorsjáték, mely már forintokban dolgozik. A szerencse tehát ismét kinyitja bőség szárnyát, de abban már nem részesedhetik az a szegény, ki egy pár filiérrel játszhatott eddig, csak az a tehetős, kinek nagyobb összege van elveszteni való. Jobb is ez igy: azt csak ellutrizott krajcárt most minden szegény iokább eltartására fordithatja, s kigyulhat a játszás szenvedéjéből. — A kis lottó huzásai még ezek lesznek: Budapest, Trieszt 15-én, Prága, Nagyszeben 19-én, Bécs, Temesvár 22-én, Brünn 25 én, Budapest. Trieszt 29-én, Prága, Nagyszeben az utolsó huzás.

— **Szerencsétlenség a fonyódi kikötő épitésénél.** Fonyódon, hol Traubermann A. és Tikker János az ottani lakósok a vállalkozók, az uj balatoni kikötő épitésénél, a mult napokban Tomiszer János saját vigyázatlanságát életével fizette meg. Egy vasuti kocsival (lóri) a gerendák érkeztek, négy vas-rakonca közé lázolva. Tomiszer pallér egyik oldalról elvetette a rakoncákat s még biztatta a fa tetején sürgölődő napszámosokat, hogy bátran lőni maradhatnak, de azok bizony leszállottak. Ekkor aztán elkezdték a kocsit más vágányra áttolni s Tomiszer arra az oldalra állott a kocsi mellé, honnét a rakoncák hiányoztak. Pár lépést alig tettek a kocsitolók, midőn a fa ledőlt s a pallért maga alá temette. Külső sérülések nem látszottak rajta, vérzés nem mutatkozott, de alig érkezett meg Lengyeitótiból az orvos, alig tették rá az első hideg borogatást, a szerencsétlen szó nélkül kiszenvedett.

— **Öngyilkosságai kisérlet.** Pintér Mari, férj. Weitzl Gergelyné, hosszabb ideig gyógyithatlan betegségben szenvedett. Folyó hó 5 ére virradóra, mig férje aludt, elmetszette egy borotvával a nyakát. Mikor ezt a férj észrevette, orvosért futott, ez pedig beszállitotta a nőt a közkórházba; a rendőrtisztviselő kihallgatta őt és azt adta tettének okául, hogy igen sajnálta férjét a temérdek kiadás miatt és ettől akarta őt megszabaditani. Sebe nem életveszélyes.

— **Betörés.** Sárec György szentmiklósi lakós kárára augusztus 15 én betöréses lopást követtek el. A tettes a lopott tárgyakból egy órát Nagy-Kanizsán értékesiteni akart, a rendőrség által azonban letartóztattatott. A tettes Petrekovics József szentmiklósi suhanc, a ki magát Vadász nevünek mondotta a rendőrségnél, hogy ezáltal a hatóságot félrevezesse. A további nyomozás megejtése végett átadatott a szentmiklósi csendőrőrsnek.

— **Kóborló cigányok.** A letenyei csendőrségnek ismét meggyült a baja kóborló cigányokkal, amennyiben több rendbeli lopás büntette miatt, több kóborló cigányt a napokban letartóztatott, s a legnagyobb erélyivel s buzgalommal teljesiti az előnyomozatot az iránt, hogy a vád a kellő bizonyitékokkal támogatva legyen, hogy aztán őket a büntető igazság szolgáltatás kezébe adhassa.

— **A beiratások eredménye.** A **főgimnázium** 8. osztályába beiratkozott összesen 381 tanuló, kik közül a párhuzamos első osztályra 105 jut. — A helybeli áll. s közc. **polgári fiuiskola** 6. osztálya beiratott összesen 197 tanuló, kik közül 148 helybeli, 49 vidéki.

— **De gustibus . . . A baseli zionista gyűlésről** beszélgetnek egy társaságban, melynek egyik tagja erősen védelmébe veszi a zsidókat.

— Mérges-e ön a zsidókat? kérdé hirtelen tőle az egyik vitatkozó.

— Mert nekik köszönhetem, hogy antiszemita lehetek, — volt rá a komoly válasz.

— **Talált gyermek holtteste.** Zala-Sz.-Balázson f. hó 6 án egy Papp Ferenc nevű itteni lakós, szilva szedés közben egy 3 hónaposnak látszó fiu holttestet talált kertjének gyepüjében elrejtve. Az eset a törvényszéknek feljelentetett s az **anya kikuttatása iránt a vizsgálat megindult.**

Irodalom.

— A **Divat Ujság** IV. évének 17. számát ma küldötte szét a kiadóhivatal. Nyolcoldalas nagy fólapjának majdnem száz képe figyelmeztet egyedül a közelgő őszre a most átszenvedett forró napok közepette. Divatcikkében özv. Csepregby Ferencné, a szerkesztő már is emlékezteti a közelgő ősz divatjadonságairól s megirja, hogy az idén már a multévben is divatos kásmírnek és posztókelmek mellett az erősen rovátkos (ripsz) és puha angol, bársonyszerű kelmék lesznek divatosak, melynek mozaikszerű finom mintája divatszín és lila, olív és rézszín, rezeda és eperszinű összeállításban már a minden hónap elsején megjelenő szines divatképén is látható. A szines divatkép külső oldalán negyféle divatos hajviselet van s itt megemlíthetjük a képek nyomán, hogy a borzas tésztával ismét kiszorítja a hullámosra sütött haj. A fólap szövegét szemléltető módon magyarázza meg, a minden számhoz melléket duplaoldalas nagy szabásmintaiv. Különösen szép az ujság négyoldalas kézimunkamelléklete s a varrásszal takaró, mely a szorgalmas női kezeket mindenestre az elkészítésre csábítja. Szórakoztatómelléklet egészíti ki a gazdag tartalmu s havonkint kétszer megjelenő ujságot, melynek előfizetési ára évnegyedenkint, a postán való megküldéssel egy forint tiz krajcár. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapesten, Rökk-Szilárd-utca 4. sz.

Közgazdaság.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) Löhere. A tartósan száraz időjárás a letakaritásnak és behordásnak igen kedvezett. Hazánk több vidékeiről azt jelentik, hogy a kedvező időjárás következtében a sarjuhere is virágzik és határozottan jobb magképződése van, mint a már lekaszált löherének. Vajjon ezen mag kellően ki fog-fejlődni és meg fog-e érni, az természetesen a közeli hetek időjárásától függ. A külföld ez idén ugy látszik nagyon is tartózkodó és mig a helyzet nem tisztul, valamire való forgalom nem fog fejlődni. Lucerna Olaszországból 40—44 frtjával vásároltatott. — Franciaországból és Amerikából az első minták már beérkeztek, a minőség kiválóan szépnek mondható. — Magyar lucernát még nem ajánlanak, mi arra vall, hogy a letakaritással elkéstünk.

Vegyesek.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztésgyengeségeknél és étvágyhiánynál áltai lában minden gyomorbajnál, a valódi **„Moll-féle seidlitz porok"** bizonyultak a legsikeresebeknek a többi szerek fölött mint gyomor erősitők és vértisztitók. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánfellel **Moll A.** gyógyszerész cs. és k. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban határozottan **Moll A.** készitménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláirárával.

Nyilt levél.

A mohai Ágnes-viz gyógyitó képességéről annyi különféle elismervény lett már nyilvánosságra hozva, hogy én is indittatva érzem magamat tapasztalatomat a t. közönség a tiszta valóságnak szorosan megfelelőleg tudomására hozni.

Évekkel ezelőtt sulyos gyomorbajban szenvedtem — éveken át nem ehettem egyebet, csekély buslevet és kevés sovány, száraz sült húst. Orvosi tanácsra használtam karlsbadi viset és karlsbadi sót, — házi gyógyszerkint erdőn, mezőn található mindenféle mag-, virággaz- és gyomfarázatot, mind hasztanlanul, csak méreg, nux vomica-féle cseppek voltak képesek fájdalmamat kissé és rövid időre enyhiteni.

Egy rohamos kitörés után orvosilag ajánltatott a mohai Ágnes-viz használata.

Határozottan kijelentem, hogy gyomorbajom teljesen megszűnt Isten kegyelme s az Ágnes-viz hatása, hogy egészségi tekintetben valóm nincs.

Azt mondják „a természet segitett".

Ám! ha a természet egymagában segiteni tudott volna, miért nem segitett éveken át, mig annyit szenvedtem?

Elfogadom, hogy a természet könnyíté a viz hatását, de hogy gyógyulásomat különösen és csakis az Ágnes-viz idézte elő, azt hiszem s ezen hitemben senkinek semiféle okoskodása meg nem rendit, meg nem gyöngit.

Ma is fogyasztója vagyok az Ágnes-viznek, nem gyógyszertől használom ugyan, de mert azt minden forgalomban levő hasonló külföldi vizek elébe és fölébe helyezem.

Sárvár, 1896 november 22.

Magasházy József.

Szerkesztői üzenetek.

— **B. J** tanitó. Ilyen cikkelyeknek elokelő hely való, nem pedig egy kis cug Üdvözlet.

— **Tritoma Uvarla.** Nem a jövő században, csak amikor sorra kerül.

Felelős szerkesztő: *Dr. Kiss Ernő.*
Helyettes szerkesztő: *Dr. Villányi Henrik.*
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

Nyilttér.*)

A sevem el van égve! ezt szokták a hölgyek mondani, ha az illető ruha darabok igen sokszor már a 2-ik 3-ik viselet után a hajtásokban elhasadnak vagy mint a vatta szétmálanak; ezen jelenség nem a „véletlen" által okozott elégés! hanem a selyem, hogy az vastagabbnak s meg is olcsóbnak tünjék fel, tudatosan leszen cinn és phosphor-savval pácolva, melyek a nyers-selyem érzálait mintegy szétrágják; „az ilyenmű festési eljárást „megterhelesnek" nevezik: mentül jobban chajtják a selymet megnehezíteni annál több cinnfurdőn megyen az keresztül, hogy az ezen mérget tökeletesen magába szivja. Az igy festett selyem — a legnemesebb szövés! — a halálcsiráját tehát még mielőtt az a szövőszékre kerülnek már is magában rejti. Az ilyen szálakból készült ugynevezett selyem szöveteknek rövid használat után természetszerűen szakadoznak kell mint a gyujtó kanócnak aszerint amint azok többé avagy kevesebbé terheltettek meg. — A drága öltözék készitési díjjal együtt tökéletesen értéktelen. Az ön valódi selyemcimbol szivesen küldök postafordultával portó- és vámmentesen mintákat.

HENNEBERG G. cs. és k. udvari szállitó selyemgyárai Zürichben

Elismerés.

Ma küldtem négy rekesz üres palackot, kérem helyette ujabban négy rekeszt töltve küldeni, de mielőbb, mert készletem kifogyott s nem tudok Ágnes-viz nélkül lenni.

Az Ágnes-viz használata óta örömmel konstatálom, hogy egészségem, mely vesebajból kitolyólag sokat szenvedett, oly örvendetes javulásnak indult, hogy nem mulaszthatom el ezen kiváló gyógyeredmény felett érzett elismerésemnek kifejezést adni. Az Ágnes-forrást, mely egészségemnek épségben tartására ma már nélkülözhetlenné vált, mint kiváló gyógyerejű ásványvizet és kellemes üditő, italt, minden szenvedőnek a legmelegebben ajánlhatom.

Vaikány, 1895. okt. 10.

Kovacsevits Miklós,
k. jegyző.

Köszönetnyilvánitás.

A f. é. szept. hó 3-ik napján éjjel iparteleputnokon támadt tüzvész továbbterjedését ugy a nagy-kanizsai és kis-kanizsai tüzoltóság, valamint a cs. és kir. közös hadseregbeli katonaság, a m. kir honvédség és egyesek fáradtu tevékenysége és önfeláldozó munkassága, különösen Vécsey Zsigmond polgármester ur, Deák Péter rendőrkapitány ur, az alkapitány urak és a többi hatósági közegeknek a helyszinén tett erélyes és megfelelő intézkedései akadályozták meg, a mi által még nagyobb károsodásunknak vétetett eleje; — a miért is mindezeknek ezennel legháláasabb köszönetünket nyilvanitjuk.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1897. évi szept hó 10-én.

Franz Lajos és fiai.

Vese, hugyhólyag, hugydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a **légző és emésztési szervek, huruto** bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

38 kitüntetés, ezek közt 14 diszokmány és 18 aranyérem. Számtalan bizonyitvány első orvosi szaktekintélyektől.

Ujszülött gyermekek, kik anyjok által épen nem, vagy csak tökéletlenül lesznek szoptatva, **Nestlé H. féle gyermekliszt, használata** folytán okszerű módon fölnevelhetők **Mintaadagot,** nemkülömben röpiratokat,

*) Az e rovatban közöttekért nem vállal magára felelősséget a szerk.

melyekben a készitésmód s a kontinens legelső szaktekintélyeinek, menházak és gyermekkórházak számtalan bizonyitványa foglaltatik — kivánatra ingyen küld e központi raktár:

F. Berlynk I., Naglergasse Nr. 1.

Henri Nestlé-féle gyermektápliszt 90 krajcár.
Henri Nestlé-féle mesterséges tej 50 krajcár.

Raktár minden gyógytárban és fuszerkereskedésben.

Orvosi körökben a **tehéntej** veszélyeire a sürün fellépő száj és körüm fájdas következtében, különösen mint **csecsemő tápszer** és oly élvezeti szerekuél, melyek tej hozzáadását kivánjak, figyelmeztetnek és a tej által származható betegségektől megóvás tekintetéből a Nestlé féle gyermektápliszttet, mint a **legrégibb** gyermektápszert és a **legtökéletesb helyettesitője az anyatejnek ajánltatik.** — Utóbbi már 1872. óta be van az osztrák magyar monarchiába vezetve és tekintve összeállitását minden tej hozzáadást nélkülözhét.

Ezen liszt, eltekintve régi megkisérlézését a társadalom minden rétegében a gyermek tápszerek közt az első helyet foglalja el, sok év után még maig is használják a Szt. Anna gyermekkórházban. Prof. dr. Widerhofer vezetése alatt A Lipóvárosi, Karolin, Rudolf trónörökös gyermekkórházakban Bécsben, az orsz. lebucházban Budapesten, a Ferenc József gyermekkórházban Prágában, az ottani klinikákon. szintugy a Cyrill és Method gyermekkórházban, Brünnben a morva országosintézetnél Olmützben a Szt. Anna gyermekkórházban, Gráchan, etc. szintugy alsó ausztriai orsz lelenc ház ban az 1872-ben az akkori igazgató dr. Fridinger által a leggyengébbgyermekeknél is kitünő eredménytyel használtatott.

Ez az **egyedüli** gyermektápszer, mely ellentétben más készitményektől, a csecsemőnek folyton ugyanazon táplálékot nyujtja, csak hogy vizzel vegyitve néhány percig felfőzve kell lenni. ellenben a többi készitmények mind tej hozzátételét kivánják, mire különösen figyelmeztessünk.

HIRDETÉSEK:

THIERRY-BALSAM — ICH DIEN

Egyedül valódi angol

csodabalzsam

(Tinctura balsamica)

THIERRY A.,

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Hogy mindentévedés elkerülve legyen ezentul ezen hatóságilag bejegyzett védjegyet használom

Közegészségügyileg megvizsgáltak és velemenyet mondottak róla. A legrégibb, leghatásosabbnak bizonyult és legolcsóbb nagyon hasznos, mely a meli- és tüdőfájdalmakat enyhíti stb. a belsőleg és külsőleg alkalmazható.

Valódiságának jeléül minden üveg egy ezüst hüvelyvel van látva, melyen czégem **Thierry Adolf, gyógyszertár** Az óranyalkot van bevésve. Minden balzsamot, mely nem a fenti zöldnyomásu **védőjegyével** van ellátva, utasitunk vissza, mint hamisitást, és utánzatot, mennél olcsóbb, annál értéktelenebb. Tehát mindig pontosan figyelnünk az itt látható zöld védőjegyre. Egyedül valódi balzsamom hamisitott és utánzott, valamint értéktelen utánzatok, melyek a közönség megtévesztésére más balzsamjegyzékeknek elfogva, elhurusitott, általam a vedőjegy-törvény alapján törvényem lesz büntetve. Hol balzsamom részére nincs raktár, rendeljenek közvetlenül ezen a czimen: Thierry A. Óranyal gyógyszertárnak Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn-mellett. 12 kis vagy 3-duplaüveg ára Magyarország és Ausztria bármely postaholyára 4 koronába kerül, Bosznia és Herczegovinába 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona 40 filler. 12 kis vagy 6 duplaüvegnél kevesebbet nem küldök. Szétküldés csak a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett.

Hitelesen bizonyosan el lehetünk a fent leirt gyógyszerek valódiságáról és kitünő hatásáról.

A valódi angol

Schutzengel Apotheke

csodakenőcs

ereje és hatása.

Ezen kenőcsnek egy 14 éves gyógyitta tartassak tartani. Amelyen fiunk meggyógyitatott, ujabban [illegible] 22 éves sebéz rákszerű bajt [illegible] sottatott. Az angol csodakenőcsnek [illegible] a legnyugodtabb és legjobb hatásuak a szemrédt emberiségnek a legjobb szer [illegible] mennyiben használtatnak; — fonlkat [illegible] pörös rénya [illegible] szemben [illegible] ban létező csodaszerű gyógyszerek, mas kiállitásban rendkivüli gyógyhatásuak miatt kitüntetnek ellenben más ugyanolyan, [illegible] perzi. Az angol csodakenőcs használtatik:

A gyermekkor [illegible] szülőmellenél, melle [illegible] orbánc, mindennemű sérelmek, lób- vagy [illegible] csak, csőlek, genyedt-dő, dagadt lábak, sót [illegible] szúrás, fúlás, vágás és zuródási sebek [illegible] használtatnak minden idegen részek ki, mint üveg-szaszkák, homok, szilánk és tüskék eltávolitására. Minden [illegible] dagadt, kimerés, pokolvar, gyökérgyöndér, sól rákbetegség ellen, ezenfelül, köröm alagatni, hólyag- és felszakadt lábak gyógyitására. Mindennemű egyéb sebek, fagyott testrészek, betegszerű szaszok lekötés alatt tartandó sebek, makulatanok, vértorlódás, fülnagás és a gyermekeknél előforduló kisebbedések ellen stb.

Az angol csodakenőcs mindenféle régiben, annál kitünőbb hatásban van, azon ajánlatom ezen egyedül álló szebbül elő[illegible] minden valódinak kézletében tartani.

Egy dobozuál kevesebb nem küldetik; a szétküldés kizárólag az üveg előlegze beküldése vagy pedig utánvétel mellett [illegible] 2 tégely, csomagolás, szállitólevél és [illegible] szétküldésért 2 korona és 10 filler.

Számos bizonyitvány áll rendelkezésre.

Figyelmeztetek mindenkit a hatásaikban hamisitványok megvetésétől, s kérem szigorusan arra ügyelni, hogy minden ügyelem a fenti védjegy és czégnek, az óranyal gyógyszertárnak Pregradban, beleértve kell lenni és minden tégelynek egy használati utasitásba kell becsomagolva lenni és ezen látható védőjegyével ellátva.

Az egyedüli és valódi angol csodakenőcsöm hamisitói és utánzói, a védjegy-törvény értelmében szigorusan büntetnek, épugy ezen hamisitványok terjesztői.

Egyedüli beszerzési forrás:

Óranyal-gyógytár, Thierry A.

Pregradban Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Raktár a legtöbb gyógyszertárban, hol raktár nincs, [illegible] tessék a meg[illegible] gyógyszertárban: THIERRY ADOLF Pregradban, Rohitsch-Sauerbrunn mellett elmezal. — [illegible] osztrák-magyar vámjegy lajstromban: 1874.

Suchard csokoládjai és kakaói

Tévedések elkerülése czéljából a mélyen tisztelt közönség figyelmeztetik arra, hogy **Suchard Ph** gyára ugynevezett **törmelék csokoládét** se nem gyártja sem kereskedelembe nem hozza. — **SUCHARD PH.** *csokoládéért a tiszta állapotbani szállitásért kezeskedve van és csakis staniol csomagolásban gyári jegy és aláirással kapható.*

Valódi brünni szövetek

őszre és télre

Egy Coupon 3.10 méter hosszu teljes, uri öltözet (kabát, nadrág és mellény csak 4.80. jó, 6.— jobb, 7.75. finom, 9.— finomabb, 10.50 legfinomabb,

Valódi gyapjuszövet.

Egy Coupon fekete salon öltözékhez 10 frt, továbbá felöltő szövetek, turista darócok, legfinomabb kamgarn és a többi szövet minőségeket gyári áron küld szét a szolidságáról és megbizhatóságáról legjobban ismert szövet raktár

Siegel Imhof Brünnben

a közvetlen megrendelések a gyári helyen nagyon előnyösek: nagy választék folyton uj áruk, szabott legolcsóbb árak, figyelmes elintézése a legkisebb rendeléseknek is. etc. etc.

3796/tk. 97.

Árverési hirdetmény.

A n.-kanizsai kir. törvszék tikvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy a m. kir. kincstár végrehajtatónak Predli József és neje Nagy Lóri végrehajtást szenvedő egeraracsai lakós elleni 41 frt 61 kr. tőke, ennek 1896. évi március 26-tól járó 6% kamatai és 2 frt 42 kr. kés. kamat, 4 frt 90 kr. jelenlegi s a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvszék területéhez tartozó szabari 395 számu tkvben † 1603 brsz. a. felvett ingatlannak Predli József és neje Nagy Lórit illető s 448 frtra becsült feleresze 1897. évi szeptember hó 22-én d. e. 10 órakor Szabar Szabó község házánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fenuebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál 1897. évi junius hó 14. napján.

GÖZON, kir. tszéki albiró.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimen. Capsici comp.

Szem hirnovu hatásu: Bizonyult az idő megpróbáltsának, mert [illegible] 22 éve óta megbizhatóan, fájdalomcsillapitó beörzésnél [illegible] alkalmaztatik közszerepjuk, csúznál, tagszaggatásnál és meg[illegible] kásnál és az orvosok régi bizalmát élvezik s mindig gyakrabban [illegible] deltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-[illegible] Dasinent elnevezés alatt, sem tévtes szer, hanem igazi népszerű [illegible] Balszer, melynek egy hatásában sem kellene hiányozni. 40 kr. [illegible] és 1 frt. üvegenkénti árban minden gyógy[illegible] [illegible] raktárban kezelhetjük van; [illegible] raktár: Török József [illegible] Gyógyszerészné Budapesten. Bovisztrák alkalmazni nem [illegible] kszek hagyjuk, mert több kisebbertékü utánzat van [illegible] kapnak. Ki nem akar megtévedni, vegye meg a fiuchter czégjegyzés [illegible] Horgony-[illegible] nem valódi utánzás. [illegible]

RICHTER F. AD. és testv., cz. és kir. szab. szab. szab. szab. RUDOLSTADT.

Tisztelt háziasszony!

KERESZTSZAPPAN

a legjobb mosószappan

mentes minden a ruhára ártalmas anyagtól annak

használatánál ruha szappan és idő egyaránt takarittatik.

Védjegy VÉDJEGY bejegyezve.

Tessék ügyelni, hogy minden darabon ezen védjegy egyoldalon.

Másoldalon a gyártó cég alanti teljes neve legyen bepréselve.

Hoffman József Fia szappangyára

Keszthelyen.

Minden jobb fűszer- és vegyes kereskedésben kapható.

Nagy Kanizsán Marton és Huber, Fesselhofer József, Neu és Klein, ifj. Fischer Ferenc uraknál.

HEIM MEIDLINGER KÁLYHÁI

A feltaláló Prof. dr. Meidinger által egyedül felhatalmazott gyár

HEIM H. cs. és kir. udvari szállitó

Budapest: Thonet udvar. BécsDöbling és I., Kohlmarkt 7.

PRÁGA: Hybernergasse 7.

Szabadalmazva minden államban.

HINDEN KIÁLLITÁSON ELSŐ DIJJAL KITÜNTETVE.

Legtökéletesebb tartósan égő és szellőztető kályhák

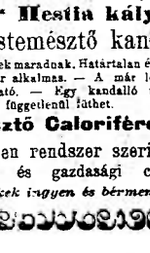

lakások, iskolák és irodák számára, a legegyszerübb és legelegansabb kiállitásban, tetszésszerinti égési időtartam szénpirral való fütésnél és 24 óráig terjedő égési kőszénneli tüzelésnél.

Több szoba fütése egy kályhával.

WAGGON kályhák

„HEIM" Meidl kályhái Óva intünk az utánzatoktól, utalva a kályhaajtókra öntött itt látható védjegyre:

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

„Heim" Hestia kályhái

Heim füstemésztő kandallói

A körtök füstnélküliek maradnak. Határtalan égési időtartam. — Minden tüzelőszer alkalmas. — A már létező kandalló külsőkre alkalmazható. — Egy kandalló több helyiséget függetlenül fűthet.

HEIM füstemésztő Caloriférei

Központi fütés minden rendszer szerint.

Száraz alkalmazása ipari és gazdasági czélokra.

Prospectusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Olcsó ékszereladás.

Zálogházból kiváltott és árveréseken, továbbá alkalmi vételek utján beszerzett **órak, arany- és ezüstnemüek és ékszerek** nálunk bámulatos olcsón vásárolhatók. Aranylánczok grammja 87 kr. 12 drb. valódi ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr. 6 és 12 személyre szóló teljes ezüst erőkészletek, menyasszonyi ajándékok minden alkalomra megfelelő ajándéktárgyak Valódi gyémántgyűrűk 7 forinttól, gyémántfülbevalók 9 frttól, aranygyűrűk 2 frt 40-től feljebb

Minden tárgy m. kir. fényelzéssel ellátva.

Megbizható kiszolgálás.

Grünberger Armin Béla örökösei.

Budapest, IV. Városházár 9. Harisnyazár I. emelet 23

Képes árjegyzék kivánatra ingyen.

3056/tk. 897.

Árverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közbirré teszi, hogy Tamás Ádám letenyei lakósnak Szabó István és Szabó Ferenc oltárci lakósok elleni 37 frt 50 kr. tőke, ennek 1894. január 1-től járó 6% kamata 1 frt 50 kr. lejárt kamat, 16 frt 98 kr. per, 6 frt 35 kr. előbbi s 7 frt ezuttali költségek iránti végrehajtási ügyében a n.-kanizsai kir. tszék (a letenyei kir. jbiróság) területén fekvő az oltárci 393 sz. tjkvben A. † 44/b hrsz. ingatlan s a rajta levő 31 népsorszámu háznak Szabó István és Ferencet illető 219 frtra becsült $^2/_3$ része, ugyanott 49/b hrsz. ugyanazokat illető s 15 frtra becsült ingatlan $^2/_3$ része az oltárci 395 számu tjkvben A. † 72/5 hrsz. 9 frt, 244/5 18 frt, 572/1 18 frt 637|2 63 frt. 668/c 18 frt. 813/1 15 frt. és 572/a 18 frtra becsült Szabó Ferenc tulajdonánál bejegyzett egész, mégis az oltárci 396 sz. tjkvben A † 72/2 hrsz. 9 forint. 248/3 18 frt, 246|a 37 frt 572|4 18 frt. 572|b 19 frt. 637|5 63 frt és 813|3 hrsz. 15 frtra becsült Szabó István tulajdonát képező egész ingatlanok az oltárci községbiró házánál 1897. évi **október hó 2. napján d. e. 10 órakor** megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezébe letenni.

Kelt Letenyén, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1897. évi junius hó 24. napján.

NUNKOVITS kir. aljbiró.

Gyümölcs és szőllő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőllő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és nyomerő szabályzóval. A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőllő és gyümölcs zuzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőllő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalására, **gyümölcs-vágó és hámozó gépek**, legujabb szerkezetü szabad. önműködő **„Syphonia“** gyümölcs és **szőllevessző permetezők**, gyártatnak és szállittatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

cs. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BÉCS, *II. Taborstrasse 76.*

Kitüntetve 390 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusitók felvétetnek.

Bacterium mentes

Lysol

minden háztartásnak fontos szükséglete épugy szikvizgyárak és sörfőzdék részére etc. Különösen oly helyeken, hol egészségtelen Okszerű segitséget egyedül a cs. kir. szab.

BERKEFELD-SZÜRŐ,

Európa első basteriologusai által megvizsgálva, nyujt legtisztább bacterimentes vizet szolgáltat.

Raktár **WILHELM BRÜCKNER & Co.**

Wien, III. Baumgasse Nr. 5—7.

Központi fütő és vizvezetékek gyára

Képes árjegyzék ingyen, bérmentve.

Fontos mindenkinek

Szabadban és vendéglőben kitűnő

10 □ 1 millió 1.50 kr., teljes másolás kész. nem ragad

Valódi csak üvegfiskóban 1/1, s 1kilő ezen feketeebrával

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a máslás alatt is használtathassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós szárradás, mely az olajfestéknek és az olajlakknak sajátja, elkerültetik. Ennélfogva a használata olyan egyszerű, hogy kikl maga végezhetni a máslást. A pallós tedves tárgyral feldörzsölhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különbböztetni.

1 szinezett szobapalló-fénymázt,

sárgasabarnat és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfestek födi be a pallót s ugyanál fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy uj pallóra Teljesen befödi minden foltot és rabbi mazolast stb. van azután

tiszta fénymás (szinezetlen)

uj pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parkette s olajfestékre: mar bemázolt egészen uj pallókra való.

Csak fényt ad, onnélfogva nem födi el a tamusát.

Postacsomag, körülbelül 25 négyszög mtr. (kőt középnagyságu szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 5 $^1/_2$ márka.

A Közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, de Küldendők: Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A beszárítsanál tes ek jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1250 éve tartó gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisitják, s sokkal rosszabb, gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fényhez feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Zürich.

NagyKanizsán: **Marton és Huber-nél.**

Rechnitz József

okleveles táncztanár tánciskolája

Nagy-Kanizsán az Arany Szarvas szálloda diszteremben.

Mély tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és táncked elő ifjuságot, miszerint **előnyösen ismert**

tánciskolámban

eddig a lehető legjobbnak bizonyult, könnyen felfogható táncztanmódszerem szerint az összes *modern táncokból* oktatást adok.

Kivánatra házon kivül is oktatok.

A tanfolyam a *legujabb francia tanmódszer* szerint **f. é szeptember hó 11-én** veszi kezdetét.

Működésemet teljesen a táncmüvészet oktatására terelem

Az oktatásban, melyben a *test szabályos és kellő könnyed* tartására suly helyeztetik, részt vehetnek gyermekek épugy mint a felnőttek.

Tanulók felvétetnek naponta lakásomon: *Kölcsey (kiskereszt)-utca 14. szám, Ujvári-féle ház*, ahol bővebb felvilágositás nyerhető.

A táncórák pontos betartása különös figyelemmel történik

Kiváló tisztelettel

Rechnitz József

okleveles táncztanár

Kérem a cimemre jól figyelni.

Felhivás! A t. c. szülőket figyelmeztetem, hogy az általam feltalált legujabb rendszer szerint a gyermekek egyentartása fejlesztve lesz.

18. évfolyam! 18. évfolyam!

Ki isik Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét?

Mindenki a ki félti az egészségét és meg-em akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzátétele által elvész az idegizgató babkávénak általánosan ismert és rendes használatnál annyira egészségrontó hatása.

Mindenki a kinek egészségét valami megrontotta. Különösen idegs gyomorbántalmakban szenvedőknél sok ezer esetben a legegészségesebb és a legkönnyebben megemészthető italnak bizonyult a tiszta Kathreiner-kávé.

Minden asszony és gyermek, a kiknek gyönge szervezetére különösen jótékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe íze miatt, ugy babkávéizzel keverve, mint tisztán nagyon szeretik.

Mindenki a ki a háztartásban tak rékos, de izletes és a mellett egészséges kávéitalt mégsem akar magától megvonni. Takarékossági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé, akár babkávéval vegyitve, akár tisztán.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valóban egészségi és családi kávé, a mely szemekben a legjobb malátából készül; a babkávé kedvelt izét a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghiresebb szaktekintélyektől elismerve, minden müvelt államban tért hódított Csak a Kathreiner-kávé egyesiti magában a babkávé kellemesen ingerlő izét és a maláta-kávénak egészséges, orvosilag elismert és megerősitett előnyeit.

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevásárlás alkalmával tessék jól vigyázni az eredeti dobozra, a melyen az a felirás van *Kathreiner.*

Az olyan csomagban, a melyen nincs rajta a **Kathreiner** felirat, hamisitott kávé van.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobozt Moll A. védjegyét és aláirását tüntetni fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb **gyomor- és zsigerbántalmak**, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött **székrekedés**, majó ántalom, **vér telulás, aranyér** és a legkülönbözőbb **női betegségek** ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt **eredeti üveg** csak 1 frt o. é.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. vedjegyét tüntetni fel és **„A. Moll“** feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó és erősitő szer közkévény csuz és a meghlés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy **eredeti üveg ára 90 krajczár.**

Moll Salicyl szájvize.

(Főalkatrésze: fűzolysavas szikső.)

A mindennapi szájtisztitásnál különösen fontos bármely korú gyermekek, mint felnőttek számára; mert a szájvíz a fogak további épségét biztositja s egyszersmind ovszer fogfájás ellen. — Egy Moll A. védjegyével ellátott üveg ára: 60 krajczár

691) **Főszétküldés:**

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállité által,

Bécs: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések napsta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1897. szeptember hó 18-án. 37-ik szám. VI. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6, a minden további sorért 5 kr.

NYILTTÉRBEN
petit sorouként 10 krért vétetnek fel. Kincstari illeték minden egyes hirdetésért 30 kr. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek

A nagykanizsai „Ipar-Testület", „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság", a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," a galamboki önkéntes tűzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kisdedevelő egyesület" a „nagy-kanizsai tanitói járáskör", a keresztény jótékony nőegylet" „n.kanizsai izr. jótékony nőegylet", „szegényeik tápintézete", a katonai hadastyán egylet" „soproni kereskedelmi iparkamra" „nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Intelligencia.

Nagy-Kanizsa, 1897. szept. 17.

Eredete szerint ez a szó annyit tesz, mint értelem, belátás. Mindennapi használata szerint a társadalomnak azt az osztályát jelöli, mely értelménél, belátásánál fogva vezető és irányadó szerepre van hivatva.

Manapság már nem születésük szerint osztályozzuk az embereket. Az sem irányadó, ki az erősebb Az sem szabja meg a mértéket, ki a gazdagabb. Az dönt ma már, kinek van intelligenciája, vagy, mint közönségesen mondjuk, ki intelligens. Ez a tulajdonság kvalifikál mindenkit mindenre, bár, — sajnos, hogy meg kell vallanunk, de százados előitélet maradványa, — hogy a születés és főként a pénz még mindég azon tényezők, melyek az intelligencia hiányosságát némileg pótolják; hiányát azonban soha ki nem töltik.

Ma tehát a ki kellő intelligenciával bir, helyhez jut a társadalom vezető osztályában.

De mi e kellő intelligenciának foka? Hol kezdődik az intelligens ember?

Ha a főntebb megirt általános felfogás szerint az intelligens ember vezető és irányadó szerepre van hivatva a társadalomban, világos akkor, hogy a kellő intelligencia foka az értelem és belátás azon mértékét követeli meg, a mennyi e szerep betöltésére elégséges. A társadalom minéminőségétől függ tehát minden. Kevésbé intelligens, kevésbé becsületes törekvésű, kevésbé nemes érzésű társadalomban vezetni és irányitani a kevésbé intelligens, a kevésbé becsületes törekvésű, a kevésbé nemes érzésű ember is alkalmatos.

Más társadalomban tehát másutt kezdődik az intelligens ember is.

Azt azonban mégis meg kell vallanunk. hogy az eltérés mégsem lehet igen nagy. Erre utal az az általános felfogás, mely az intelligens embert a kaputos embertől kezdi számitani, bár ebben a felfogásban csak annyi az igazság, mint némely körök azon felfogásában, hogy az ember csak a bárónál kezdődik.

Mert az intelligencia helyes mértéke csakis a tiszta értelem, a helyes belátás és a nemes sziv lehet. Ezek adják meg együtt az intelligens ember fogalmát. Akiben nincs meg e háromság együtt, az igazán intelligens ember nem lehet. Az nincs hivatva arra, hogy a társadalom vezetője, irányitója legyen.

Már e szép feladat is olyan, melyre nem vállalkozhatik mindenki könnyelmű módon. Mert e feladat szép, de nehéz. Mivel komoly kötelességekkel jár. Benne kell élni a társadalomban, vele küzdeni, vele érezni, hogy egész mivoltában megismerve és felfogva helyes irányt szabhasson eléje, nemes törekvésekre sarkalja. Igazán intelligens ember el nem zárkózhatik semmiféle üdvös társadalmi mozgalom előtt, ki nem vonhatja magát semmiféle nemes törekvés alól.

Ezekben látjuk mi az igazi intelligenciát, s úgy hisszük, felfogásunk egészen helyes.

Csak az ébreszt bennünk némi aggodalmat helyessége felől, hogy városunk társadalmában majdnem az ellenkezőt tapasztalhatjuk. Pedig országszerte ugy ismernek bennünket, mint intelligens várost.

De mintha ez elnevezés a mult időkben kiérdemelt elismerés volna csak. Mert a figyelmes szemlélő nem igen bir ma már ráismerni az igazi intelligencia jellemző vonásaira. Mivel társadalmi életünk erős és egészséges hullámzása ang észrevehető immár. Sőt sok nemes törekvés bennéred a tétlenség, a nem érdeklődés álló vizeiben.

Most ismét uj idény küszöbén állunk. Fogjuk-e vajjon a fokozott tabb, a pezsgő, az igazi élet ébredését tapasztalni benne? Felébred-e a fogékonyság az irodalmi, a művészeti, a jótékonysági törekvések iránt? Nem azt a fogékonyságot értjük és várjuk, mely a tánc kedvéért meghozza az áldozatot, hogy egy felolvasást végig — unatkozzon, egy koncertet végig — hallgasson, egy-néhány fillért — a jótékonyság oltárára letegyen.

Igazi intelligencia megnyilatkozását várjuk társadalmunk minden rétegében minden nemes és szép törekvéssel szemben

Akkor majd ismét megérdemeljük, hogy intelligens városnak tartsanak.

Állami tüzkárbiztositás.*)

Válasz Dr. Óváry Ferencz országgyülési képviselő ur memorandumára.

Nagyságos Uram!

A nemzet megmentésére sietni hazafias kötelesség; örökbecsü reformot létesiteni, egyenlő a halhatatlansággal. Bizonyára ezek az igazságok lebegtek Nagyságod szemei előtt, amidőn elhatározta, hogy a kötelező állami tüzbiztositás létesitése iránt mozgalmat indit, s erre vonatkozó memorandumát Veszprém vármegye törvényhatóságához beterjesztette, hogy azt a társhatóságokhoz pártolólag áttéve, később a törvényhozás mindkét házában napirendre hozhassa.

Szerény véleményem az, hogy ha országos actiót indituak, s követeléseinket memorandum alakjában sumázzuk, első szorban a feliratnak valódi adatokat kell tartalmaznis, körültekintéssel és tudással kell megirva lenni, mert csak az elemi követelményei egy országkörutra induló nevezetes dokomentumnak; nem pedig az, hogy téves adataival, ferde argumentumaival a kedélyekre hasson, és ugy szerezzen ügyünknek hiveket. Ezek az elemi követelmények pedig hiányzanak a köriratban. és ez az oka, hogy most az „átiratot" világkörüli utjában egy kissé megállitjuk.

Ez idő szerint, egyetlen magyar szaklap lévén, ugy véljük, jogunkban áll az eseményeket elbirálni és kötelességünk a tévtanok hirdetését megakadályozni

Történeti hűség kedvéért megjegyezzük, hogy midőn becses elaboratumát birni akartuk, szülőhazája letagadta, azt mondván, hogy arról mitsem tud.

Egy fontos actiót kezdeményező iratnak nem szabad megbizhatatlanságban szenvednie, a memorandum pedig azt állitja, hogy a gyujtogatás és bünös kéz okozta tüzkár 50%-ot tesz ki. Bocsánat! Január hóban 500 tüzesetből 61 volt a gyujtogatás, februárban 488-ból 49, márcziusban 668-ból 72, májusban 532-ből 40, juniusban 685-ből 59, juliusban 727-ből 36, ezek a hányadok pedig távol járnak az 50%-tól, mert a „véleményezett gyujtogatást" éppen a biztositás terén nem fogadhatjuk el pozitiv alapúnak, mert ha leég valaki, kész a réfogás. Ezt mint aktiv tüzoltó, képviselő ur is tudja.

A felirat későbben elismeri, hogy a tüzeseteknél egyéb körülmény játsza a főszerepet, a tüzrendészeti törvény hiányos intézkedései. Ha Nagyságod ennek „megteremtésére" indit actiót, hálával fogadják minden vonalon, és épen azok az intézetek mondanak legmelegebb köszönetet, melyekre most a memorandum kigyót békát kiabál. A nemzet vagyonának megmentésére egy módot proponál „minden tüzvész okozta kárnak teljes egészében való megtérítését."

Sokáig gondolkoztunk ezen, mi akar ez lenni?! Ha Nagyságod azt állitja, hogy a károk teljesen nem térittetnek meg, akkor az elődei által hozott kereskedelmi törvényt kicsinyiti, mely törvény kötelezi a társaságot a „valódi kár megtérítésére" s ha ez nem történik, ugy a kormány felelős, miért tür meg oly intézetet, mely kárt nem térit. (Tudtunkkal ilyen nincs.)

Bizonyára a „teljes egész" alatt a feladott biztositási összeg, és nem a teljes káresetet érti a szerző, már pedig az közismert dolog, hogy a kár alapjánl nem a „teljes összeg" hanem az időszerinti kárérték szolgál. Ez igy egy rosszul irányzott frázis volt!

A jelzett felirat állitja, hogy a biztositás nincs eltérjedve" „ezek oka a biztositási díjak tulmagas volta." Ezzel az elerresztett verbum salienssel nincs tisztában Nagyságod. Ha a dijak magasak, ugy bizonyára az az oka, hogy alacsonyabb dijak mellett biztositani lehetetlen, mert ha lehetséges volna, a szemfüles verseny megtenné, s akkor nem kellene magas dijakról panaszkodni. Ne higyje, hogy egyetlen krajcár feleleges dijat is beszednek a társaságok, mert a „fényes nyeremény" nem a jelenlegi tüzfüzlet feleslegeiből, hanem a jobb időkben gondosan félrerakott tőkék hozadékaiból áll elő. Kérdezte volna csak Nagyságod képviselőtársei közül a biztositási igazgatókat, bizonyára savanyu képpel referáltak volna a magyar tüzkárbiztositás jövedelmezőségéről.

Lelketlen üzérkedésekről is panaszkodik. Hát ezt ismét nem értjük, mivel üzérkednek a társaságok, hogy 6000 tisztviselőnek kenyeret, 10.000 jegyzőnek és postamesternek és vagy 15.000 tanitónak mellékkeresetet adnak? Tekintsen körül választó kerületében és a jelzettek közül hányat talál, a ki nem foglalkozik a biztositás terjesztésével. Ez pedig nem üzérkedés, hanem jótétemény!

Sicitur ad astra! Nagyságod az öngyujtásokért is a társaságok lelkét terheli meg.

Ez egy szomoru jelenség, az elszegényedés és nyerészkedés jele, és ezért nem az a biztositó társaság a felelős, hanem azok az érzéketlen országgyülési képviselők, a kik hivatásuk helyett inkább olyan ügyekkel foglalkoznak, melyhez nem értenek. Könnyiteni kell a nép terhein, de nem ideal üzéssel, nem frázissal, akkor nem vetemül el, és azért a pár száz forintért nem pörköli magára rozoga gunyhóját.

„Milliók pusztulnak el éventé, ezeren és ezeren lesznek hajléktalanná és jut-

*) A Biztositási és Közgazdasági Lapok legutóbbi számából vesszük át e cikkelyt, mivel igen fontos kérdést tárgyal.

TÁRCA.

Egy szerelmes levél a 19. századból.

Irta és Huckstedt Irénnek e hó 11-én megtartott hangversenyén felolvasta: Kabos Jenő.

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Egy fővárosi, ugynevezett előkelő salonban elköltött ebéd után fásultan bandukoltam a Kerepesi-uton. A nagy étkezés okozta egyensuly különbözet okából, szükségesnek tartottam a lélek egyensulyát helyreállitani és ép ezért elmentem egy antiquariushoz. — Köztudomásu, hogy magyar honban szegény ember csak az antiquariusnál kaphat uj könyveket, oda pedig rendszerint valami gazdag olvasó vagy elszegényedett iró szokta szállitani. Es ez nem csuda; minálunk csak azért vesznek könyveket, hogy legyen miből egy könyvtárat összeállitani, vagy hogy tudjunk a nálunknál tudatlanabbaknak még jobban imponálni. — Engem azonban kergetett, a vágy hogy Justh Zsigmond-nak ép akkor megjelent „Káprázatok" cimü könyvéhez mindenképen hozzájussak. Be mentem az üzletbe, hol 80 krajcárért meg is vettem a 2 frios könyvet. — A könyvben egy levelet találtam, melyet egy szerelmes ifju irt és a melylyel a könyvet egy hölgynek ajándékozta, a ki 40 krt, mit érte kapott többre becsült szivnél, könyvnél, ifjunál.

Ezt a levelet szándékozom felolvasni, de mielőtt ezt tenném, szükségesnek tartom két körülményre kitérni s ez az hogy érdekes „fin de siécle" tünet a levél és a könyv is. — A könyv annyiban különös, hogy minden kitünősége mellett, egy nő kezéből került potom 40 krért az antiquariushoz, a levél pedig annyiban sajátszerü, hogy a 19. század végén még találkoznak fiatal emberek, kik a nagy szerelem mellett rá érnek gondolkodni. — Nem kevésbbé érdekes azonban a két tényben nyilatkozó ellentét. Az ifju tüzzel, lelkének egész melegével ajánlja olvasásra a könyvet és a nő a könyvet eladja és itt a kacaj, — még a levelet sem vette ki a lapok közül. — De hát ilyen a századvégi barátság; fest, léhá kodás, bohóckodás, egy hervatag kamelia, egy bábsziv vagy egy rossz vers, állandó becsben marad, egy jó könyv, a mely megtanit gondolkodni, egy levél, mely megtanit egy jó könyvet megbecsülni, kóiya-vetyére kerül, tán ép azért, hogy egy üres fejü udvarló émelygős frázisaira aranyvágásu, rózsaszinü levélpapiron válaszoljunk. — Hiába; ez ellen nem áll módunkban sikeresen megküzdeni; a mig a nők csak a férfiak hazudozásai, felzaklatott képzeletük és szenvedélyeik utján jutnak csekély értékü tapasztalatokhoz s a mig a férfi nem, meg nem embereli magát és meg nem adja a nőnek azt a határtalan tiszteletet, a mely neki ki jár, addig a nők sem fogják a férfit megbecsülni és mindaddig a két nem közötti ideális, önzetlen, tiszta barátság nem lesz lehetséges. — Divat, mint minden más egyéb, szokás, akárcsak az ujságolvasás; de olyan társas érintkezés, a mely a lélek finomitását, művelését vinné előbbre, a melyik igazán és mélyen érzett szükséget szüntetne meg, csak a kölcsönös megbecsülés alapján létesülhet.

De hát lássuk a levelet.

Kedves Margit! E könyv szerzője Gyulai Pálnak, a magyar széppróza mesterének ajánlotta munkáját, én, mint e könyv birtokosa. Neked, a szép nem szépének küldöm ajándékképen és nem ugy, a mint ez a könyvek ajándékozása alkalmával történni szokott, valamelyes, ünnepélyes alkalmat ragadnak meg az emberek és hosszu lére eresztett ajánlással untatják az ünneplőt, mi közben az ajándékozás tökéletesen elveszíti jelentőségét, az ajándékozó személyes hiusága lépvén előtérbe. — Ez esetben nem tudok semmiféle ünneplendő eseményről, de nem is szoktam az ilyenek elkövetkezését várni, meg aztán ajándékomnak romlásnak indult szerkezete, kizárja annak ünnepen való részvételét, hanem, mint mindig, ugy most is, egy magasabb erkölcsi vágy az, mely sarkal engem, hogy veled e könyv szépségeit megismertessem. — Jól tudhatod, hogy nem vonhatom meg magamtól azt az élvezetet, hogy ne részeltesselek abban a gyönyörüségben, a melyet e könyv olvasása bizvást megszerez. — És hogy egy hosszabb levélben adom át uj birtokosának, készteti engem arra azon körülmény, hogy nagyon is tudom, hogy ilyen könyvek tanulmányozásával eddig még nem foglalkoztál, hiszen a személyek és a tárgyak az irodalomban nem mindennaposak, motivumai, jellemei, mind az igazi, a való életből vannak véve és ezen élet, — a mi ismét csak természetes, — még ismeretlen előtted.

Megtanit e könyv mélyére látni, sok társadalmi félszegségnek, megismerteti veled annak okait, miként lehet boldogtalan a legboldogabbnak látszó ember is és hogy az igazi boldogságot csak a szerelem adhatja meg és a legboldogtalanabb élet is meg van áldva, ha van benne egy cseppnyi boldog szerelem. — Én, az én reménytelenségem szülte kétségbeesett világnézetemmel azon szerencsétlen meggyőződésre jutottam, hogy a szerelem romba dönthet templomokat és virágokat ültethet a sivatagba, de boldogságot, mely mosolyogna, megelégedést, mely a szemből sugározna és nyugodalmat, mely meg nem bomlana, nem adhat soha. — Ez a könyv megváltoztatta hitemet, én most már hiszem, hogy mindent, de mindent fel lehet találni a szerelemben. Igaz, hogy szenvedések nélkül semmi sincs, a boldogságnak ára végtelen nagy; a hogyan mi akaruok, ugy nem élhetünk, a ki mindet boldogithatna, az ugy sem boldogit és ha már szenvedni kell, szenvedjünk ugy, a hogy jobban esik, — másoknak a lemondva, másokért élve megfogjuk találni, hogy csak a teljesületlen vágyak ápolása fáj, a lemondásnak is meg van a maga gyönyörüsége, csak a meddő szenvedés jelent boldogtalanságot. A szenvedőnek üdvözitő rendeltetése van: legyen megváltójává azoknak, a kik nem szenvednek. — Előtted ilyen elvek mind ismeretlenek; e könyvbe való behatolás tudattá fogja benned érlelni ez eszméket, melyek mind ezideig neked üres, sivár axiomák voltak, melyeket terjeszteni nem lehet, igazi voltukat csak az ismerheti fel, a ki vére hullásával fizetett értük. — Te csak a regényekből ismered azt az igazságot, hogy a tavaszi időjárás, mely felpezdditi a vért és szerelmet gyujt a fesző ifjuság szivében, — annak kinek idegeit már megsajgatta ez a dőre tavaszi játék, — csak szomoruságot, enyészetet jelent. — Én már ismerem a megbénult lélek tompa érzéketlenségét, azt a már nem fájó boldogtalanságot, mely a jelen pillanatot utolsónak érzi és nem törődik többé semmivel. — Iparkodni fogok a könyvről is valamit irni, mert engem jobban ismersz, semmint megérdemelném, e könyvet iparkodjál érdeme szerint ismerni és becsülni. — E könyv remeke a magyar szép prózának nyelvezete, irálya, mondatkötése, lényegesen elüt e mindennapiastól, méltó arra, hogy minden sorát aranyba foglalják. — Azzal a biztos reménynyel inditom utnak, hogy a te angyali lelked, arany kedélyed és jóságos szived gazdag táplálékot nyerend belőle. — De hogy megtakaritsam drága idődet, utba igazitást adok a könyv miként olvasására és értelmezésére. — A ki le

Lapunk mai számához fél iv melléklet van csatolva.

nak koldusbotra." Elegicus fájdalmas hangon szól így a memorandum, stilusával bus érzelmeket kelti fel, megindít és a veséig hat, csak a görögtűz kellene még hozzá, és kész lenne a tablo! Ezek a sok szépen és hatásosan leirott kedélynek színt szavak itt nincsenek helyén, mert bizony Nagyságos uram egy országos ügyben őszintének és igaznak kellene lenni. Be kellene ismerni, hogy az elmult félévben „milliók és milliók" nem mentek tönkre, mert a nálunk működő biztosító intézetek csupán tűzkárért 3,267.436 frtot fizettek ki. A szintén kifizetett jégkárok 4,600.000 frtot emésztettek el, de ha hozzá tesszük az életkárokért kifizetett cirka 2 millió forintot, már így közel 10,000 000 frt nem pusztult el, hanem igenis itt lett kifizetve, meg lett mentve a nemzeti vagyonnak.

Ez az igazság!

Adataink hitelesek és készek vagyunk ezt bizonyitani.

Tovább! Tovább! A memorandum megrázó sorai, rettenetes szinekkel tárja elénk a jövőt, s a kép borzalmassága csábit és vonz. Igy ir: „Jómódu adózók mennek igy tönkre, csökkentve az államadó alapját, mivel szenben a társaságok pénztárai teinek meg."

A memorandum logikája itt csinálta a legfényesedb salto mortalét; mert tönkre ment adózók ugy sem emelnék az állami bevételeket, még kevésbbé telitenék meg a kasszákat.

Tönkremeut polgár se adót, se biztositási dijat nem fizet. De hogy a biztositók „üzérkedéseiből" mi jut az állam-bevételekre, megjegyzem, hogy a „Triészti" 521 600 frt, az I. magyar 220.000 frt, a „Fonciére" 110.000 frt, az „Adria" 299.000 frt, a „Hazai 62,000 frt adót fizetett a legutóbbi évben. Ugyan hány ezer polgárnak kell tönkre menni a társaságok üzelmei folytán, hogy ennyit veszitsen az aerarium? A memorandum éles logikájával egyenesen elvágná a társaságok életfonalát, kimondván, hogy a „jelenleg működő társaságok nem alkalmasak, különösen a multban követett eljárásuknál fogva" stb.

De mortuis nil, nisi bene! Azoknak az intézeteknek, — melyeknek multja van, — hálás lehet ön is, más is; azok törték itt meg a talajt, azok vetették meg a biztositási ügy alapját, már pedig a fejlődés nem volt olyan könnyű, mint a milyen könnyűnek véli a memorandum ezen társaságok kiakolbolitását, kimondván nagy merészen a jelszót, állami biztositás! jöjjön el a te országod!

Ad vocem állami biztositás. Van-e tudomása Nagyságodnak arról, hogy az állami biztositó intézetek számtalan millióba kerültek azoknak az államoknak, melyek azt meghonositották és ily körülmények között szivére tett kézzel, mint honatya, kivánhatja e azt, hogy az amugy is rozoga állami gépezetünk kerekeire reákassszuk az állami biztositást? Kitéve az állampolgárokat egy koczkázatos ügylet esélyeinek, mert ha az állam deficittel zárja mérlegét, azt a hiányt bizonyára nem a „milliomos részvényesek," de az állami biztositásban részes polgárok érezik meg, mert ha hiány van az állami háztartásban, azt dij és egyéb tartalékokból fedezni nem lehet. Ha Nagyságod érdeklődik, szivesen megismertetjük az állami biztositás szomoru adataival, nem Eldorádó az, de egy végtelen kockázatu ügylet.

Nagyságod az állami biztositás szervezetét és ügyvitelét a köztisztviselők kezébe tenné le. Mint a közpályán működött egyénnek ismernie kell a köztisztviselők gondolkozásmódját és ismerni azt a lassu, döcögős gépezetet, melyet hivatalos apparatusnak hivnak. Már pedig a biztositás-ügy terjedése és fellendülése, nem copf rendszerű embereket kiván, de élesszű és kereskedelmi képzettségű liberális üzletelvű egyéneket.

Közigazgatásunknak ezer hibája van ma is korrumpált, beteges a rendszer, nem a bajt és terheiket növelni, de radikálisan reformálni kell. Ne bizza tehát, képviselő ur a tűzkárliquidációt a notáriusára, meg az adóvégrehajtóra, jól fizetett képzett emberek kellenek ide, mert egy rosszindulatu, vagy tudatlan kárbecslő képes egy intézetet a bukás szélére juttatni.

A „művelt nyugat" példáival akarnak bennünket az állami biztositásra csábitani. Lehet, hogy Nagyságod jobban ismeri a külföld parlamenti életét, mint mi, de ugy tudjuk, hogy Németország kivételével kötelező állami biztositás nincs, már pedig a mi geografiai ismeretünk szerint a „művelt nyugathoz" Francia- és Angolország is tartozik.

Franciaországban 1892-ben került ez ügy a kamara elé, Joulraz terjesztette elő, de megbukott az inditvány, mert a szabadelvű francia nem engedte meg a biztositási monopoliumot. Angliában a a népgyüléseken került szóba, de a piacról nem került a parlamentbe, Svájcban a kötelező baleset biztositás van érvényben és Alsó-Ausztriában a munkásbiztositás, Németalföldön az állatbiztositás van állami alapra fektetve. A „művelt nyugat" nem szólt tehát bele a biztositás fejlődésébe. Helytelen volt tehát, egy a közügynek szánt fontos szövegezésbe, téves adatokat felvenni csak azért, hogy közkeletű mondásokkal, hangulat keltessék.

Eddig a kötelező állami biztositásra szóló felirat, vagy átirat — Veszprémvármegye 64/896. szám alatt ezt elfogadta, talán köszönetet is szavazott a szerzőnek. De ezt bizonyára Nagyságod személye iránti nagyrabecsülésből tette és halvány sejtelme sincs arról, hogy a helyzet nem oly rémes, s az állami biztositás jövője nem oly fényes, mint a hogy Nagyságod előrajzolá.

Hazafiság sugalhatta e lépést s ha a biztositás-ügy nemes fejlődésének akart szolgálatot tenni, az csak akkor történt volna, ha nem e téren, de máshol emeli fel szavának sulyát és követeli egy régesrég várt biztositási törvény megalkotását. Ha itt emeli fel Nagyságod tiltakozó szavát, egy ország elismerése kiséri törekvéseit, s ha itt adja szakitadásának jeleit, bizonyára maradandóbb eredményt ér el, — tekintélyénél fogva is, — mintha Veszprémvármegye átiratára ráborul 64 nemes vármegyének minden aktát betakaró porrétege.

Errare humanum est! A csata még nincs elvesztve, ujra kezdhetjük.

Török Jenő Endre.

Magyarosodunk.

Egy alkommal már reámutattunk arra a sajnálatos körülményre, hogy a közélet emberei, mennyire rontják a magyar nyelvet. Akkor igaz, csak a parlament magyartalanságát, és egy néhány miniszter nyakatekert mondatait állitottuk közszemlére annyival is inkább, mert jogunk volt abban a hiedelemben átélni egyébként is örömteien napjainkat, hogy alárendeltebb állásu közhivatalnokok majd nem fogják maguknak megengedni azt a gyönyörüséget, hogy édes anyanyelvünket miniszterek módjára rontsák, — és tán minden egyéb utmutatás nélkül is meg fogják érteni, hogy ő nekik szent kötelességük a nyelv érdekeit szem előtt tartani.

Hiszen csak azt tessék szemügyre venni, hogy közhivatalaink a hatalmasággá növekedett bürökratizmus folytán nem is — érintkeznek az élettel és a polgárokkal csak csupán irásban; szépen gyarapodik meg tekintélyben az a hivatal vagy hivatalnok, a mely vagy aki csakis helyesirási hibákkal telt határozatokat kézbesit. De fére a találgtásokkal.

Nagy Kanizsa város rendezett tanácsánál történik meg az az abszurdum, hogy érthetetlen, magyartalan végzésekkel nyomoritják a nyelvet, itt történik, hogy a határozatok hemzsegnek a helyesirási hibáktól, mert bizonnyal annyi pénze sincs a városnak, hogy olyan egyéneket alkalmazzon leiróknak, a kik legalább 4 normalis osztályt elvégeztek.

Aztán meg multkor a polgármester ur aláirásával megjelent egy hirdetmény, a melyik ismét azon szomoru tényt igazolja, hogy egyrészről egyáltalán nem törődnek a nyelv érdekeivel, másrészről az nyer beigazolást, hogy fogalmazó szemé yzetünk is roppant sok kivánni valót hagy hátra.

A legutóbbi rendelet egyik passusa is szól; „Nap nap után tapasztalható, hogy a mezei egerek elszaporodása, már eddig is jelentékeny kárt okoztak" stb. stb.

Hát kérjük alázatosan, igy nem szabad és nem lehet a nyelvvel elbánni. — Nézzen meg a városi tanács egy napiparancsot valmelyik, közös gyalogezrednél! Féltékenyebben őrzik abban a német nyelvkorrektaségét bármelyik „Wacht am Rhein" nél! — Abban nem utánozzák a közös hadsereget, hogy miként ők féltékenyek ősi hagyományaikra, tennék mi ugy a mi nyelvünkkel. — De ez a városi tanács szemében nem elég hazafiság; abban rejlik az igazi hazafiság, ha az 1867 évi XII, t. c. et tovább fejlesztjük ugy, hogy nemcsak osztrákmagyar monarkia — hanem osztrák-magyar nyelv is legyen. — Igy a jövő ezredév sokkalta dicsőségesebb és könnyebb is lesz. Dicsőségesebb, mert az osztrákok ahhoz jobban értenek, miként kell idegen tollakkal ékeskedni, — könnyebb pedig azért lesz, mert ilyen viszonyok közt, nehéz magyarnak lenni és nem is elég gazdaságos:

Opportunistán kell magyarnak lenni. — Kurucnak ott a hol csak magyarok vannak és lakájnak, a hol az osztrák kezdődik. Ennek aztán meg lesz a maga jó oldala is. Nem találkoznak ábrándozók, kik magyart keresnének.

Felső templom.

Ujabb adakozások:

Kereskedelmi és iparbank r. t. N. K 100 frt, báró Inkey Nándorné 5 frt Az 5/IX. rend. működési előadás jövedelméből 15 frt 25 kr., Csizmadia Vilma urhölgy gyűjtéséből 21 frt 30 kr., Mikos Géza ur gyűjtéséből 11 frt. Neusiedler Károly ur gyűjtéséből 6 frt. A szept. 12-én a plebánia templomban tartott gyűjtésből 34 frt 05 kr., Csizmadia Vilma urhölgy gyűjtésének adakozták: Csizmadia Imre 10 frt; ifj. Wittmann Mátyás 5 frt, Göttinger Kelemenné, Keberling János, Topolics György, özv. Rittnyer Károlyné, Sól Lipótné, Simonscics István, Ütő László, Seres Dénesné 1—1 frt; Tóth Károly, Hajdu József 50-50 kr., Czernyák István 30 kr. összesen 24 frt 30 kr. Mikos Géza ur gyűjtése: Mohovics Péter, Molnár József, Balitzky János, dr. Gruber Jenő 2—2 f.t, Vellák Ferenc 1 frt Berger Ignác 1 frt 36 kr., Bonc Antal 64 kr., összesen 11 frt. Neusidler Károly ur gyűjtése: Neusiedler Károly (Beliscse) 5 frt, Szerdahelyi Károly, Fessler N. 50—50 kr. összesen 6 frt.

Eddig befolyt összesen 4367 frt 71 kr.

Dr. Tuboly Gyula ellenőr. *Eperjesy Gábor* pénztáros.

Tudnivalók.

Hirdetmény. A cs. és kir. közös külügyminisztérium utján nyert értesités szerint oly közjegyzői okiratokat, meghatalmazásokat, szerződéseket vagy egyéb okiratokat, melyek nálunk, Bulgáriában bolgár hatóságok előtt való használatra állittatnak ki, a cs. és kir. közös külügyminisztérium felülhitelezésével kell ellátni, a cs. és kir. közös külügyminisztérium aláirása és hivatalos pecsétje pedig Bulgária bécsi diplomacziai képviselete vagy a szofiai osztrák-magyar főkonsulátus á'tal hitelesitendő, mert különben az illető okiratok a bolgár hatóságok előtt érvényeseknek tekinthetők nem lesznek.

Miről oly megjegyzéssel értesitjük kamarakerületünk érdekelt köreit, hogy a cs. és kir. külügyminiszterium aláirásának és hivatalos pecsétjének hitelesitéséért Bulgária bécsi diplomacziai képviselete részére járó illeték 2 frt 50 krt. tesz osztr. érték.

Sopron, 1897. évi szeptember havában.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hirdetmény. A Bulgária és Franciaország között kötött és életbelépett kereskedelmi egyezményben Bulgária által a francia származásu árak részére több rendbeli vám- és fogyasztási adó-kedvezmények biztositattak; miről a Bulgáriába való kivitellel foglalkozó cégeket oly megjegyzéssel értesitjük, hogy e kedvezmények, melyeket a számunkra biztositott legnagyobb kedvezmény alapján mi is igénybe vehetünk, teljes összeállitásban kamaránk hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor megtudhatók.

Sopron, 1897. évi szeptember havában.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hirdetmény. Az „Agyagáruk," „Téglák" és „Sajtoló kendők" vámkezelése tárgyában a magy. kir pénzügyminiszter ur által kiadott rendeletek kamaránk hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt az érdekeltek által bármikor megtekinthetők.

Sopron, 1897. évi szeptember havában.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hirek.

— **Zichy Aladár beszámolója.** Kerületünk országos képviselője, Zichy Aladár gróf, ma este városunkba érkezik öccsének, Zichy János orszgy. képviselőnek kiséretében. Innen vasárnap Pacsára utazik s ott beszámolóját fogja tartani. Ez alkalommal Zichy János gróf is mond beszédet a keresztény szövetkezetekről. Mint halljuk, városunkból többen fogják képviselőnket Pacsára kisérni, a pacsaiak pedig lelkesen készülnek méltó fogadtatására.

— **Uj cégtárs.** Zerkovitz Albert és fia bornagykereskedő cég Zerkovitz Oszkárt, ki már évek óta működik az üzletben, nyilvános cégtársul fölvette.

— **Hofrichter Emma** zenetanárnő és hegedűművésznő nyaralójából ismét visszatért városunkba és megkezdette a tanitást.

— **Eljegyzés.** Krausz Jakab lapunk nyomdájának technikai vezetője, városunk egyik derék közszeretetben álló tagja, folyó hó 12-én jegyet váltott városunk egyik szépével Pollák Linda kisasszonynyal.

— **Áthelyezés.** Wiener Ferenc perlaki kir. járásbirósági aljárásbiró saját kérelmére a budapasti IV-ik kerületi kir. járásbirósághoz helyeztetett át eddigi minőségében.

— **Huckstedt Irén** hangversenye, e hó 11-én tartatott meg a „Polgári Egylet-disztermében, azonban a zuhogó eső teljesen visszatartotta a közönséget és csak csupán a szép számmal jelenvolt vidékeik iránt való tekintetből, tartottak meg a hangversenyt — Huckstedt Irén énekét és játékát a közönség már előnyösen ismeri és a felhangzott tapsvihar csak ujabb bizonyitéka volt elért sikereinek. — Minden egyes énekét megéljenezte a hálás publikum, sőt a népdalokhoz, melyeket bámulatos bravurral énekelt, még néhány ráadást is kellett toldania Kabos Jenő felolvasása következett ezután, a melyről tekintettel azon benső viszonyra, a mely öt lapunkhoz füzi, csak annyit irhatunk, hogy felolvasása egész terjedelmében lapunk mai tárcarovatában olvasható. A hangverseny egyik fénypontját Salgó Sándor előadása képezte. — Poë Edgar „Holló"-ját szavalta és eredeti felfogásával, a k ltemény valódi értelmének szivhez szóló interpretaciójával, frenetikus hatást ért el és az igazi hang, a helyén alkalmazott gesztusok, az alapos és beható tanulmányozásra való arcjáték, meg is tették a hatást és a közönség lelkesedése, mely áradatként buzogott fel, teljes mértékben honorálta alakitását. Majd Molnár Ferenc ü't a cimbalomhoz és ügyes játékával szintén kiérdemelte a publikum tapsait.

— **Rómába és Lourdesba.** Abban az országos zarándoklatban, mely először az örök várost, azután pedig a csodás bucsujáró helyet, Lourdest, látogatja meg, váro-

---

nem élte lelke ifju életét, az belebetegszik a tavaszi időjárásba. — Kell, hogy a lélek bizonyos időben kiábránduljon minden illuziójából, kifogyjon vágyaiból, hogy életünk nyugodalmasabb legyen! A férfi, kinek szivét néhány vihar végig korbácsolta, a nő, ki még nem csalódott, az ne merüljön el a tavasz szépségeinek mámoritó szemléletébe. — Én szemléltem, bár ne tettem volna. — Ültem tavaszszal ablakomnál; sivár, végtelen eső mosta az ablakokat, azott a kövezet és sirtak a fák; a verőfény, a mely a szomoru eső hullást fel váltja, nem éra lélekig, ez az eső megállitja az akaratot és megszünteti a jelent; a szem mereven hámul maga elé és szövi a fájdalmas álmokat a multról, a melyek megszakadnak a jelenben. — Minden hozzád való véghetetlen vonzódá om mellett is egészen egyedül állónak érzem magamat és el fog a végtelennek, a megsemmisülésnek érzete; ha látnád árva lelkemet a végtelen űrben bolyonganí, a mint értelmet és kifejezést hiába keres ez idegen világban, még talán meg is sajnálnál! A hogy a sirba egyedül szakad az ember, ugy van egy magában e végtelen pillanatban is. - Nem nézek mást, csak magamat, nem sajnálok mást, csak magamat és nem nézek mást, csak multamat, életemnek ezt az óriási lerovatlan tartozá-át. — Igért verőfényt, szivembe oltott vágyakat, mutatott bűbájos képeket, mik meg fognak elevenedni a jövőben a mindebből semmi, de semmi sem valósult meg és most zokogva reklamálom őket. Ugyan kitől? — Hát van igazság a természetben? Minek teremt vágyakat, ha kielégiteni nem tudja őket és minek alkotta fájóvá a megcsalattatást, ha a valóban jogos remények soha valóra nem válnak. — De ez csak ne künk, ugy nevezett magasabb rendű embereknek fáj, kik roppant követelők vagyunk. — Nézzünk a tükörbe és legyünk őszinték. Kiválóságunk, a melyre büszkék vagyunk, csak roncsolt idegzet és határtalan önzés. — A szemünk soha se nézi felebarátunkat, csak göggel és kritizálva; folyton csak követelőztünk, elégedetlenkedtünk és magunknak éltünk. — Elmerültünk könyveinkben, alkottunk magunknak világot a magunk képmására, benépesitettük ideálokkal, a melyek csak bennünket szolgálnak. — És mik mindezzel szemben igényeink. — Csend, béke és nyugalom. — S csak számitsunk jól, nem-e fizetünk drágán olcsó igényeinkért? — S számitsunk utána, micsoda árat adunk mi cserébe azokért a magasabb lelki igényekért, miket mi támasztunk az élet ellen? — A számitás fölösleges! Semmit, épen semmit sem adunk; a lelkünk finomitása, ápolása, minden a mit teszünk. — S ki láthatja annak hasznát? Senki! Elolvasunk egy csomó könyvet, megnézünk egy pár képet és — megértjük őket! Egy ára van ennek a kiválóságnak, ezt az élet könyörtelenül, de jogosan veszi meg rajtunk: a bo'dogság. — S mi siratjuk magunkat, a mikor fizetünk kell, s nem látjuk át, hogy ezzel adóként tartozunk. — Mikor aeol hárfát csinálunk lelkünkből, nem akarunk belenyugodni, hogy a szél mindantalan belekap hurjaiba s nekünk fáj a hurok zendülése. Mikor gondolatunk röpte a felhők közé visz, keményen megakarjuk vetni lábainkat, mint a földön maradottak és lenézvén az érzéketlen hangyákra megirigyeljük azó nyugalmukat s felzaklatott szenvedélyünk kielégitését olyan harmoniában kivánjuk látni, mint azok, kikuek csak apró emociói vannak. — Ez nem igazság és nem is moralis. A ki a lelki élet nagy magaslatára emelkedik, az mondjon le a boldogságról. A kiválóság csak a szenvedésben van, nem a követelődzésben. Mérhetetlen szeretlemmel a szivben boldogságot óhajtani olyan, mint a hozomány hajhászó kiélt roué. — Milyen ellentmondás és félek, hogy nem fogod megérteni. — Az igazi, nagy szerelem mindig boldogtalan, tán még akkor is, ha minden vágya teljesül. Fáj az elválás, de fáj az együttlét is; azt a könnyűt, mely a szemben rezeg, letörülheti a boldog szerelem, de csak ugy, ha egy másikat fakaszt helyébe, mely ép ugy, talán még jobban éget.... A ki nem akar hasonlitani a többihez, az be éljen magának; ha szukije sincsen, keressen magának egy utszéli koldust és boldogitsa azt, hiszen a más boldogitása mindenkor sikerül, a magunké soha.

Nekem már nem fáj semmi; a lemondás nyugodalmas révében ülök s beszélek ahhoz, a ki még nem mondott le. — Jogod van mosolyogni koldus bölcsességem hallatára és bátran mondhatod, hogy forradalom az, a mit én hirdetek, de a mig én sirathatom rózsás álmaimat s a világot okolhatom szenvedéseimért, addig engem csak az ilyen filozofia vigasztalhat meg. Eljő ugyan az óra, midőn révben lesz ideálunk is és nem bántja többé sajgó vágyakozás. — Akárhogy vivódunk is, az élet kalvariájának utolsó stációja mégis csak a megadás, a leglángolóbb szenvedély nyomában is megmarad hamisnak egy-egy axioma, a melylyel be kell érni. — S a sors azzal jutalmazza legyeltjeit, hogy hamarabban, gyorsabban éguek el.

Látod, igy gondolkodom ma is, mint valamikor még gyerekészszel, a mikor nem birtam még égető gondolataimat kifejezni. — És érzelem világom ilyetén alakulata forrása minden szenvedésemnek. Az én összetett, mélységes lelkemben százszorossá lesz a legkisebb fájdalom is, a mit a tucat ember meg sem érez. — Mennyivel szerencsésebb is az olyan ember, kinek sekély, kicsinyes lelkét a borongó fájdalom is csak oly felületesen érinti, mint a legnagyobb vihar az esővizi tókát; gyorsabb lesz gyűrődzése, de csak egy pár másikat fakaszt helyébe, mely ép ugy, talán még jobban éget.... A ki nem akar hasonlitani a többihez, az be éljen magának; ha szukije sincsen, keressen magának egy utszéli koldust és boldogitsa azt, hiszen a más boldogitása mindenkor sikerül, a magunké soha.

Nekem már nem fáj semmi; a lemondás nyugodalmas révében ülök s beszélek ahhoz, a ki még nem mondott le. — Jogod van mosolyogni koldus bölcsességem hallatára és bátran mondhatod, hogy forradalom az, a mit én hirdetek, de a mig én sirathatom rózsás álmaimat s a világot okolhatom szenvedéseimért, addig szaporitják egymást s egy nagyobb viharaói tengernyi hullámokat alkotnak, melyek kérlelhetetlenül zuzzák szilánkokká meg maradt reményeim végső roncsait. A magát kidühöngött tenger elvégre simára lett tükrét, a megnyugvás érzete helyett a keserűség veszi hatalmába, melynek fulánkja az élet minden változatába beszurja sajgó utóizét.

Hosszura nyulna elő soroln mindazon szenvedéseket, melyeket a nagy világ hirből sem ismer s a melyek nekünk olthatatlan szenvedéseket okoznak.

Mit bánt egy tucat embert, egy be nem váltott házasági igéret, mit bántja őt az ezzel együtt járó blamazs, ha az ő családját nem érinti; mit tud a jámbor, egyetemes igazságokról, mit fáj annak az erkölcsteleneség, mig vagyoni és személyi érdekeit nem érinti.

Nekünk minden fáj; ezeken, a nagy világ fájdalmain keresztül látjuk és érvezzük, a mi saját fájdalmainkat, a melyek ez által még nagyobbakká lettek.

De vigasznak is ez a kiválóság, lelkünknek ez a mélyebb érzése, melyre büszkék vagyunk, mely büszkeség le is sugárzik homlokunkról és mely büszkeségünkért vérünket is szivesen hullatjuk. — Önmagunkban keresünk és találunk megnyugvást és nem fordulunk tanácsért a szomszédhoz; az a lélek, mely kényszerit megsiratni az emberi igazságokat, fellázadni az általános igazságtalanságokon, ugyanazon lélek fel is emel bennünket a mindennapiságokon és közelebb emel ahhoz, kitől lelkünk származik vala és ennek közelsége, valamint másokra

sunkból is többen vesznek részt, kiket Horváth Honor vezet. Zarándokaink csütörtökön reggel csatlakoztak a Budapestről külön vonaton induló többi zarándokokkal.

— **A felső templomért.** Aker. jótékony Nőegyesület ismét szép jelét adta, mint tud szivvel-lélekkel jó és nemes ügy érdekében fáradni és munkálkodni. Múlt vasárnap ugyanis, mint előre jeleztük, gyüjtést rendezett a plébánia templomban a felső templom javára, még pedig nemcsak délután, hanem már délelőtt is. E nemes munkában közreműködtek özv. Zadubánszky Lajosné, Fülöp Kázmérné, Komlósy Kálmánné, Kovács Károlyné, Sebestény Lajosné, Szalay Sándorné, Pálfy Alajosné, Farkas Vilma, Mantuano Janka, Kaan Irma és Pranger Karolina urhölgyek. A gyüjtés 24 frt 48 krt. és 2 drb. tiz frankos aranyat eredményezett. A sikerben nagy része van Véber Vince h. plébánosnak is, ki a nemes célu gyüjtésre már előre felhivta hiveinek figyelmét.

— **Jubiláló társaskör.** Az alsó-domborui olvasókör f. hó 4 én ünnepelte fönnállásának 30-ik évfordulóját A diszgyülést Hirscler Ödön nyitotta meg, majd Granic Károly olvasta föl a társaskör monografiáját. A diszgyüléssel kapcsolatos banketten, elnök indítványára, Wlassics Gyula minisztert disztagul választották meg, kinek a diszokmányt küldötteség fogja átadni. Az olvasókörnek nagy missziója van nemzetiségi szempontból is, hazafias irányánál és működésénél fogva, mi körül legtöbb érdeme Hirschler Miksa odavaló földbirtokosnak van, minek a társaskör ezen a gyülésen is jegyzőkönyvileg kifejezést adott.

— **Honvédeink harcképezése.** 1897. évi szeptember 15-én a tatai hadgyakorlás alkalmával királyunk a 20-ik honvéd-gyalogezreddel találkozott, mely annyira megtetszett a királynak, hogy Zurna, majd később Kránitz vezérőrnagyot magához szólitotta s azt mondta „a honvédségnek nagyon jó kinézése van, menetelése élénk és szép.“ Ezt a diceséretet legfelsőbb helyről hozták haza honvédeink, kik f. hó 16-án éjjel érkeztek meg Kanizsára elcsigázva, fáradtan, de a diceséret dagasztja keblüket és átszövődik álmukba, mely őket vissza viszi a harcmezőre, hol nagy fáradság árán kivirták a babért. Mi is örvendünk hadfiainkkal, kikhez a rokonság és az együttlét ezer meg ezer szállai fűznek. Hasonlóan üdvözöljük a városunkba visszaérkezett 48-ik gyalogezrednek zászlóalját is.

— **Egy 72 éves káplán halála.** Múlt vasárnap, e hó 12-én délután helyezték örök nyugalomra a kerületi papság és nagy közönség részvéte mellett Tischler István tótszentmártoni káplánt Tót-Szerdahelyen a családi kriptába. Az érdekes emberről ezeket irja letenyei tudósitónk: Az elhunyt 72 éves volt és 45 év óta működött mint tótszentmártoni káplán. Érdekes ember volt, ezen kápláni állását fel nem cserélte volna bármely jövedelmező plebánia állással, sőt midőn pár évvel ezelőtt a tótszentmártoni plebánia üresedésbe jött, ez sem kellett neki, indokolva, hogy miért akasztana több gondot nyakába, a midőn ő mint káplán minden gond nélkül megélhet és megelégedett boldog ember. Mint lelkész, hivatásának pontosan és odaadólag megfelelt, előljáróiránt mindig a legnagyobb tisztelettel viseltetett, keveset fordult meg az uri körökben, de ha ott kellett lennie, mindenki iránt rangkülömbség nélkül a legnagyobb tiszteletet tanusitotta. — Szerette őt minden oldalról, ugy a plebániához tartozó hivei is, ezért általában csak Pista bácsinak hivták. Tótszerdahely község lakosai, kik a tótszentmártoni anyaegyházhoz tartoznak, büszkék voltak az ő szülőttükre, Pista bácsi káplánra. A társadalmat kerülte, legkedvesebb foglalkozása volt saját birtokain gazdálkodni, kedves passziói közé tartozott, mikor a nagy csizmáját és hosszu kabátját, melyeket káplánkodása első éveiben szerzett, magára öltheette, tarisznyát egy kis elemozsiával nyakába aszthatta, nagy bot és két nagy pincekales kiséretében kirándulhatott a szomszédos Pöla község hegyén levő 2 db szépen müvelt szőllejébe, hol szabad idejét kvaterkálással töltötte egyedül. — Néha megtörtént, hogy hivei közül egyikmásikat megvendégelte — de csakis a földmives osztályból esetleg rokonaiból választotta vendégeit. — Öltözetére nem sok t adott, szerette a régiségeket. Midőn ezelőtt 30 évvel vett egy kalapot, akkor már kijelentette, hogy ennek kikel szolgálni addig, mig ő tótszentmártoni káplán lesz, s be is teljesült, mert ugy a kalap, mint a csizmák és hosszu kabát örökösökre várnak. Utolsó kivánsága az volt, hogy Tótszerdahelyen temessék el szülői mellé, kiknek igen szép családi sirboltot csináltatott. Hagyatéka áll 4—5000 frtból részint készpénzben, részint ingatlanokban, végrendeletet hagyott hátra, de ez még nincs publikálva. Azt hiszik, hogy rokonaira hagyományozta vagyonát.

— **Sorozás Zalavármegyében.** Az idén besorozás alkalmával oly sok hadkötelest soroztak be, hogy a cs. és kir. 5 hadtest parancsnokság rendelete folytán 156 ujonc a cs. és kir győri 19. gyalogezrednek lett átadva, minthogy ezen hadkiegészitő kerületben nem volt oly kedvező az ujoneozási eredmény mint nálunk.

— **Hirdetmény.** A nagy-kanizsai takarékpénztár részvénytársaság 6 évre terjedő évtársulatokból álló önsegélyző szövetkezetet alapitott üzletrészenkint 10 kr. heti befizetéssel. Üzletrészekre előjegyzések a nagy-kanizsai takarékpénztár hivatalos helyiségében mai naptól kezdve 1897. évi október hó 15-ig dijtalanul, ezen időn tul előjegyzési dij befizetése mellett eszközöltetők. A befizetések 1897. december hó 7-én veendik kezdetüket. Nagy-Kanizsán, 1897. szeptember hó 13-án. A nagy-kanizsai takarékpénztár igazgatósága.

— **Arany menyegző.** Megható ünnepély folyt le szept hó 14-én a sümegi Scheiber család körében. Scheiber Mátyás tekintélyes kereskedő és neje ünnepelte meg házasságának 50 éves jubileumát. Az ünnepély a sümegi izr. templomban tartott szertartással vette kezdetét, melynél a fórabbi emelkedett szellemi beszéd kisérletében meg áldotta a házas társakat. Majd az ismerősök és rokonok nagy száma lakomára gyült össze a jubiláns pár vendégszerető házánál. Megható jelenet volt midőn a közbecsülésben álló agg házaspár tisztelőinek s őket rajongással szerető gyermekei és unokáinak üdvözletet elérzékenyülve könnybe borult arccal fogadta. Pollák Lipót helybeli előnyösen ismert kereskedő neje leánya az ünnepelt párnak.

— **Költözködő adóhivatal.** A letenyei kir adóhivatal — mint tudósitónk irja — f. évi október hó 1-re lakást változtat, amennyiben eddig gróf Andrássy bérházában, hol a többi hivatalok is elhelyezve vannak, a lakást szük volta miatt elhagyja, és a hivatalok átelleneben lévő Récsei-féle bérházba költözik. Egy kissé nehéz lesz a jogkereső közönségnek hozzászokni, hogy a 32 évig megszokott helyről más hová szokjanak, de még egy nagy előnye volt a közönségnek, hogy az összes hivatalokat egy fedél alatta találta fel.

— **A rostálás ellen.** Már a mult évben kibocsátott a városi tanács egy végzést, melylyel a gabona rostálás akként való eszközlését, hogy a pelyvát, pörnyét és port kifuvatják az uteára, a járó-kelő közönség szeme közé, szigorúan megtiltotta — A főkapitány most ujólag felhivja a rostálókat, hogy tartózkodjanak a fenti módon való rostálástól, mert ellenesetben szigoru büntetés vár azokra, a kik e rendeletnek eleget nem tesznek. — Üdvözöljük a főkapitány urat erélyességének ujabbi bizonyitékaiért és kérjük, hogy a közönség érdekében minél szigorúbban járjon el.

— **Csapás, minden felé csapás.** Letenyéről kapjuk e szomoru tudósitást: A letenyei, ugy a vidéki szőllőhegyekben azon szőllők, melyek kellőleg védve voltak a peronospora ellen igen szép termésre kecsegtettek — Szépen fejlődött a szőllő, de sajnos az utóbbi időben a sok eső megártott a szemeknek az éréstebbek felpattantak, a lé vagy kifolyt belőlök, vagy pedig rothadásnak indult, mi miatt az egészséges szemek is meg fognak romlani. — Ha a bortermés nem segit vidékünkön a többi rossz termés, valamint itt e vidéken már évek óta uralkodó sertészvész miatt a gazdaközönség nagy nyomornak néz elébe, mert a kukoricza szépnek igérő termését az egerek nagyban pusztitják.

— **Az állat az emberben.** Gábor Princsics György és unoka fivére Gábor Princsics István e hó 15-én este 7 és 8 óra között. Kovács vagy Koldus Vicát, a kivel előzőleg egész délután a „Bárány“-ban és a „Zöldfá“-ban mullattak, vadállatias vágyuk kielégitése céljából a cintoriumba akarták cipelni. — Kovács Vica azonban a bortól felhevült fenevadak szándékának ellene szegült mire közöttük dulakodás támadt; Kovács Vica, hogy üldözőitől meneküljön, egy kocsira ugrott fel, de a vadállatok onnan is lehuzták. — A nagy lármára megjelentek rendőrök, a kik Princsicsséket felelősségre vonták, ezek azonban Devecseri és Oszkó rendőrökre rátámadtak, előbbit földre teperték, ez utóbbitól pedig kardot akarták elvenni. — Ebből a kis parázs verekedésből óriási botrány keletkezett. — Összefutott három utca népe is; mivel már-már fenyegetőrbe a helyzet, nagyobb számu rendőr-kirendeltség érkezett a helyszinére és csak ennek nagy erőmegfeszitésével lehetett e szörnyetegeket a rendőr kapitányság eléállitani, a hol őket az ügyeletes rendőrtisztviselő, hatóság elleni erőszak büntette miatt, letartóztatta. — Kovács Vica pedig az erőszakos nemi közösülés büntettének kisérlete miatt szintén megtette feljelentését; a jó madarak egyelőre a rendőrség v. dőszárnyai alatt maradnak és csak a nyomozás teljes befejeztével fognak a kir. törvényszéknek átadatni, a hol őket azonban már nagyon jól ismerik, mert e verekedő, házártos természetü egyének több izben meg voltak már büntetve és egyebekben is nagyon sok kellemetlenséget okoztak a város közönségének.

— **Shylock a Cigány-utcában.** Egy Petőfi utcai háztulajdonos és szatocsnál, a városi rendőrség e hó 1. egy gyanusállapotban levő tizedes hidmérleget foglalt le, a melyet megvizsgálás végett a helybeli mértékhitelesitő hivatalnak adott át; az ott megejtett vizsgálás folyamán aztán kitünt, hogy a mérleg karján, egy csavarnak megrövidítése által a mérlegtulajdonos oly igazitásokat eszközölt, hogy 100 kilogramnál 9 kgram, 200 kilogramnál 14 kgram, 250 kilogramnál 15 kgram, és 800 kilogramnál 29 kgram, sulykülönbözet ált elő, — az eladó hátrányára illetve Toch uram javára. — A kapitányság a mérleget elkobozta és Toch uramat, hibás mérleg közforgalomban tartása miatt, az 1897 évi XL. t. c. 136. §-a alapján, 100 frt azaz egyszáz fo int pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra itélte. Az itélet indokolásban sulyosító körülménynek vétetett, hogy vádlott épen ezen inséges időben üzte gyalázatos mesterkedését és hogy épen a földmüves és kis gazda az, a kit az ő lelketlen mesterkedése legjobban sujtott. — A komolyabb következménytől, a csalásmiatti felelősségre vonástól csak azért szabadul meg az a derék ur, hogy a megkárositottak nem adtak be ellene feljelentést.

— **A szüret a Balatonvidéken** már sok helyütt kezdetét vette. Legérettebb a szőllő Almádiában, hol már e héten több birtokos le is szüretelt. A must igen zamatos édes s nagy szesztartalommal bir. Ára meglehetős: 18—22 kr. literje.

— **A fürdőivad végéhez** közeledik. Balatonfüreden még negyvenhét család lakik, Almádiában 27 család. A szüret befejeztével aztán ezek is hazaszélednek s csak a vizi szárnyasok maradnak az édes magyar tenger partjain.

— **„Fonyód fürdőnek“** nagy vendége volt irja a Somogyi Ujság. Vekerle Sándor volt miniszterelnök Fonyód-fürdőn tartózkodott és fürdőzött. Elragadtatva nyilatkozott arról a kedves helyről, melyet Fonyódnak neveznek; és egész határozottan kijelentette, hogy a Balatonpartnak ez a legremekebb pontja.

— **A keszthelyi aut. kerületben** Mócsy Antal országos képviselő 8537 szavazattal választatott meg a keszthelyi aut kerület képviselőjévé. A választáson a keszthelyi autonom kerületet képező három esperesi kerületet képviselték: Bakacs Imre, Kránic Kálmán, Illés István esperesek, Dunst Ferenc dr. apátplébános, Bognár Károly, Fekete Gergely és Juck József kerületi tanfelügyelők.

— **Műkedvelői előadás.** Mint értesülünk, az iparos ifjak kebeléből alakult műkedvelő társaság, felbátorodva az eddig elért sikereken, egy ujabb előadás rendezésén fáradozik. — Arról is értesültünk, hogy a legutóbbi műkedvelői előadás összeszereplői lefényképeztették magukat és a fényképeket az előadás ismertető kapcsán közzététel végett megküldeni óhajtják a „Vasárnapi ujság“-nak. Minket az egész dolog azonban csak annyiban érdekel, a mennyi köze van a műkedvelőknek a művészethez. Lehet, hogy tán minden műkedvelő perfekt művésznek képzeli magát, de a hazánkban uralkodó szólásszabadság alapján mi azon szerény nézetünknek bátorkodunk kifejezést adni, hogy a műkedvelés ugy a művészetet mint annak terét működési körét alterálja és rontja és csak a nemes cél szolgálatában betöltött fáradozás eléggé jutalmazott elismerésül, nem szólottunk az őszinteség, hanem a rokonszenv hangján. — Ugy is rossz dolga van a szinészetnek városunkban, minek ő nekik és a művészetnek is ártani; szakadjon vége immár a műkedvelői előadásnak, ha nem is a mi kedvünkért, ha nem csak azért, hogy Apelles világhirű mondásának érvényt szerezzünk.

— **Kék, vörös, zöld.** Ezek a szinek nem valamely nagyhatalom zászlószineit jelentik, hanem csak azon nagy, kisebb és legkisebb plakátokét, melyek e héten ragasztattak ki az utca sarkakra. A nagy plakát, a kék, a gazdasági takarékpénztáré, a kisebb a vörös a nagykanizsai takarékpénztáré, s mindkettő az emberek boldogulását akarja elősegiteni hitelszövetkezetek utján. Legérdekesebb a legkisebb plakát, a zöld. Ez Budapestről került ki, a magyarországi munkások rokkant és nyugdijegylete függesztette ki, s vasárnap délutánra gyülésre hivja össze városunk munkásait, hogy itt is megalapitsa a rokkant és nyugdij egyesületet. A gyülés szinhelye a városháza nagyterme. — Ime ez inséges esztendőben mennyi mindenfelől kinálkozik a boldogulás.

— **Ismét betörés a vasuton.** A déli vasut helyi állomása a teherkiadási raktárhelyiségbe folyó hó 14-én virradóra ismeretlen tettesek behatoltak, a pénztári hivatalban levő Wertheim szekrényt feltörni próbálgatták. Ezek azonban csak olyan talmi Papakoszták lehettek, mert a Wertheim kasszával nem boldogultak. Hogy azonban teljesen üres kézzel ne távozzanak, bementek a raktárhelyiségbe és ott egy zsák kávét derekasan megdézsmáltak, utánna pedig felbontottak egy hordócska orosz halat, ennek felét elfogyasztották, — hogy a betörés kedélyességéből mi sem hiányozzék, még csak az kellett volna, hogy egy hordó bort is felbontottak és abból jól benyakaltak volna. Lehet, hogy más tárgyakat is elvittek, a mit abban az óriási raktárban az első felvételnél még nem lehetett észlelni. — Ez most már a harmadik eset, hogy a kanizsai állomás raktárhelyiségében háboritlanul garázdálkodnak, a folyó év tavaszán mindeuestől elvitték a pénztárt képező métermázsás vasládát, néhány hétre rá ismét hasonló kisérletet tettek, a most leirt eset tehát a harmadik egy és ugyanazon helyiségben, a hol állandó éjjeli őr van felállitva? — Az állomás főnökség a rendőrséggel karöltve vezeti a vizsgálatot. A betörést követő napon teljes erővel meginditotta rendőrségünk a nyomozást és az e tekintetben ügyes és fáradhatlan Bay alkapitány már délre kézrekeritette a tettest Pintér Vilmos magyarszerdahelyi születésü vasuti raktár-

---

nézve a megközelités lehetetlenége, ez a jutalom a mi összes szenvedéseinkért. — Nem a megvetés, csak a sajnálkozás mondatja ezt velem; hiszen fölös számmal vannak emberek, kik az esti harangszóban sem tudnak egyéb zenét találni, mint a husos fazekakhoz való hivogató dallamot.

. . . . A te lelkedet vihar még nem szántotta; nincs is jogom, hogy követeljem, hogy a te gondolatvilágod az enyémhez hasonuljon, hiszen nem lehet a rokonérzéseket szuggerálni, az ellenszenvpedig, mely mint valami ismeretlen érzés, észrevétlenül lopódzik a lélekbe, egész valónkat ellepi, gyülöletté, később megvetéssé fajul, ez olyan privilégiuma az emberi léleknek, melylyel beszámolni senkinek se tartozik, a melyet kapacitálni vagy kiölni már csak azért sem sikerül, mert az nem olyan, mint az udvariasság vagy előzékenység vagy más lelki tulajdonnak elcsufolt üres külsőség, hanem az a gondolatvilágból, az érzelmek irányának megváltozásából fakad és ép oly kiegészitő része lesz a lélieknek, mint az igazság megismerésére irányuló vágy; a lélekben tulsulyra emelkedik, sőt a jobb érzéseket teljesen megmételyezi s nem respektálja még azon határokat sem, melyeket a társadalmi konvenció vagy a természeti törvények megalkottak. Hogy itt mire céloztam, azt megmagyarázni ép oly nevetséges lenne, mintha azt akarnám emlékezetbe hozni, hogy Te egy izben egész másként irtál a közöttünk fennállott barátság előzményeit illetőleg, de megvallom, minden reménytelenségem mellett jól eső tudat lenne lelkemnek, hogy csak félannyira is megőrizted rokonszenved egy parányi részét nekem, mint a mennyire én iránytad való rokonszenvemet még azzal a bizonyos tisztelettel is körül veszem a melynek hajdan a szebb időkben, más és szebb neve volt.

Ne ijedj meg, nem vallomás ez, hanem önkénytelen megnyilatkozása a lelkemben élő — nem dicsekvéskép mondom — finomságnak, mely minden alkalommal tiszteletteljes méltósággal jelentkezik, valahányszor a körödben eltöltött tündér órákra emlékezem.

Nem hiszed, mert nem is hiheted, hogy milyen átszellemültan szoktam én, finom, igazán uri körökben, a mi társaságunkat emliteni, hogy nem egy barátom szemeiből peregnek a könyük, azon könyük, melyek mindannyiszor eleredtek, valahányszor az ifjui romlatlan kedély, ártatlan idő töltéseit, olyan ember ajakáról hallhatjuk, kinek az egész női nem iránti rajongó lelkesedése még azokat is meghóditja, kik a nőben csak a társadalom minden jogától megfosztott tehervonóját látják. — Nem tagadom, hisz szivem közvetetlenségéből fakad, nagy részed van Neked abban, hogy a nők iránt már meglevő végtelen tiszteletemet még jobban megerősitettem. — Hiszen nem kell ezt nekem ujólag megmondanom, megirtam, elmondtam többször és még akkor, mikor mindezek igazságában bátran meg lehet-e bizni, de igy a szó erőtlen annak festésére, a mit csak a kédély finomabb redőzetén át lehet még látni és csakis annak, a ki nem fél egy hullámverte kebel mélyébe pillantani és nem fél az ott eléje táruló rémséges látványtól.

Ne hidd, hogy eddigi leveleim parancsolta következetesség az, mely ilyen irányuvá gyurja irásomat ne hidd, hogy álihatatosságom kétségbevonhatatlan bizonyitékait akarom közszemlére kitenni, nem, hanem ez csak egy keserű reflexio hasonló ahhoz az érzethez mely belénk szállhatna valami nagyon értékes kincset veszitünk el, melynek visszaszerzéséhez semmi remény és a helyrehozhatatlan vesztesség nagyságát csak növeli az elérhetetlen kincs végtelen becse.

De másként álmodtam én az ott létem utáni éveket, de másként gondoltam leendő értékemre és de másként néztem én arra, kire most szemlesütve is alig merek gondolni. — Hinni sem merem, hogy megértik a távolban ezt az én kesergésemet, de a ki tudja, hogy menynyit küzdöttem és mennyit szenvedtem és mily kevés a reméyem, az felfogja érni, hogy az én szomoruságom sokkal nagyobb, semhogy magam elbirnám viselni és annyira magán természetü, hogy a nagy világban nem kereshetek orvoslást. — De neked, ki fájdalmaim inditó okát még keletkezésök idején ismerted, bátran elmondhatom és ha gyógyitást nem is várhatok, elegendő nekem résztvevő tekinteted . . . . . .

. . . . . Mily bobó az ember! Érett észszel is iparkodik, a korábbi meggondolatlanságokban is határozott egyéniséget láttatni és minden rajongásában kijelytt szót egész életére kihatónak tekintetni.

De még még bohóbb az ember, a midőn ott akarja az ifju lelkesedés teremtette helyzetet fentartani, a hol arra nem is reflektálnak.

Ez az ifjuság tragédiája; olyan eszmények utáni hajszában fecsérli el jobb ügyhöz méltó gerjedelmeit, a melyek hus és vérré való válásuk esetén is csak a rég letünt idők kellemes emlékei gyanánt szerepelhetnek. — De nem csak ebben van a lesujtó tragédia, az a legkeserűbb utóiz benne, hogy nincs senki a világon, kit rajtunk kivül felelőssé tehetnénk. — Csak mi magunk maradunk, a nagy világ egykedvűen nézi botlásainkat és még szánalmas mosolyát is megvonja tőlünk.

És mégis . . . . . mégis, tovább epekedünk, rajongunk, szenvedünk és — kinevetnek. — Itt a komédia.

Ládd jól tudom, hogy te is ki fogsz kacagni azon versemért, a melylyel jelen levelemet még visszataszitóbbá tettem, de ne gondold, hogy azt akarom bemutatni, hogy milyen jó poeta vagyok, (mert hisz az ellenkezőjét bizonyitom be,) hanem csak értésedre akarom adni, hogy én még mindig szeretlek és megakarlak tanitani, hogy miként itélj meg engem.

Szerelmedet kis angyalom,
Nagyon szépen köszönöm,
Áldjon meg az én Istenem
Nagy volt érte örömöm. —
Most vátnom kell; hogy is jöttünk
Szerelmünkkel ennyire?
Megtört szivvel „én elmegyek
Nemsokára messzire“ —

Feleűnélek, ha lehetne;
En még ott is szeretlek,
A hová még madár sem jár
Emleg-tni tegedet. —
Fajó szivvel utoljára
Nézek ma a szemedbe:
Nem hiszem, bár mégis kérdem:
„Kis angyalom jutok-e majd eszedbe?“

Szerelmemet századvégin
Vi zonoztad mindenkor;
A nevemre eskü dőztél,
8 mára gondoltál akkor.
Elér téged még a végzet
Égen, földön, valahol
8 dacos szived is kivánja:
„Gondolj rám a távolból.“ —

Felmerül még kedvesednek,
Egész lénye előtted;
Szivét, lelkét, hű szeretmét,
Visszaakarja tőled —
Esdő szavam megremegtet,
Mennydörgés lesz beszédem:
Fogsz e mégis mosolyogni,
„Néha-néha kedvesem?“

. . . S ha már nem lesznek a földön
Könnyen hivő emberek,
Kiket a Te bűbájoló
Szemeid megtévesztnek:
Összetörve, elhagyatva,
Csukod majd a szemed be,
Halálodnak órájában
„Kis angyalom jutok-e majd eszedbe?“

Immár levelem végére jutottam. Kiöntöttem mind azt, a mi szivemet nyomta és ez által, ha akármilyen nevetségesnek tartod is, — megkönyebbült a lelkem.

Hiszen ha te engemet meg tudnál érteni, egy sort sem kellene irnom, egy szempillantásomból kiolvashatnád, hogy mégis csak te vagy az én egyetlen mindenem.

munkás személyében, ki az ellene összegyűjtött gyanúokat még azval tetézte, hogy délután a rendőr elől megugrott és vad futással menekült egé z a vasuti raktárig folyton üldöztetve a rendőrök által, kik itt elfogták és visszakisérték. A vizsgálat vezetésével megbizott Bay alkapitány éjjel fogta vallatóra és régre Pintér Vilmos mindenj beismert, nem tört be. — hanem este zárás előtt a raktárhelyiségben elbujt — és behagyta magát zárni. A pénztárral nem tudott megbirkózni, mert nem szakszerű betörő. — megelégedett tehát 25 kiló kávéval, meg egy csomó muszka halacskával, kimenni könnyü volt neki, csak egyik ajtón belül a tolórudat kellett neki félre emelni és igy a kávés zsákkal észrevétlenül távozott. A kávé is megkerült utolsó szemig, a muszkákat azonban már ellakmározták. — Az orgazdát a vizsgálat érdekében egyelőre nem nevezzük meg. Pintér Vilmost a rendőrség már átkisértette a vizsgáló bíróhoz.

— Az állategészségügy vármegyénkben. Gazdáink még mindég sulyosan érzik azt a nagy veszedelmet, mely állatjaikat sujtja. Az állatbetegségek nemcsak nem szünnek, hanem egyre szaporodnak. A F. É. e heti adatai erre vonatkozólag ezek: Lépfene: Csatár 1 udv., Gyenes-Diás 1 udv., Udvarnok 1 udv., Zala-Szántó 1 udvar, összesen 5 község, 5 udvar. Takonykór és bőrféreg: Bánok-Szt.-György 1 udv. Sertésvész: Akali, Alsó-Hahót, Alsó Páhok, Bak, Bessenyő, Botfa, Csabrendek, Csömödér, Deklezsin, Dióskál, Egerföld, Egyeduta, Esztergál, Eszteregnye, Gyenes-Diás, Kehida, Kékkut, Kerka-Szent-Király, Keszthely, Keszthely-Polgárváros, Köveskálla, Lendva-Ujfalu, Lenti-Szombathely, Letenye, Megyer, N.-Rada, Nagy-Kanizsa, Nagy-Récse, Nemes-Bük, Palin, Petrivente, Rédics, Salföld, Sárhida, Sármellék, Sümeg, Szigliget, Szent-András, Tót-Szent-Márton, Zala-Erdőd, Zala Szt.-Gróth, Zala-Csány, összesen 42 község.

— **Uj vasut.** Alsó Lendva és Regede közt épitendő helyiérdekü vasut iránt nagy mozgalom indult meg. A részvényjegyzés folyamatban van, községek és magánosok jelentékeny összegekkel járulnak hozzá az épitendő vasut költségeihez. Szeptember hó 14-én értekezletre gyült össze a bizottság és a jegyzett részvényösszegek felett tájékozást szerzett. Ekkor konstatálták, hogy az érdekelt községek $^2/_5$ része 13 500 frtot, a magánérdekltek felerésze 11,800 frtot jegyzettek, — a nagybirtokosok részéről kilátásba van helyezve 75 000 frt, s végre a vármegyétől is reménylenek kilométerenkint 2000 frt hozzájárulást. A jegyzések tovább folynak.

— **A Kanizsai trágya és a hollandiak.** Egy hollandiai társaság, — a mint ezt tudósitóknak nagy nehezen megtudnia sikerült — ötszáz frt évi bért fizet városunknak azért, hogy az itt összegyülemlő szemetet és trágyát elhordhassa. — Az erre vonatkozó szerződés aláirása azonban ugy látszik késik, mert a ganaj trágya és szemét oly nagy mennyiségben és oly sok ideig, hogy szinte hinnünk kell, hogy a köztisztaság ügyeiben hatékony obstrukciót akarunk kifejteni. — Hogy, ha pedig a hollandiai társasággal a szerződés létre jő, egy másik tán inkább guanó érdek csoporttal is szerződni kellene, a Teleky utcának sajátszerü természeti jelességei okából.

Áldjon az Ég, és gondolj néha rám is; engem neked nem kell figyelmeztetned. — A Te igaz Gyulád.

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! Ha azon eszmék, melyeket e levél feiteget s azon elvek melyeket hirdet, nem is mennekát köztudatba, minden esetre érdemes a figyelemre azon külső körülmény, a mely utján ezen levélhez jutottam. — Mily guny a mi törekvésünkre e müvelt kisasszony eljárása? nem e természetes, hogy kétkedés szállja meg az embert, az emancipált női világ hirbedt intelligenciája miatt; nem e sajtságos, hogy ép most, a mikor a nők is törnek a tudományos pályára, ugyanekkor veszitenek legtöbbet idealizmusukból.

Mennél magasabbra hágnak, tudományban és ismeretekben, annál távolabb esnek a természettől, mert jól gondolják meg, több ám a mesénél Antaeus, ki csak addig élt, mig a föld porával érintkezett.

Maradjanak itt a rögökön, napugaras, árnyas fák között, itt a lélek nagy és nemes hivatásának élhetnek. — Ne törjön oly magasra a nők ambiciója, hogy feledve a rögöt feledve a rá épitett tűzhelyet, házat, csak a csillagok között keressenek társakat.

Emelkedett szempontunkból a báj vész el, ezután a nagyság és erő, mig nem marad más számunkra, mint a rideg mathesis. — Vissza hát! . . . .

— **Periplomenon enlautón.** — Ki hinné, hogy az Odisseia e két szava mily sok vonatkozásban áll Kis-Kanizsával; a ki tudja hogy mit jelent e két szó az azt is fogja tudni, hogy nehány év leforgása óta, mily nagyon változtak a vasárnapi viszonyok Kis-Kanizsán. Tanu erre a városi orvos is, a kinek az előbbi években a fej bevarrásokat illetőleg, töméntelen sok dolga volt. A fejbeverések nagyban apadtak Kis-Kanizsán és ezt nem a javuló közbiztonsági viszonyok vagy a hatóságok ébersége okozták, hanem Magyarország nagynevű volt miniszterelnöke és pénzügyminisztere Wekerle Sándor a ki félredobva Kant Immánnelnek a józanság megteremtésére felállitott szabályait sokkal nagyobb apparatussal és több készültséggel fogott az országos józanság megteremtéséhez. Tudja mindenki, hogy az italadó túlságos emelése okozza az italok csekély mértékben való fogyasztását és az csak természetes következmény, hogy a józanság szinte grascál az ország minden részében és hogy ezt Kis-Kanizsát sem kerülhette ki az ismét természetes, mert hisz az ellenkező irányban való érdemek megszerzésében az előtt fölöttébb buzgólkodott. Nemsokára azt is iratjuk már, hogy Kis-Kanizsán a legöregebb emberek sem emlékeznek vissza, hogy ott egykor inni is szoktak. — Igy lehet a nagy finánc — politikusból sociologus és igy lehet az adóprésből morál — periplomenón enilantur — Nincs többé beütött fej Kis-Kanizsán, mert megváltoztak az emberek is, sőt a gondolkodásmódjuk is. — Eddig a bor folytán törték be egymás fejét, most kiki a saját fejét töri azon, hogy miként lehetne egy csepp bort inni. Ha navarrai Henrik francia király halottaiból feltámadva, végig lovagolna Kis Kanizsa utcáin, bizonynyal nem tyukot kivánna minden ember fazekába, hanem minden utca számára legalább egy liter bort. . . . . A jelen idők krónikása pedig mérgesen csapja le tollát s szebb napokat átélt lelkének elegikus mélásságával dudolja azt az immár lehetetlenül hangzó nótát. „Fel! töltsetek fiuk s igyunk„. — Wekerle Sándor pedig megvétőleg mosolyog az ilyen édes vizi utópistákon.

— A kutyaadó az erre nézve fennálló rendszabály szerint augusztus végéig mindenki által lefizetendő lett volna, már t. i a ki ilyet tart. Igen sok kutyát látunk azonban az utcákon védjegy nélkül szaladgálni a mi arra inditotta a kayitányságot, hogy legközelebb megkezdi a védjegy nélküli és adó alol elvont kutyák kiirtását. — Felhivjuk az ebtartó gazdák figyelmét igyekezzenek a védjegyet megváltani.

— Már többé nem titok, hogy a magán vevők részéről óriási előny, szöveteket az általánosan olismert szövetcégtől Siegel-Imhof Brünnben rendelni. — A valóban kihivó minták árui csodálatos olcsók, miről bárki is egy minta rendelmény által meggyőződhetik. Siegel-Imhof cég már most küldi szét kérelemre őszi és téli szövet mintáit, bérmentve és ingyen.

— Gyári jubileum. Korunkban, midőn sztrájkokról és a munkások elégedetlenségéről annyit hallani, kétszeresen örvendetes, hogy még léteznek vállalatok, hol a munkások gyártulajdonosukat, ki iránt mindig jóakarattal viseltettek, mint barátjukat és pártfogójukat ünneplik. — E hó 14-én ünnepli Heim H. Meidinger kályha gyára fennállásának 25 éves évfordulóját. A hivatalnokok és munkások főnökeiknek pompás diszfeliratokat nyujtottak át, ki ez alkalommal ünnepélyt rendezett, mely kedélyes hangulatban reggelig tartott. Midőn az ünnepélyrendező a vendégeket szirélyesen üdvözölte és Meidinger udv. tanácsos urat felköszöntötte, utóbbi hosszabb beszédben méltatta a gyártulajdonos érdemeit. — Meidinger udv tanácsos örömének adott kifejezést, hogy az ő találmánya, melyre Koldewey kapitány a második német éjszakasarki expedició vezetője öntökélte egy hatalmas iparág fellendülését eredményezte és a fűtési módszereket egészen megváltoztatta, ez azonban Heim ur érdeme. — Heim ur nem nyugodott, sőt a fűtési technika terén önálló fontos találmányokra tett szert, — a füstnélkül égő minden fűtőanyagra alkalmas tüzelési telepek, melyek gőzfűtés és légtűtésnél egyaránt kitünőnek bizonyultak, továbbá a hasonló „Hestia" kandallók, oly szabadalom által védett találmányok, melyek a fűtési technikában óriási előremenetelt jelentenek. Ezek után egyik hivatalnok gadta meg a szót, hogy a jubilálónak köszönetét fejezze ki az alkalmazottak és munkások iránti tanusitott, jóakaratáért és gondoskodásáért. Erre Heim ur válaszolt hosszabb beszédben, hogy néki sikerült e gyárat daczára a hogy versenynek és a Meidinger név bitorlásának, ily magasan emelni, hanem ezt első sorban a gyári alkalmazottak kötelesség tudásának köszönheti. A mérnök, ép ugy mint a lakatos, a zománcozó ép ugy mint az expedició és a felszerelő, a különböző elárusitóhelyek vezetői egyaránt részesei azon elismerésnek, melynek a gyár a nagyközönség körében örvend. — Hogy ezen nap a gyár alkalmazottjai előtt emlékezetes legyen minden, egyes munkás részére megfelelő összeget tett a takarékba, és a hivatalnokokat fényesen megajándékozta. Véget nem akaró éljenzés tört ki válaszul e kijelentésekre, s örüm volt nézni, hogy csoportosulnak öregek és ifjak a jubiláló körül, hogy elismeréséért hálájukat fejezzék ki. Kedélyes tánckoszorucskával végződik a szép ünnepély.

— **Állami sertèskiviteli piac Barcson.** Már megirtuk, hogy Barcson e tárgyban értekezlet tartatott. A tudósitókról most a következőket közli: A barcsi állami sertéskiviteli piac létesitése már a küszöbön áll. Lipthay báró, miniszteri tanácsos előterjesztésére ez ügyben az osztrák kormánynyal tárgyalásokat folytattak és az osztrák kormány a mult napokban Sperk Bernát belügyminiszteri osztálytanácsost lekküldötte helyszini tanulmány céljából. A miniszteri kiküldött kijelentette, hogy Barcs, mint a „Déli Vasut" egyik legnagyobb forgalmu helye, Bécs után a legalkalmasabb volna egy állami felügyelet alatt álló sertés export-piac létesitésére és kijelentette, hogy ennek létesitésére feltétlen szükség van. Oly mintatelepet fognak itt létesiteni, a minő Ausztriában csak két helyen, Bialában és Krakóban van, Magyarországon pedig sehol sem. A magyar kormány képviseletében Faragó Lipót müszaki tanácsos, Ruisz Gyula gazdasági felügyelő és Mackoldy Sándor egészségügyi felügyelő adták meg az osztrák szakközegeknek a szükséges felvilágositásokat és remélhetőleg két-három hét mulva olyan stádiumba jön az ügy, hogy a szerződések a kormányok között aláirhatók lesznek. A szükséges költségek előteremtéséhez ujabb 100 000 forintnyi részvényt fognak kibocsátani. A hizlalda jellegét az ujitások teljesen megváltoztják. Az egész terület orvosi felügyelet alatt fog állani; egymástól kellő távolságban lesznek elkülönitve az egészséges és beteg sertések. Az egészséges sertéseknél vesztegzár sohasem alkalmaztatik és minden időben szabad lesz a szállitás, még ha a megyében sertésvész is uralkodnék. A leölt sertések részére külön épület leend berendezve és ezen hütő épületből a legmelegebb időben is fogják szállitani. A töméntelen trágyát összegyűjtik és a hizlalda gazdasági céljaira használják. Egy külön gödörbe helyezik, sok vizzel higitják és a viz piszkos régszével szétágazó csövekben a hizlalda száz holdas birtoka lesz öntözve; a tiszta vizet pedig a Drávába vezetik. Baranyamegyére nézve mindig óriási előnynyel fog járni, mert megszoritás nélkül szállithatják a sertéseket Bécsbe és Németországba. Ha ez létrejön, városunknak és vidékének is előnyére lesz és a mi sertéskereskedőink is örülni fognak, hogy nem lesznek kénytelenek ugy mint eddig, sóvárogva lesni, mikor nyilik meg a mindnutalan előlük elzárt Bécsujhelyi sertéspiac, honvá eddig szállitani szoktak. — Sőt jól tennék, ha ők is részvényeket jegyeznének.

Vegyesek.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmi, csűzos és kösvényes bajok és mindennemü gyuladások a „Moll féle rancia borszesz" szel gyógyittatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Budapesti levél.

Az események, ujdonságok egymást érik a fővárosban s mindig annak oly tudnivaló dolgok, melyekről értesülni a vidéki közönségnek érdekében áll.

Ezek közé sorozzuk első sorban a nem rég megnyilt Kereskedelmi Muzeumot a városligeti iparcsarnokban, hol valóban sok szép, a gyakorlati élet szükségleteit képező készitmény van bemutatva. Különösen kiemeljük itt a hazai szeriparcsoportban Stowasser János, országszerte legjobb hirnévvel biró hangszergyárus gyönyörű szép gyártmányait, melyek ismeretesek, hogy nem csak szépek, de kitünőek is. Stowasser János cs. és kir. udv. hangszergyárost (Budapest, lánchidutca 5. sz.) a cs kir. hadsereg zeneakainak s a m. kir. honvédség zenekarainak felszerelője, több zenedé, zeneiskola, szinház és magánzenekar szállitója s egyátalán tűzoltói és egyéb testületi zenekarokat teljesen, legjutányosabban szerel fel. Mindennemü vonó-, fuvó- és ütőhangszer, valamint a legjobb iskolák, e-dők rá a rendelhetők meg legjobban. Stowasser János minden kiállitáson, melyben részt vett, a legelső kitüntetésben részesült, az ezredéves kiállitáson pedig nem csak a jury-tagsággal tiszteltetett meg, hanem az állami aranyérmel is ki lett tüntetve.

A legérdekesebb esemény Budapesten most az, hogy kivirágzott a Deáktéri vasház, a földalatti villamosvasut diszes kioszkja! Reinisch Testvérek kereskedelmi kertészete, mely Budapest virágkereskedőinek legnagyobb részét látja el virágszükségletével, virágcsarnokot nyitott ezen valóban pompás helyen s virágoztatta fel a hidrg vasépületet. A Reinisch Testvérek kereskedelmi kertészete a Gizella-utca 33. sz a. van, s a ki nem látta, annak fogalma sem lehet arról, hogy mily óriási területet foglal az el, csak sejtelme lehet, ha megemlitjük, hogy az óriási palmaházak, a délszaki növények számtalan üvegházain kivül a tenyészvirágok egész erdeje van itt; a különféle nemesfaju rózsák legszebb faja, mintegy negyvenezer tőrzs virágzik. Miért is ajánljuk tisztelt olvasóinkat, ha alkalmi koszorukra, csokrokra, disznóünnepekre és virágokra lesz szükségük, meg-megrendeléseikkel Reinisch Testvérek kereskedelmi kertészetéhez forduljanak (Budapest virágcsarnok: Deák tér Kertészet: VII. Gizella-ut 33), hol a megrendelések a legjutányosabban, leggondosabban postafordultával eszközöltetnek.

Az óriási esőzések és nyári árvizek az ország minden részében sulyos károkat okoztak, melyeknek még tetemes utóbajai maradtak a nedves falak és épületekben, miután azok kiszáradását a beállott őszi időszak már meggátolja; miért is ujólag alkalomszerűvé vált a Magyar Asztalt Részvénytársaság vállalatot az érdekelt közönség figyelmébe ajánlani, mint a mely egyedül hivatott és elismert a nedves falak szárazzá tételére. De a köztuk és járdák jó karba állitása is fontos kérdés, mert a még tűrhetőbb nyári esőzések után is elég kellemetlen volt a nagy sár, hát még az őszi és téli időjárás tulnyomóan nedves időszakban! A hol tehát még nincsen megoldva a köztuk és gyalogjárdák jó karban helyezésének kérdése, ott ne késedelmeskedjenek a járdát asfalt burkolattal s a kocsiutakat asztalt-makadammal elkészittetni, mint a melyek olcsóbbság és célszerűbbség szempontjából is felülmulják a kockakőburkolatot, mit legjobban igazol azon körülmény, hogy az asztalt-burkolat és asztalt-makadam évről évre nagyobb arányban terjed az országban, mert mindenütt arra a meggyőződésre jutnak, hogy ugy a köztisztaság és közegészség, mint a közlekedési módok folytán is rendkivül előnyös. Minden kivánt felvilágositással és költségelőirányzattal készségesen szolgál a Magyar Asztalt-Részvénytársaság igazgatósága: Budapest, Andrássy-ut 30 sz

A Budapestre utazó vidéki közönséget figyelmeztetjük, hogy a szálloda megvásztásában óvatos és körültekintő legyen, mert a mult évben a kiállitási alkalomra tömegesen keletkezett ugynevezett szökésgszállodáknak ma már nincsen létjogosultsága, annál inkább, miután az öcska házakból átalakitott szállodák a modern kényelem hiányával épen oly áron számitják a szobákat, mint a legnagyobb komfortta ellátottak. Ezért ajánljuk t. olvasóink különös figyelmébe a „Pannonia" szállodát a kerepesi uton, mely a Nemzeti szinház tószomszédságában s a Népszinház közelében, a közuti vasut megállóhelye előtt van; feltalál itt mindent a vendég, a mi kényelmet és célszerűt az egészség követelménye kiván Glück Frigyes ur, a szálloda tulajdonosának szemelyes felügyelete mellett a leggondosabb szolgálat s a legszigorubb tisztaság mellett a szobaárak a legmérsékeltebb s a villamosvilágitás nem számittatik külön fel, sőt a szálloda diszes olvasó termében a „Telefon Hirmondó" is ingyen hallgatható Gyönyörű fedett udvarkertjében van a főváros legkedveltebb étkezőhelye s a szálloda minden emeletén van fürdőszoba, ugy hogy a „Pannonia" méltán nevezhető a főváros legelsőrendü szállodájának

---

Törvényszéki csarnok.

Ritka eset történt a n.-kanizsai kir. j.-biróság mint büntető biróságnál. Szeiler Ferenc kir. járásbirósági díjnok becsületsértés vétsége miatt feljelentést adott be egy nagykanizsai nagykereskedő ellen és a biróság tárgyalási határnapul e hó 14-ét tüzte ki. Vádlott azonban a tárgyaláson meg nem jelent és bekövetkezett az a ritka eset, hogy az eljáró biró a kereskedő elővezettetését rendelte el és ennek foganatositása iránt a főkapitányságot megis kereste. Az ujabbi tárgyalás e hó 22-ére tüzetett ki, melynek eredményéről olvasóinkat annak idején értesiteni fogjuk.

Szerkesztői üzenetek.

— F. G. Letenye. Becses tudósitásait kérjük csütörtökig beküldeni. Üdvözlet

— H. L. Szt-Balázs Szabad-e b. tudósitásaira máskor is számitanunk?

— H. E. Varasd-Toplic. Megfogadtam szavát hallgattam azokról a szép dolgokról, melyeknek olvassa is épületes. Az igér: dolgokat azután el ne felejtse. Annak a bizonyos dolognak évfordulóját azonban már rég elfeledhette volna. Et meminisse non juvat. Üdvözlet.

Felelős szerkesztő: *Dr. Kiss Ernő*
Helyettes szerkesztő: *Dr. Villányi Henrik.*
Kiadó: *Ifj Wajdits József.*

Nyilttér.*)

Hensberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és sziues 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott mintázott, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) sat. a megrendelt árukat, postabélyegvámmentesen a házhoz szállitva valamint mintákat postafordultával küldenek: **Henneberg G** (cs. és k. udvari szállító **selyemgyára Zürichben** Svájcba czimzett levelekre 10 kros., és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal magára felelősséget a szerk.

Kronfeld növérek tanitanak magyarul, németül, franciául és angolul.
Lakás Kazincy-utca 651.

GÖRBERSDORF

Klimat. gyógyintézet tüdőbetegek számára

1896 julius 28 án.

Alólirott, mint a görbersdorfi **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetének tulajdonosa, segiteni akarván a szenvedő emberiségen, örömmel hozom nyilvánosságra, hogy gyógyintézetemben a

„Margit" Magyar Selters

gyógyvizet 1879. óta állandóan a legjobb eredményenyel alkalmazom a **légutak hurutos bántalmainál**. A Margit-viz gyógyintézetemben is kiviva magának a megérdemlett **Magyar Selters gyógyviz** elnevezést. A legtisztább lelkiismerettel ajánlom czen kiváló gyógyviz alkalmazását orvostársaimnak és a mellbajokban szenvedő emberiségnek is.

Dr. Theodor Römpler.

Vese, hugyhólyag, hugydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a **légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál**, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

ÁGNES

Természetes szénsavas ásványvíz a szobai forróban. Legjobb asztali és üdítőital. Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Járvány idején prophylactikus gyógyszereinek bizonyult.

Szétküldéso **Édeskuty L.** udvari szállító Budapest.

Kapható mindenütt.

HIRDETÉSEK:

Óvd nőedet!

Fontos házaspárok és leányeseknek.

Legbiztosabb és olcsóbb óvszer tulviselés ellen is. — Orvosilag ajánlva. Feltétlen siker. Teljesen ártalmatlan Nem gummi. 1 doboz 12 db 2 frt. Szétküldése discret és vámmentesen.

NEUMANN V. Via Governo 1. Fiume.

3058/tk. 897

Árverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Tamás Ádám letenyei lakosnak Dora Ferenc s neje Bedő Rozi vakonyai lakósok elleni 56 frt 25 kr. tőke, ennek 1894. évi január 1-től járó 6% kamatai, 2 frt 25 kr. lejárt kamat, 10 frt 80 kr. per, 3 frt 35 kr. végrehajtási kérelmi, 6 frt 35 kr. előbbi s 7 frt ezuttali költségek iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvszék (a letenyei kir. jbiróság) területén fekvő a vakonyai 92 sz. tjkvben A. † 200/a hrsz. a. ingatlannak, Dora Ferenc s neje Bedő Julit illető 65 frtra becsült felerésze, ugyanott 280 hrsz. ugyanugy felvett ingatlannak 8 forintra becsült fele része, továbbá a vakonyai 103 sz. tjkvben A. † 19 hrsz. a. ingatlan s a rajta levő 5 népiszámu ingatlannak ugyanazokat illető 217 frtra becsült fele, ugyanott † 113 hrsz. a. ugyanugy felvett 54 forintra becsült ingatlan fele része a vakonyai községbiró házánál **1897. évi október hó 7. napján délután 2 órakor** dr. Tuboly Gyula nagykanizsai lakós felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Letenyén, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1897. évi junius hó 24. napján.

NUNKOVITS kir. aljbiró.

Ujságirók lapja! Ujságirók lapja!

BUDAPESTI NAPLÓ

A magyar sajtóban páratlan az a siker, amelyet a

BUDAPESTI NAPLÓ

aratott *és az egész világ sajtójában példa nélkül való, hogy egy szerkesztőség maga alapitott volna és adna ki politikai napilapot,*

A BUDAPESTI NAPLÓ

a szerkesztőség tulajdona, nem adta magát semmiféle vállalkozás rendelkező hatalma alá. *Független* tehát és szókimondó felfelé is, lefelé is minden irányban. Az igazi szabadelvüségnek sok diadala fűződik már a *BUDAPESTI NAPLÓ* pályalyához és a reakcionárius törekvések kudarcai meganyian a *BUDAPESTI NAPLÓ* egy-egy sikerét jelentik,

A BUDAPESTI NAPLÓ

a magyar intelligencia lapja. Politikája a *legtisztább szabadelvüségnek* és a magyar nemzet igazainak utján halad.

A BUDAPESTI NAPLÓ

hasábjain egyesiti a magyar politikai, irodalmi és zsurnalisztikai élet legelőkelőbb neveit, és *érdekesség, frisseség, ötletesség, dolgában verseny nélkül áll* A *BUDAPESTI NAPLÓ* minden egyes száma egy-egy zsurnalisztikai siker.

A Budapesti Napló főszerkesztője: **Vészi József.**

A Budapesti Napló felelős szerkesztője: **Braun Sándor.**

A BUDAPESTI NAPLÓ belső dolgozótársai:

Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erös Gyula, Fái Béla, Gergely István, Hollós Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, Dr. Kovács Jenö, Lyka Károly, Márkus József, Merkl Adolf, Dr. Márton Miksa, Molnár Ferenc, Papp Dániel, Pekár Gyula, Dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán

A szerkesztőséghez csatlakozik a külső munkatársak, cikkirók és tarcairók díszes sora:

Ágai Adolf, Balogh Pál, Beksics Gusztáv, Bessenyei Ferenc, Békefy Antal, Eötvös Károly, Feszl Géza, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kuba Árpád, Lengyel Laura, Malonyai Dezső, Munkáczy Kálmán, Szabóné Nogáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István, Tutsek Anna.

A BUDAPESTI NAPLÓ

rovatai gazdagok, értesüléseі kitünőek. Az egész ujság friss, eleven temperamentumos és minden rovatában az izlést, az előkelőséget és a megbizhatóságot ismeri legfőbb törvényének.

Előfizetés: egész évre 14, félévre 7, negyedévre 3 frt 50, 1 hóra 1 frt 20 kr.

Mutatványszámokat nyolc napig ingyen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IX. Üllői-ut 15. sz.

Olvassa mindenki az ujságirók lapját: a BUDAPESTI NAPLÓT!

5554/tk 97.

Árverési hirdetmény.

A nagy kanizsai kir. törvszék telekkönyvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Goldschmidt Fülöp légrádi lakós végrehajtatónak Ficskó Mátyás, Ficskó József, Ficskó István Vidovics Rozália férj. Horváth Orbánné és Ficskó György végrehajtást szenvedő légrádi lakósok elleni 50 frt tőke, ennek 1881. évi január hó 1-től járó 6% kamatai 44 frt eddigi per és végrehajtási, 4 frt 50 kr. jelenlegi s a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvszék területéhez tartozó a légrádi 131 sz. tkvben 1. 1—3 és 9— 6 sor sz. a. felvett ingatlanoknak Ficskó Ferenc örökhagyó nevén álló s 262 frt 30 kr. becsült 1/16 része, továbbá ugyanazon tkvben † 3488 hrsz. alatt Ficskó József és neje Taranyai Mári s néhai Ficskó Ferenc tulajdonául felvett 167 frtra, mégis a légrádi 1341 sz. tjkvben † 2059 hrsz. alatt Taranyai Mári férj Ficskó Józsefné özv. Vulyák Katalin és néhai Ficskó Ferenc tulajdonául felvett 61 frtra becsült egész ingatlanok az 1881. évi 60. t.-cikk 156. §. a pontja értelmében 1897. évi nov. hó 6-án d. e. 9 órakor Légrád községházánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. törszék mint telekkönyvi hatóságnál 1897. évi aug. hó 31. napján.

CSESZNÁK MIKLÓS kir. tszéki biró.

Nyilvános nyilatkozat!

Alulirt arckép-müintézet, hogy művészileg kitünően iskolázott arckép-festőit ne legyen kénytelenitve elbocsátani és csakis azért, hogy azokat tovább foglalkoztathassa, rövid időn és csakis a visszavonásig elhatározta, hogy minden lehetőségen hasznon vagy nyereségről lemond.

Csak 7 frt 50 kr.-ért

alig az előállitási költségek feléért szállitunk 1 életnagyságu arcképet (mellkép).

Gyönyö ü elegans fekete-arany barak rámával, melynek valódi értéke legalabb 40 forint.

Ki tehát saját vagy felesége, gyermekei, szülői, testvérei vagy más drága akár rég e hunyt rokonai, ugy barátai arcképét óhajtja, csak az illető fényképét küldje be, mindegy akármilyen állásban, az 14 nap mulva megkapja az arcképet, a mivel a legkellemesebben meg lesz lepetve

Láda az arcképhez önköltségen lesz számitva.

Rendelések a fénykép melléklésével, mely az arckép elküldésénél visszaszármaztatik, csakis — visszavonásig fogadtatnak el a fenti árért utánvéttel vagy a pénz előleges bekuldése ellenében.

Arckép müintézet

„KOSMOS“

Bécs, Mariahilferstrasse 116

Legkitünöbb, lelkiismeretes kivitelért, valamint természethü hasonlóságért kezeskedve lesz.

HEIM MEIDINGER KÁLYHAI

A feltaláló Prof. dr. Meidinger által egyedül felhatalmazott gyár

HEIM H. cs. és kir. udvari szállító

Budapest: Thonet udvar. BécsDöbling és I., Kohlmarkt 7.

PRÁGA: Hybernergasse 7.

Szabadalmazva minden államban.

MINDEN KIÁLLITÁSON ELSŐ DIJJAL KITÜNTETVE.

legtiszesebb kormányozható töltö és szellőztelő kályhák

lakások, iskolák és irodák számára, a legegyszerübb és legelegánsabb kiállitásban, tetszésszerinti égési időtartam szénpirral való fütésnél és 24 órán terjedő égési köszénnelli tüzelésnél.

Több szoba fütése egy kályhával.

WAGGON kályhák

„HEIM“ Meld. kályhái

Óva intünk az utánzatoktól, utalva a kályhajtókra öntött itt látható védjegyre:

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

„Heim“ Hestia kályhál

Heim füstemésztő kandallói

A kürtök füstnélküliek maradnak. Határtalan égési időtartam. — Minden tüzelőszer alkalmas. — A már létező kandalló külöökre alkalmazható. — Egy kandalló több helyiséget függetlenül futhet.

HEIM füstemésztő Caloriférei

Központi fütés minden rendszer szerint.

Száraz alkalmazása ipari és gazdasági czélokra.

Prospectusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

ALAPITTATOTT 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker.. Külső váczi-ut 45. szám.

Sürgönycim: SZIVATTYUGYAR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenféle *gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat* (40% szénmegtakaritás), *petroleum- és benzin-motorokat. Keretfürészeket, körfürészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, elöme legitőket, tartányokat. Hidakat* és egyéb *vasszerkezeteket.* Mindenféle **szivattyukat** *gőz-, szij- és kézi hajtásra,* valamint *villamos üzemre. Artézi kutfelépitményeket vasból. Tüzfecskendőket és vizszállitókat, tüzoltósági felszerelési tárgyakat Köztisztasági szereket, öntözö-kocsikat, sárkaparó* és *sepregépeket, hóekéket* és *uthengereket. Egészségügyi szereket,* mint *gőzfertőtlenitő készülékeket* és *teljes fertőtlenitő telepeket pöcegödör tisztitó készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésü acélfelületü tüzrostélyokat egyenes* és *kigyólakban,* valamint *polygon rostélyokat.*

LÉTESIT: viz müveket, csatornázásokat vizvezeték és légszeszberendezéseket, központi fütéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Valódi brünni szövetek

őszre és télre

Egy Coupon 3.10 méter hosszu teljes, uri öltözet (kabát, nadrág és mellény csak 4.80. jó, 6.— jobb, 7.75. finom, 9.— finomabb, 10.50. legfinomabb,

Valódi gyapjuszövet.

Téli kabát szövetek, vadász szöveteket, daróc kamgarn kabát és nadrág szövetket, gyönyörü választékban. Női szövetket minden létező minőségben szétküld utánvétlen. Szolidságáról és megbizhatóságáról legjobban ismert szövetraktár

Siegel Imhof Brünnben

Mintákat ingyen és bérmentve. Kintahü szállitásoknál kezeskedve lesz. Azon előnyök, melyeket fenntí cég gyártási székhelyén, magán vevőknek közvetlen beszárlásánál nyujt, igen nagyok.

Suchard csokoládjai és kakaói.

Tévedések elkerülése czéljából a mélyen tisztelt közönség figyelmeztetik arra, hogy **Suchard Ph.** gyára ugynevezett **törmelék csokoládét** se nem gyártja, sem kereskedelembe nem hozza. — **SUCHARD PH.** *csokoládéért a tiszta állapotbani szállitásért kezeskedve van és csakis staniol csomagolásban gyári jegy és aláirással kapható.*

Egyedül valódi angol

csodabalzsam

(Tinctura balsamica)

THIERRY A.,

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Orangyal gyógyszertárából és gyógyszerészeti készítmények gyárából.

Közegészségügyileg megvizsgáltatva és véleményt mondottak róla. A legrégibb, legharáshatósabbnak bizonyult és legolcsóbb népies házi szer, mely a mell- és tüdőfájdalmakat enyhíti stb. a belsőleg és külsőleg alkalmazható.

Valódiságának jelöl minden üveg egy ezüst hüvelyhez [illegible] Thierry A. gyógyszerész [illegible] Az ezüst hüvelyen [illegible] mint az [illegible] ezüst hüvelyre [illegible] mint az [illegible] mint olcsóbb, annál értéktelenebb. Tehát mindig pontosan figyelünk az itt látható zöld védőjegyre. Egyedül valódi balzsamom hamisított és utánzott, valamint értéktelen utánzatok, melyek a közönség megvezetésére más balzsamjegyral vannak ellátva, elkerülendők, általam a védőjegytörvény alapján törvényesen lesz üldözve. Hol balzsamom részére nincsen raktár, rendelhetnek közvetlenül azon a czimen: Thierry A. Orangyal gyógyszertárat Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. 12 kis vagy 6 dupla üveg ára Magyarország és Ausztria bármely postaállomásra 4 koronába kerül, [illegible] és Hercegovinába 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 4 korona 10 fillér. 12 kis vagy 6 dupla üvegnél kevesebbet nem küldök. Szoljelküldés csak a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett.

Minden kor figyelommel legyünk a zöld védőjegyre, melylyel a valódiság jelöli minden üveg el van látva.

Schutzengel-Apotheke

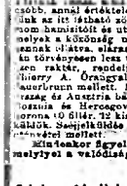

A valódi angol

csodakenőcs

ereje és hatása.

Ezen kenőcscsel egy 14 éves gyógyíthatlanul tartott csontban teljesen megszégyenítetett, a jobban pedig ezt 22 éves sebéz rákszerű baj megurrosoltatott. Az angol csodakenőcs, mely a legnépszerűbb és legdíjt nyert szenvedő emberiségnek a legjobb eredménnyel használtatott szer. A sebek gyógyítása, ugyszintén a fájdalom enyhítésében felülmulhatlan; — fiatkatnyszót a piros rózsa „rosa centifolia" gyógyít, Szemkékítésében rendkívüli gyógyhatásunk miatt kitűnőnek ellismert más anyagokkal, képezik az angol csodakenőcs használható:

A gyermekágyasnő mellbajánál, tejgyülemlésénél, mellkeményedésnél, orbánc, mindennemű sérelmek, lábvagy csontsa-beszívások, sebek, genyedtség, dagadt lábak, sőt szontszu ellen; Sütés-, szúrás-, lő-, vágás és szúródási sebek ellen. Használható minden idegen részek u. m. üvegtaszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kinövés, pokolvar, ujjképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag- és feldörzsölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, ingyott testrészek, betegeknél hosszabb fekvés által támadt [illegible]

Az angol csodakenőcs minél régibb, annál kitűnőbb hatásúnak. Igen ajánlatos ezen egyedül álló szerből elővigyázatból mindig czukkalni kézletben tartani.

Két darabnál kevesebb nem küldetik; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utánvétel szétküldetik. 2 tégely, csomagolás, szállítólevél és [illegible] megküldésnél 2 korona ev 40 fillér.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre.

Figyelmeztetek mindenkit a hatástalan hamisítványok megvetésétől, a helyem szigorúan arra figyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és czégnek „Az órangyal gyógyszertárának" Pregrádban beleégetve kell lennie és minden tégelynek egy használati utasításba kell becsomagolva lenni és lent látható védjegygyel ellátva.

Az egyedüli és valódi angol csodakenőcsöm hamisítói és utánzói, a védjegy-törvény értelmében szigorúan üldöztetnek, úgyszintén hamisítványok terjesztői.

Egyedüli beszerzési forrás:

Órangyal-gyógytár, Thierry A.

Pregrádban Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Raktár a legtöbb gyógyszertárban, hol raktár nincs, a megrendelés az közvetlenül „Az órangyal gyógyszertárhoz" THIERRY ADOLF Pregrádban, Rohitsch-Sauerbrunn mellett czímzni. — Az osztrák-magyar védjegy lajstromszáma: 1624.

Olcsó ékszereladás.

Zálogházból kiválott és árveréseken, továbbá alkalmi vételek utján beszerzett **órak, arany- és ezüstnemüek és ékszerek** nálunk bámulatos olcsón vásárolhatók. Aranyláncok grammja 87 kr. 12 drb. valódi ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr. 6 és 12 személyre szóló teljes ezüst evőkészletek, menyasszonyi ajándékok minden alkalomra megfelelő ajándéktárgyak Valódi gyémántgyűrű 7 forinttól, gyémántfüberalók 9 frttól, aranygyűrűk 2 frt 40-től feljebb.

Minden tárgy m. kir. fényelzéssel ellátva.

Megbizható kiszolgálás.

Grünberger Armin Béla örökösei.

Budapest IV. Városházter 9. Harisbazár

I. emelet 23.

Képes árjegyzék kivánatra ingyen.

Valamint és nyomban szárad.

10 □ 1 millió 1.50 kr., teljes másolás kész, nem ragad.

Valódi csak üveglaskóban ½, s 1 kilő ezen feketeábrával

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

[illegible] mely az alajfestékeket és az objektusokat sajátja, elkerülettik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga vésheti a másolást. A pallé szépen tárgyával felszíríthető, anélkül, hogy elveszítené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénymáxt, a sárgafabarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj festék fedi be a pallót s egyszer fényt is ad. Ezért egyszerűen alkalmazható régi vagy uj pallóra. Teljesen betöd minden folyot, korábbi mázolást stb. van azután

fixta fénymás (szinezetlen)

uj pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre és olajfestékkel már bemázolt egésszen uj pallókra való. Csak fényt ad, annélfogva nem fedi el a tamusrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyszögmtr. (két közönséges szobára való) 5 frt. 80 kr., vagy 11 márka.

A kereskedőknek [illegible] ahol raktárunk van, [illegible] a fiókoknak. A beszerzésnél is ügyelni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1856 éve létező gyártmányt sokfele utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Zürich.

NagyKanizsán: **Marten és Huber nél.**

„Vulkán" gépgyár

részvény-társaság.

Guthjahr és Müller ezelőtt Reinhard Fernau & Co.

Budapest, V. Váci-ut 70. Bécs XVI. Ottakring, Wattgasse 30—32.

Készit: Lengő szitagépeket (Oscillir Sichter) Guthjahr, Müller & Soder szabadalma.

Daratisztitó gépeket Schnetzer Ágoston szab. **Csomagoló gépeket** Fredenhagen szabadalma, liszt, korpa, gipsz, cement, festék s hasonló anyagoknak zsákba vagy hordókba való csomagolása.

Teljes **malomberendezéseket,** magas és síma őrlésre s minden egyéb rendszerben és nagyságban: mindennemű **malomgépeket** és **készülékeket,** - elvállaja továbbá fennálló malmoknak célszerű átalakitását.

Mindennemű **szerszámgépeket fém-, fa- és kmegmunkálására.**

Gzgépeket kipróbált rend szerint.

Vizikerekeket, közlőműveket (Frausmisso.)

Nyersöntvényeket saját és idegen minták után, fogaskerekeket géppel **idomitva**

Kivánatra tervek és költségvetések küldetnek.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és nyomerő szabályzóval. A munka képessége 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőlő és gyümölcs zuzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szűretelő készülékek

Szőlő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, **gyümölcs vágó** és **hámozó gépek,** legujabb szerkezetü szabad. önműködő „**Syphonia**" gyümölcs és **szőllevessző permetezők,** gyártatnak és szállittatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

cs. kir. kizár. szabad. czedaszági gépgyárak; vasöntőde és [illegible]

BÉCS, *II. Taborstrasse 76.*

Kitüntetve 390 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusitók felvétetnek.

Tisztelt háziasszony!

KERESZTSZAPPAN

a legjobb mosószappan

mentes minden a ruhára ártalmas anyagtól annak

VÉDJEGY

Törv. bejegyezve.

használatánái ruha szappan és idő egyaránt takarittatik.

Tessék ügyelni, hogy minden darabon ezen védjegy egyoldalon.

Másoldalon a gyártó cég alanti teljes neve legyen beprésélve.

Hoffman József Fia szappangyára

Keszthelyen.

Minden jobb füszer- és vegyes kereskedésben kapható.

Nagy Kanizsán Marton és Huber, Fesselhofer József, Neu és Klein, ifj. Fischer Ferenc uraknál.

GUMMI

és halhólyag

valódi párisi, tucatonkint 1 frt. 2 3, 4. 5, 6. 7 és 8 frt-ért küld bárhová titoktartással, az 1881. év óta világhirű cég

J. REIF, Specialist, **WIEN**

I. Brandstätte 3.

Kimeritő árjegyzékek zárt boritékban ingyen.

Fontos mindenkinek

Bacterium mentes

Ivóvíz

minden háztartásnak fontos szükséglete épugy szikvizgyárak és sörfőzdék részére etc. Különösen oly helyeken, hol egészségtelen Okszerű segitséget egyedül a cs. kir. szab.

BERKEFELD-SZŰRŐ,

Európa első basteriologussai által megvizsgálva, nyujt legtisztább bacterimentes vizet szolgáltat.

Raktár **WILHELM BRÜCKNER & Co.**

Wien, III. Baumgasse Nr. 5—7.

Központi fütő és vizvezetékek gyára.

Képes árjegyzék ingyen, bérmentve.

Fontos mindenkinek

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linment. Capsici comp.

Ezen hirneve kiszer elnevezett az idő megpróbálásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik kézvényekkel, czimrá, lapszagatásnál és mindennemű sérelmeknél. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Linimont elnevezés alatt, nem tikos szer, hanem igazi népszerű háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr. 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban, készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kevésbérteki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégnevével mint mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER P. AD. és társa, cs. és kir. udvar-czégek, RUDOLSTADT.

Sangerhauseni gépgyár Magyarországi gyártelepe.

Budapest, Külső váci-ut 1443.

Első és egyedüli magyar special-gépgyár,

a mely az összes **mezőgazdasági iparágak** számára szükséges gépeket gyártja.

Gazdák és iparosok számára mint hajtóerő rendkivül előnyös a

„Hoffmeister-fele gőzmotor"

a legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb gőzgép. Fűthető szénnel, fával, cserrel és minden egyéb hulladékkal. Minden nagyságban ½ lóerőtől kezdve gyártjuk.

A „Hoffmeister-motor"

rendkivüli előnyei folytán minden eddig ismert hajtóerőt felülmul. Felállitható bárhol, **semmi alapozás vagy falzás nem szükséges,** állhat szilárdan vagy szállitható.

A „Hoffmeister-motor"

megszerzését gazdáknak és iparosoknak a legmelegebben. ajánlhatjuk. — Leirással, felvilágositással, árjegyzékkel szivesen szolgálunk.

Képviseletre ajánlatokat elfogadunk.

Nyomatott Ifj. Wajlits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGY-KANIZSA, 1897. szeptember hó 25-én. 39-ik szám. XXXVI. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 5 frt — kr
Fél évre . . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre . . . 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 7, másodszor 6, a minden további sorért 5 kr.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 10 krért vétetnek fel. Kincstari illeték minden egyes hirdetésért: 30 kr. fizetendő

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszaküldetnek nem küldetnek

A nagykanizsai „Ipar-Testület", „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság", a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," a galamboki önkéntes tűzoltó-egylet", a „nagy-kanizsai kisdedevelő egyesület" a „nagy-kanizsai tanitói járáskör", a keresztény jótékony nőegylet" „n.kanizsai izr. jótékony nőegylet", „szegények tápintézete", a katonai hadastyán egylet" „soproni kereskedelmi iparkamra" „nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Itt az ősz.

Nagy-Kanizsa, 1897. szept. 24.

A szép szeptember ugyancsak megtréfált az idén mindenkit. A gyümölcs érlelő meleg helyett folytonos esőzéssel tette tönkre még azt a kis reménységünket is, hogy rossz aratásra legalább majd jó szüret következik. Biztunk is erősen; de a szőllőszemek kipattogtak, összerohadtak. Szomorú lesz az idén a szüret is.

Itt az ősz. Sietve járunk az utcán, összébb huzzuk kabátjainkat. A szomorú idő, a folytonosan beborult ég, a sokszor megeredő eső szomoruan hat reánk s a lehangoltság bántó érzete ülli meg lelkünket.

S e lehangoltság nem pusztán költői; sőt egyáltalán nem az. Nagyon is reális alapja van.

Előttünk fekszenek a kimutatások, melyek az ország minden részéből tudósitanak bennünket a termés állapotáról. Arról beszélnek e jelentések, hogy mennyi a kenyér, mekkora a jólét széles ez országban.

És bizony e tudósitások nagyonnagyon szomorú dolgokat beszélnek: országszerte csekély, szemre, sulyra, mennyiségre nézve egyaránt silány az idei termés, főként a buzatermés. De szűk esztendőről szólanak a gyümölcstermés is, a vetemények is ugy a minőséget, mint a mennyiséget tekintve. Azt meg már több izben kifejtettük, hogy a magasra felszökött buza-ár nem vigasztalás; gazdáknak, kiknek nincs mit eladniok, nem örőm, szegény embereknek, kiknek nincs min venniök, kétszeres nyomorúság

Sivár kép ez nagyon.

Ez az, amiért lehangoltság vesz erőt a lelkünkön.

Itt az ősz, — nemsokára jön a tél. Mi lesz akkor?

Szigoru zordonságával beköszönt a hideg évszak és kenyérben, búzában szükölködve, talán pénz nélkül és kereset hiján áll vele szemközt a szegények nagy tömege. Mert nemcsak készlete nincs a szegénynek, de kilátása sincs. Mivelhogy a téli napszám igen csekély. A gazdák is szükre szabják kiadásaikat, hisz csak a legszükségesebbre éppen hogy telik. Ez hat természetesen a kereskedőkre, kik forgalmat nem tudnak csinálni; áruik raktáron maradnak. Ezt megérzik a nagykereskedők és gyárosok, kiknél nem történnek megrendelések. A gyárosok alig adhatnak azután munkát munkásaiknak, — s igy felburjánzik a szociálizmus.

Ez az első baj; de mi nem ezzel akarunk foglalkozni.

Ha itt nézünk szét a magunk körében, itt is megtaláljuk e bajok eredményét.

Nyomor fenyeget mindenfelől.

Már egy alkalommal rámutattunk arra, hogy a kormány rendeletet adott ki, melylyel az ily sanyaru helyzetben levő polgárokat akarja megóvni az uzsorásoktól. Darányi földmivelésügyi miniszter ujabban azt is elrendelte, hogy az állami uradalmak a gazdáknak vetőmagvakat adjanak cserébe, vagy hosszabb hitelre Valószinűnek tartjuk, hogy hathatósabb módokat, s bizonyosan alkalmasabb formát is talál még, hogy a nyomort eltávoztassa, vagy legalább enyhitse.

Ez azonban nem a mi dolgunk. Mi a társadalomhoz fordulunk, hogy az maga tegye meg kötelességét a fenyegető nyomorral szemben. Igaz, hogy nem tehet mindent ez sem; de sokat segithet. Igaz, hogy az alamizsna meg a könyörületes adomány sokszor demoralizálólag hat, mert inkább jobban esik az, ha tisztességes munkát adhatunk a szegénynek, mintha egy darab kenyeret; de a munkaalkalom nem akad csak úgy magától. Épitési munkálatok, közművek sem igen vannak éppen a mi vidékünkön.

A társadalom jó szivéhez kell tehát fordulnunk.

Humanus intézményeink, hála Isten, vannak, buzgó erőkkel s meglehetős jó helyzettel is vannak megáldva. Ne maradjanak ezek tétlenül most, vagy ne csak a szokásos mértékben gyakorolják jóságukat, hanem, ha tán erőik nagyobb megfeszitésébe kerül is, tegyenek most többet, nyujtsanak segitséget bővebb marokkal. Bár rossz próféták lennénk, de ugy látjuk, hogy nemes feladatuk fokozottabb végrehajtására igen is nagy szükség lesz a ránk jövő télen, ha csak azt nem akarják, hogy a nyomor sajtolta könnyek fölszárittatlanul csorduljanak végig, hogy panaszos szó hangozzék mindenfelől, s kivesszen a szegényekből a hit, az erő, a kitartás.

A vármegye dolgai.

A megyei közigazgatási bizottság szeptember havi ülését dr Jankovich László gróf főispán őméltóságának elnöklete alatt folyó hó 14-én tarto ta.

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágaiban augusztus hónapban előfordult eseményekről felolvastatván, a közigazgatási bizottság azt tudomásul vette.

E jelentés szerint ugy a felnőttek, mint a gyermekek egészsége általában kedvező; de az alsó-lendvai járásban trachoma észleltetett. Kielégitő a személy és vagyon biztosság is. A csendőrök mindössze 48 embert tartóztattak le.

Olvastatott dr. Háry István tiszti főorvosnak augusztus havi jelentése. A közigazgatási bizottság a jelentést tudomásul vette, egyuttal a jelentésben foglalt javaslathoz képest a miniszteriumhoz előterjesztést tesz az iránt, hogy Alsó-Lendván a trachomás betegek felvételére nyolc ágyas kórház szervezteszék, továbbá a cserencsóci állami trachoma orvosi állás újból rendszeresittessék; végül tekintettel a nagymérvű tiszti főorvosi teendőkre, egy szaksegédnek, esetleg a főorvos mellé egy állandó irnoknak alkalmazása tárgyában a közigazgatási bizottság a vármegye törvényhatósági közgyűléséhez javaslatot fog tenni.

Dr. Gyömörey Vince bizottsági tag inditványára a közigazgatási bizottság elrendelte, hogy jövőben a közönség tájékoztatása végett azon községekben, ahol vásárok vannak, a községházán kifüggesztve legyen a gabona árakról szóló legutolsó budapesti tőzsdei jegyzés.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette Skublics Gyula bizottsági tagnak ez állásáról való lemondását azzal, hogy az októberi törvényhatósági bizottsági gyülés lesz hivatva ez állás betöltése iránt intézkedni. Több kisebb fontosságu ügy során

a nagy-kanizsai uti bizottságban megüresedett tagsági helyekre a közigazgatási bizottság Somogyi Gyulát, Musset Ferencet, Sélley Pált, Horváth Dezsőt és Ebenspanger Ernőt választotta meg.

A kir. tanfelügyelő kimeritő jelentésben ismertette az ügykörében felmerült számos ügyet, melyek közül érdekes felemlitenünk, hogy a nyár folyamán 17 kisdedóvó, 7 állandó menedékház és 37 nyári gyermekmenedékház á lott fenn, melyekben összesen 4585 gyermek nyert ellátást és oktatást.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál julius végén hátralékban volt 14 313, augusztus hóban beérkezett 3.171 s igy elintézés alá került 17.484 ügydarab, ebből augusztus hóban elintéztek 2.574 ügydarabot s igy augusztus végén hátralékban maradt 14910 ügydarab. Az irodánál julius végén hátralékban volt 1.141, augusztus hóban leirás végett kiadatott 2 565 s igy leirás alá került 3.706 ügydarab; ebből augusztus hóban lekrtak és expediáltak 2.645 ügydarabot s igy augusztus végén hátralékban maradt 1.061 ügydarab.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint augusztus hóban a vármegye területén befolyt 359.691 frt 86½ kr. adó. Az év elejétől augusztus hó végéig a vármegye területén adóban összesen befolyt 1 473.377 frt 94 kr., mely a mult 1896. év hason szakában befolyt 1.367 956 frt 39 krral szemben 106 321 frt 55 krral kedvezőbb eredményt tüntet fel. Augusztus végén hátralékban maradt 1,680.593 frt 37½ kr. egyenes adóban, 96.773 frt 05½ kr. hadmentességi dijban, 1,117.264 frt 37 kr. szőlődézsmaváltságban, 412.892 frt 90 kr. bélyegés jogilletékben, 9.692 frt 76 kr. illeték egyenértékben, 46.073 frt 34½ kr. fogyasztási- és ital adókban, 13.188 frt 76 kr. italmérési illetékben, vagyis összesen 3,376.472 frt 56½ kr. Leirásba hozatott januártól augusztus végéig: a) egyenes adóban 49.444 frt 18½ kr. b) hadmentességi dijban 1.569 frt 54 kr., c) szőlődézsmaváltságban 94.826 frt 61 kr. Fizetési halasztás augusztus hóban öt esetben engedélyeztetett 6.041 frt 31 kr. tartozásra, házadómentesség 25 esetben.

Ezután Koller István bizottsági tag inditványozza, hogy a hercegprimás ő eminenciájához üdvözlő távirat intéztessék azon alkalommal, hogy ötvenedik évfordulóját ülli azon napnak, a melyen a Szent-Benedekrendbe lépett. Az inditvány egyhangulag elfogadtatott.

A hercegprimáshoz intézett távirat szövege a következő:

Főmagasságu és Főtisztelendő Vaszary Kolos Urnak Magyarország hercegprimásának Pannonhalmán.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága mai napon tartott üléséből hódolatteljes tisztelettel üdvözli Főmagasságodat azon alkalomból, hogy Főmagasságod ötvenedik évfordulóját ülli azon napnak, a melyen a vallás, a tudományok és a honpolgári erények terjesztésében az elsők közt küzdő Szent Benedekrend kötelékébe lépett. Hiven egész életéhez a világ zajától, az ünnepeltetéstől visszavonulva, Isten imádásának szenteli Főmagasságod e napot: jelül annak, hogy minden Istentől ered;

TÁRCA.

Búcsúzóra.

Útra kél a fürge fecske,
Néma, csendes az eresz,
Sebz-tt szivvel imbolyg, tör fel,
Kis fészkétől búcsut vesz.

Útra kélek végre én is,
Elszakadok tetőled,
Rólad hirt talán nem hoz más,
Mint fájó emlékezet....

Elválaszt a sors szeszélye,
Büszke kénye messze vet;
— Bár világ végére üzzön —
... Él szivembe' emléked...

Haller Jenő

Az özvegy.

— A „Zalai Közlöny" eredeti tárcája. —

Futó tüzként terjedt el reggel a faluban Marton József halálhire. A legtőbben fejcsóválva, kétkedve fogadták. Már hogy is lenne lehetséges, mikor az este az ő apró szapora lépéseivel vigan fütyörészve látták haza menni! Később azt a verziót rebesgették, hogy kolerában halt meg. Erre mindannyin valami eszelős, babonás félelem vett erőt. Az 1892. év őszén történt, midőn a fekete asszony réme az egész országban kisértett s a vasutakon az érkező utasokat karbollal dezinficiálták.

Tehát kolerában! Mind összeborzadtak mintha a halál fagyos leheletét már is érezték volna. A „memento mori" ebben az alakban rettenetes; a fekete asszony nem olyan, mint más betegség, nem enged időt, hogy az ember hozzátartozóitól bucsut vehessen. Egy ölelése elég, hogy az enyészetnek, pusztulásnak adja át azt, ki talán még az előző órában évtizedekre terjedő terveket szőtt. És az eszelős félelem még a kiváncsiságon, a részvéten is győzött; kikerülni készteté a gyászházat, a melyben már az özvegygyé lett beteg asszony öt kis árvájával jajveszékelt. A községben nem volt orvos; csak később jutott valakinek eszébe, hogy jó lenne az alispántól járvány orvosnak kirendelt szigorlót értesiteni.

A fiatal ember, midőn a halottat megvizsgálta, rögtön kinyilatkoztatta, hogy nem kolera, valószinűleg agyszélhüdés No de minthogy a boncolás szükséges lesz, ki kell a temetőben levő hullaházba vinni. A meghalt feleségét szinte megbénitotta a váratlan csapás, nézte merően, bámulta a halott vonásait. Könnyű lehetett haláltusája. Hisz alig változott. valamit. Arcán most is az az alázatos, szinte bocsánat kérő kifejezés. Csak mintha megnyult volna, na meg olyan viaszsárga. Szegény asszony oda fordult a szigorló orvoshoz:

— Ugy-e doktor ur, nem is halt meg, csak elájult?

Lássa, roppant sokat, erején felül dolgozott; nem is jól táplálkozott, attól ájult el. Kérem, tegyen valamit, dörzsölje, majd magához tér.

Szánalommal nézett rá a fiatal ember, aztán igy szólt:

— Nyugodjék bele jó asszony, ezen már nem lehet segiteni; meghalt. Beszélt aztán neki az Isten irgalmáról, segitségéről, de a szegény asszony ezt már nem hallotta, az ő figyelmét csak az ragadta meg, hogy meghalt hogy nem lehet rajta segiteni. Örjöngő fájdalommal vetette magát a halottra.

— Hát itt hagytál, hát meghaltál. Én most mit tegyek az öt gyerekkel? Látod, azt fogadtad, hogy örökre velem leszel, de én is elmegyek veled. Mit is csináljak egyedül?

Csókolta kezeit, simogatta homlokát, életet akart ajkai közé lehelni. Az öt gyerek sikoltott körülötte. Midőn ezeket meglátta, csak akkor érezte veszteségét egész nagyságában. Velőtrázó sikoltással összerogyott.

A szigorló orvos, ki pedig a morgban hozzászokott az ilyen jelenetekhez, mégis valami rettenetes megrázkódást érzett. Iutett, hogy most kellene, mielőtt a nyomoruit asszony magához tér, a halottat eltávolitani.

Szegény Marton Józsefet az ágyon levő lepedőbe takarták, kocsira tették s ugy vitték ki a hullaházba.

Az orvos e közben éleszgette az asszonyt. Már azt hitte, hogy csakugyan elköltözött az urához, midőn nagynehezen magához tért. Első kérdése ura után volt; a fiatal embernek az a kegyes hazugság ötlött nyelvére, hogy kint a levegőn élesztgetik, de ő csak feküdjék nyugodtan, máskép megbetegszik, aztán mi lenne kis árváival.

A szerencsétlen asszony nem feküdhetett sokáig. Délután jött a rendőr, a szolgabirói rendelettel, minthogy a halál okát csak a boncolással lehet felderiteni, hogy a ragály ne terjedhessen tovább, a falakat karbolial kell kimeszelni. Fölugrott ágyából. Egy rubát dobott magára, kapta a gyerekét karjára, futott ki a temetőbe. Egy szép lankás hegyoldalon fekszik e temető, szomoru fűzfák, fehér nyirfák vetnek rá árnyat; nem messze tőle kis patak folyik, lassu csobogása ide hallatszik. Máskor olyan imádságos csend honol az egész tájon, mintha misem akarná azok nyugalmát zavarni kik hosszu küzdés után pihenni ide tértek. De most ez a nyugalom fel van dulva a temető szélén a hullaházba a járásorvos e szigorlóval boncolnak, megállapitani akarják a halál okát. Az asszony fut, rohan oda; meg akarja nézni, még mindig csodát remél, hátha tetszhalott s ujra életre tér. Irgalmas emberek elvezetni akarták, de nem engedte magát. — Nem, felelé, ő nem megy, neki itt a helye; de ha a gyerekeket elvezetik, hát az jobb is lesz. Aztán kérik, könyörögnek neki, menjen innen. Hisz itt eszét kell vesztenie; mig végre sikerült átvezetni öt a szomszédos régi temetőbe. A bedült sirdombok, korhadt keresztfák jobban összhangzásba vannak lelkiállapotával. Leült egy sirra, némán intett kezével kisérőinek, hogy hagyják magára. Ugy érezte, mintha a magány talán enyhitené égő fájdalmát.

Midőn magára hagyták, elfordult a hullaháztól. Ugy érezte, hogy e látvány képes lenne megőrjiteni.

Olyan szép őszi délután volt, a fák még zöldek, de már akadt köztük egy-egy sárga levél is. A mint a szellő meglibbentette az ágakat, valami titokzatos zizegés, suttogás támadt, a szegény asszony lelkére valami enyhülés szállt. Elvonult előtte életének amaz egyedüli boldog korszaka, a gyermekkor; midőn apja még élt, dédelgették, kényelmében volt. Aztán mikor apja meghalt, a kenyérkeresés nehéz sulya az ő vállaira nehezedett. Mintha most is hallaná a varrógép rakatolását. Mint gőroyedt naphosszant a munkában s este özvegy anyja otthon várta. Ugy alkonyatkor, lámpa gyujtás előtt, az volt az ő egyedüli pihenője. Leült akkor az ablakhoz, kitekintett a kertbe, s szőtte álmait. Sziute Hamupipőkének képzelte magát, ugy várta a mesebeli királyfit, ki őt megváltja, feleségül veszi.

Fiatal korában nem is volt rut. Mély szürke szemei, hamvas szőke haja, magas domboru homloka volt, csak termete volt kicsi,olyan mimozaszerű. Atulfeszitettmunkában nem fejlődhetett ki teljesen. Eszébe jut ismerettsége Marton Józsefel; az is csak olyan földhöz ragadt szegény ember volt. Anyja ellenezte is hogy hozzá menjen, talán kissé önzésből is, félt hogy leánya ezentul nem kizárólag csak neki adja kereseményét, de ő dacolt akaratával. Milyen boldog idők voltak ezek! Oh nincs teljesen igaza Dantenak midőn azt mondja, „hogy nincs nagyobb fájdalom, mint a nyomoruságban boldog időkre vissza emlékezni." A szegény asszonyra ez valami sajátságos enyhitő, kihékitő hatással volt, a mint arra gondolt, hogy milyen megelégedés, békés boldogság tanyázott a

e nap azonban örömünnep nemcsak az egyház és a hivek, hanem az ország és ennek minden hü polgára, sőt az egész emberiség előtt, hisz a béke fenkölt apostola s a ki lángoló hazaszeretetével és magasztos hivatása betöltésénél példát nyujt azzal, hogy nem a hatalom zsámolyává teszi egyházfejedelmi trónját, hanem a fáradhatlan munka oltárává és ezen az odaadás áldozatává az uralkodást: az nem csupán egyházáé, nemcsak hazájáé, hanem minden nemzeteké s annak jóvoltáért nemcsak a hivő és a hazafi, hanem minden népek szive melegen érez!

Fogadja Főmagasságod kegyesen Zalavármegye közönsége nevében legtisztább örömünk, odaadó ragaszkodásunk, hódolatteljes tiszteletünk és szeretetünk nyilvánitása mellett azon hő óhajunk kifejezését, hogy az Egek Ura áldja és tartsa meg Főmagasságodat az egyház és az emberiség javára és diszére az emberi kor legvégső határáig szerencsésen és boldogan!

Dr. Jankovich László gróf megyei főispán, megyei közigazgatási bizottsági tag.

*

Ugyanaznap tartotta ülését a megyei központi választmány, Csertán Károly alispán elnöklete alatt. Az ülésnek egyedüli tárgyát az 1898-ik évre egybeállitott képviselőválasztók névjegyzéke ellen beérkezett felebbezések tárgyalása képezte. Összesen két felebbezés érkezett be; a felebbezők közül három a választók névjegyzékébe felvétetett, mig négynek felebbezését a bizottság elutasitotta.

*

A megyei állandó választmány folyó hó 15-én dr. Jankovich László gróf főispán Őméltóságának elnöklete alatt ülést tartott, amelynek kizárólagos tárgya a törvényhatóság 1898-ik évi költségvetésének megállapitása volt. Az állandó választmány a költségvetés tárgyalásából kifolyólag az októberi törvényhatósági közgyűlésnek javasolni fogja a főszámvevő részére 200 frt személyi pótléknak megállapitását, a megyei tiszti főorvos mellé orvosi segédnek, esetleg irnoknak alkalmazását, a központi és járási kezelő segéd személyzet fizetésének 20%-kal, lakbérének 50%-kal felemelését, az árvaszéknél egy ülnöki, egy jegyzői és dijnoki állás szervezését és pedig olyképen, hogy a tartalék alapból ellátott zala-szent gróthi szolgabiróság költsége állami javadalmazás utján fedeztetnék, mig az eddig e célra a tartalékalapból fizetett összeg az ujonnan tervbe vett állások költségeinek fedezésére használtatnék fel.

Az uj leányiskola.

— Részlet Nagy-Kanizsa kultur-történetéből. —

Irta: Halis István.

Nagy-Kanizsa város tanácsa nemzeti iskolát akart épittetni a mult század vége felé.

Ezen iskolával azt célozták, hogy „a Deák-Gramatika (latin nyelv) mellett hazai nyelvünkre is tanitsák az ifjuságot," s hogy itt alapot nyerhessenek a gimnáziumi tanulmányokhoz.

A földesurtól, Batthiány Strattmann Lajos birodalmi hercegtől kért Nagy-Kanizsa közönsége iskolatelket és épitési anyagokat, mint a kit erre törvény kötelez.

A herceg semmiféle segedelmet nem adván, a városi tanács elhatározta, hogy a nemzeti iskolát, („melyre oly nagy szükség van,") maga fölépiti és iskolára alkalmas telek után nézett.

Épen ez idő tájban halálozott meg Kanizsán valami Brebrovics János nevü kovács mester-ember, kinek hites felesége három is volt, (persze csak egymásután,) névszerint: az első Kligor Katica, második néhai Kligor Péter özvegye Ilona, harmadik pedig Merc Mariánna, — de a kinek a sok feleség dacára nem maradott gyermeke. Brebrovics János tehát 1793. évi október 6-án iratott testamentumában mostoha fiát Kligor József Placidust, (második feleségének gyermekét) tette örökösévé azon házban, házfundusban és házi kertben, mely egyik felül az Ispita-utca, (most Iskola-utca) mentében, másik felül pedig a Szentmiklósi-utcában, (most Kazincy-utca) Nyers János fundusa mellett feküdt.

A ház, fundus és kert igen alkalmas lévén iskolai célra, a városi tanács megkérte az örököst, hogy jutányos árért adja el a város közönségének.

Kligor József Placidus valamikor magyar szerzetes (Paulinus) volt, de a pálos barátokat II. József a római szent birodalom császárja eltörülvén, az expaulinus egy darabig itt tartózkodott szülővárosában, Kanizsán, később pedig Szent-Mária muraközi községnek plébánusa lett.

A városi tanácsnak közjóra törekedő szándékát a szent-atya elő segélleni óhajtván, a házat és fundust szivesen eladta nekünk annyai, vagyis 1793 évi október 30-án 1300 rhénes forint árért, tehát 300 rhénes forintokkal olcsóbban, mint a mennyiért mások megvenni akarták.

A vétel jóváhagyásáért a herceghez kellett folyamodni, melyre „a hercegnek azt méltóztatott határozni, hogy az ingatlant magának tartja," (eladott ingatlant a vételár megtéritése mellett megtartani az uraságnak jogában állott,) s helyette kétszerakkora szántóföldet ad a mezőn.

Kanizsa polgárai azonban nem nyugodtak meg a hercegi határozatban, hanem ujra kérték a vétel jóváhagyását, esetleg pedig más telek adását, mert a sokkal kisebb értékü, bár kétszeres nagyságu szántóföldet nem használhatták iskolának.

Sok évi huzavona után, (— miközben 1802. évben a Kligor-féle ingatlanból eladott a város 53 öl hosszu területet kebelbeli polgáraiknak, — névszerint Goóry László, Schwinderman Gáspár és Lichtenvallner Józsefnek 1300 rhénusi forintokon, vagyis amennyibe az egész ingatlan került — s igy az egész ház és fele fundus teljesen ingyenben maradott, —) miután a város több kegyelmes helyekre folyamodott, végre 1805. évi szeptemberben megengedte a főlséges kir. helytartó tanács a nemzeti iskola felállitását.

A két iskola tanitóinak fizetése iránti egyességet már előbb — 1803. évi február 8-án Vörös Zsigmond kanizsai szolgabiró a vármegyének bejelentette s ennek alapján fejenkinti 200 frt váltócédula esztendőbeli fizetés mellett az első osztályban Januska Károly, a másodikban pedig Mutyánszki János tanitottak.

Ugyancsak a nemzeti iskola épületében tanultak a leányok is, kiket oktatni a mesternek vagy kántornak állott kötelességében.

Kanizsa közönsége hamar megunta a világi tanitókat s a két nemzeti iskolának tanitását a piarista szerzetre óhajtotta bizni, — mivel („elhallgatván sok rendetlen oksit") a világi tanitók feleséges, cselédes emberek, ezektől az apró növendék fiak minden erkölcsök ellenére számtalan ollast láttak és hallottak, miket nem kölött volna s ezenfölül a közönséges tanitásokért is annyi fizetést vettek, hogy sokan emiatt elmaradtak, vagy pedig házi tanitókra szorultak, s mert Mutyánszki János alkalmatlan a magyar nyelv tanitására s emiatt ő leányokat tanitott s helyette a mester, (ki jó examinatus,) tanitotta a nemzeti iskola második osztályát.

Csakis tizenöt évi utánjárás után tudta kivinni a városi tanács, hogy a nemzeti iskolának az ájtatos szerzetbéli atyák vezetése alá adásába Fejér György kir. tanfelügyelő (megyénk legnagyobb történetirója,) 1822. szeptemberben beleegyezett oly föltétel alatt, hogy „a város a piarista atyáknak jövendő lakást épitsen, de Mutyánszki Jánossal valami pensióban kell megegyeznie, mert az emlitett tanitónak, szürét szabadon ki nem teheti a város."

Már ugyanazon 1822. esztendőben a rend provinciálisa adott egy szerzetes tanitót 150 forint ezüst pénz sallárium mellett és november 1 én, (— mikor az iskolai év megkezdődött.) már ez az egy piarista a nemzeti iskolában tanitott.

Erre a városi tanács elhatározta, hogy a nemzeti iskolák ne maradjanak ott hol most vannak, hanem épitsenek ujat a gimnázium fundusán. S még ugyanazon esztendőben (1822.) mintegy tizenötezer frt váltó cédula pénzzel az uj iskolát megépitették oly módon, hogy a gimnázium földszintjén levő iskolát emeletre vették.

A nemzeti iskola másik osztályában pedig ezután is világi tanitó oktatott, (most már a gimnáziumi épületben,) mert a piarista rend nem adott második tanitót.

Az 1822. évtől fogva a gimnázium igazgatója volt egyszersmind a nemzeti két iskola directora is. S ezen időtől Kanizsa város fizette az egy világi és egy piarista atyából álló nemzeti tanitókat, — s viselte az iskolák felszerelési költségeit. Igy 1843. évben tisztelendő Jallosics András iskolai kormányzó kérelmére a városi ujpadokat csináltatott a nemzeti iskola második osztályában elrontott padok helyett.

A gimnázium épületében levő két iskolához később még egy harmadik is csatoltatott s az eddigi iskolát normál (elemi) iskolává emelték. Azonban az irást és olvasást még a régi nemzeti iskolában (az idén ujra épitett iskola helyén) tanitották, mely a normál-iskola első osztályát képezte, a többi három osztály pedig „a papoknál" volt.

Az 1843. évben tanitóképző-iskolát (praeparandiát) állitott fel az állam Kanizsán, hogy ezáltal Muraköznek magyarositását előmozditsa.

A praeparandia osztályait, — melyeket Bója Gergely világi tanár és Bellák nevü kath. pap tanitottak, — a régi nemzeti iskola épületében helyezték el.

Ez a tanitóképző intézet csak hat évig állott fen.

Mikor beköszöntött az 1848. esztendő: üres lett az intézet, a tanulók beállottak honvédnek. Sőt magát a tanitót (Bója Gergelyt) is inkább érdekelte a politika mint az iskola: fellépett országgyűlési követ jelöltnek Nagy-Kanizsán.

És majdnem megválasztották Bója Gergelyt követnek az 1848 junius 15-én tartott választáskor.

Csak azon mult a dolog hogy a kiskanizsaiak ebéd után gyönyörűen elverték először a szavazó polgártársakat, azután pedig (minthogy már erre szükség ugysem volt,) a szavazatszedő bizottságot. Az elnök Oszterhueber József megsebesülve riadtan menekült, utána futott a jegyző Német János a félbenmaradt jegyzőkönyvvel. S mivel a választást be nem fejezték, emiatt az oly szépen indult első követválasztásunk megsemisitetett.

A tanitóképző intézetet a forradalom után megszüntette a „német", a gimnáziummal együtt. A gimnáziumot, melynek épületét kórháznak akarták átváltoztatni, — a kanizsai polgárok nagy erőfeszitéssel megmentették ugyan, (de mégis 4 osztályu kis gimnáziummá degredáltatott,) a praeperendia megmentéséről azonban szó sem lehetett.

Ezután a régi praeparandia épületében leányiskolák voltak, s ezen kivül fiuiskolák, két osztálya: előkészitő vagy kis-iskola, (melyet a kántor tanitott) és a normál első osztály, melyet nagy-iskolának hivtak, s benne 120—160 gyerek tanult egy szobában.

A volt Kligor-féle fundusból még beépitetlenül állott egy jókora darab részlet, melyre a város 1879. évben mintegy negyvenezer forint költséggel 6 osztályu polgári fiuiskolát épittetett, mely épületben az ipar-iskola is elhelyeztetett.

A régi épületet pedig egészen a leánytanulók foglalták el ezután: 4 elemi és 2 felső osztálylyal.

A felső leányiskolát a város 1891-ben polgári leányiskolává emelte, s minthogy az iskolai épület szükoek bizonyult, ezért a városi tanács és az iskolaszék 1895. évben tervbe vette egy kényelmesebb uj iskolának épitését, s az 1896. május 17 én tartott ezerévi ünnepély alkalmával tartott közgyűlésben a város elrendelte a régi épület lebontását s annak helyére ujnak épitését mintegy 24 ezer forint költséggel.

Már 1897. május végén a régi épület lebontása megkezdődött, mikor a régi pince sarkában egy körülbelül két éves gyermeknek csontvázára akadtak, mely az orvosi szakértők szerint mintegy 30 év előtt helyeztetett oda. A kis holttestre mészkő darabok voltak rakva s teknővel leboritva, mely körülményekből büntettre következtettek ugyan, de semmit kinyomozni nem lehetett.

A pince téglái közé dugva találtak egy elmállott „bugyelárist" is, melynek belsejében levő papirdarabon ceruzával a következő regényes értesités állott:

„Ezen bugyeláris 1849. január 2-án tétetett el, benne 258 frtot érő papirral a fölről a harmadik szoba udvari falába egy kis katulába van rejtve. Én a szabadság harcába mentem. Német Antal szolga." (Fölösleges megemlitenem, hogy az érték már nem volt ott.)

A leányiskola épületének alapköve 1897. junius 1-én ünnepélyesen letétetett s az alapköben az iskola rövid történetét magában foglaló okirat elhelyeztetett. Az uj épület mai napon már teljesen készen áll, de okt. 10 éig, mikor valószinűleg az iskola megnyitható lesz, éjjel-nappal kőszénnel fűtik a termeket és száritgatják a falakat. Az uj épületben 4 elemi és 4 polgári leányiskola talál helyet. A polgári leányiskoláknak közös igazgatójuk van a polgári fiuiskolákkal, mig a leányiskolák elemi osztályai a népiskolai igazgató alatt állanak.

Felső templom.

Ujabb adakozások:

Az 1887. évi Szt.-Istvánnapi népünnepély jövedelemmaradványából 63 forint 81 kr., dr. Blau Simon adománya 1 db. arany 5 frt 60 kr., Scherz Albert és Richárd cég adománya 25 frt, Weiser József adománya 50 frt, Grünhut Fülöp és fiai cég adománya 50 frt, Danneberg és Weisz cég adománya 15 frt, ifj. Blau Károlyné adománya 5 frt. Összesen 214 frt 41 kr.

Főösszeg 4582 frt 12 kr.

Nagy-Kanizsa, 1897. évi szept. 23.

Dr. Tuboly Gyula ellenőr. *Eperjesy Gábor* pénztáros.

Stern J. Mór ur 5000 drb. téglát ajánlott fel az épitkezéshez.

Nyilatkozat.

Alulirottak, mint az 1887. évi Szt.-István napján tartott ünnepély rendezőségének volt tagjai ezennel kinyilvánitjuk, hogy az 1887. évben tartott Szt.-István ünnepély jövedelméből fennmaradt azon maradvány összeget, melyet Hertelendy Béla ur felügyelete alá helyeztünk és általa takarékpénztárilag, gyümölcsözőleg kezeltetett és mely a délzalai takarékpénztár 7720/887 sz. betétkönyve szerint f. évi junius hó 30 iki lezárással 63 forint 81 krt. tesz ki és továbbra $4^1/_2$%-os kamatot hoz, a városi felső templom restaurációjának költségeihez átadni közmegjegyzéssel beleegyeztünk.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1897. szept. 14

Hertelendy Béla s. k. Oroszváry Gyula s. k.
Muraközy Lajos s. k. Csillag Károly s. k.

Az épitő bizottság elnöksége a következő kérelem közzétételére kért meg:

Nyilt kérelem!

A városi felső róm. kath. templom ujjáépitésére alakult bizottság elhatározta, hogy az épitési költségek előállitása végett, nemcsak a helybeli kereskedő, vendéglő és kávéház tulajdonos urak üzlethelyiségeiben „gyűjtő perselyeket" helyez el, hanem egyuttal a kereskedő urakat arra is felkéri, hogy adakozásra a velük üzleti összeköttetésben álló nem városi illetőségűek könyörületes szivét igénybe vegyék, mi célból több példányu kérelmet fog nekik átadni.

Ezen gyűjtő szekrények és gyűjtőiveknek, az egyes uraknak való átadására, egyuttal Unger Ullman Elek urat kérte fel; a szent ügy megvalósithatása végett alulirottak egész tisztelettel felkérjük a kereskedő, vendéglő és kávéház tulajdonos urakat, hogy az Unger Ullman Elek ur által átadandó gyűjtő szekrényeket és gyűjtőiveket elfogadni és a jelzett irányban közreműködni kegyeskedjenek.

„Isten a jó cselekedetet megjutalmazza."

Maradtunk az Uraknak

N. Kanizsán, 1897. szept. 18-án.

alázatos szolgái

Mikos Géza,
Dr. Pachinger Alajos
az épitő bizottság elnökei.

Hirek.

— **Kinevezések.** Molnár Mihály jogszigorló, nagy kanizsai lakóst, a m. k. posta- és távirda intézet elnök igazgatója, a budapesti posta- és távirda igazgatósághoz fogalmazó gyakornokká nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Nagy Károly csáktornyai tanitóképezdei segédtanárt ezen intézethez rendes tanárrá nevezte ki.

— **Deák Ferenc szülőházánál.** Szép és hazafias kirándulásra indult ma reggel fögimnáziumunknak mintegy száz tanulója tanáraik vezetése alatt. Elzarándokolnak ugyanis Söjtörre, Deák Ferenc szülőházához, hogy ott a „haza bölcsének" emlékezetét felujitva hazafias érzésük gyarapodjék és fokozódjék. — A tanulók ma korán reggel indultak utnak, s Kalcsok Leo, dr. Kiss Erő, Porkoláb József, dr. Vörös Cirill, Uferbach Jenő és Schultz Ernő tanáraikkal együtt gyalog mennek Söjtörre, abonnan átmennek Szent-Mihályra, onnan pedig vasuton térnek haza.

— **Városi közgyűlés.** F. hó 29-én d. u. 3 órakor képviselőtestületi ülés lesz, melyen a jövő évi költségelőirányzat és több fontos tárgy kerül elintézésre.

— **Templom restaurálás.** A légrádi kath. templomon javában folyik a munka, de a fődetlen falakon nagy kárt okozott a minapi esőzés. A gyönyörű freskók, amelyeket az idő viszontagságai nem rutitottak el, valószinűleg meg fognak repedezni, ami pedig kétségtelenül nagy kár volna. A tető felrakását a mult héten kezdték meg s a rohamos munka mellett csakhamar elkészülnek az egészszel.

— **Áthelyezés.** Rózsi István csendőr őrmeatert Letenyéről Nagy-Kanizsára helyezték át.

— **Uj plébános.** A muraközi Dráva-Vásárhely községi plébániát gróf Festetich Jenő kegyur Filipich Lajos volt dekánoveci plébánosnak, Filipich János letenyei kir. járásbiró fivérének adományozta. Szivből örülünk ezen kinevezésnek, mert ezzel a már rég óhajtott kivánalomnak elég tétetik azzal, hogy Horvátország határezélére minden követelményeknek megfelelő magyar érzelmű egyén nyerte el ezen jövedelmező egyházi állást.

— **Szőlőszeti felügyelő.** A földmivelésügyi miniszter az egész országot 21 szőlészeti és borászati kerületre osztotta be. Zalavármegye egy külön kerületet képez, melynek felügyelőjévé a miniszter Tuss Antalt, a tapolcai vincellériskola igazgatóját nevezte ki.

— **A polgári leányiskola.** Az iskolaszék legujabb határozata szerint a polgári leányiskola a jövő hó elején megnyilik. Az első napokban lesznek a beiratások, melyek végeztével az előadást is meglehet kezdeni a már akkora szárazzá tett termekben. — Még valószinűleg a jövő hó első felében lesz az uj épület ünnepies felavatása is. Ez alkalomra irta meg Halis István, városunk történésze, az uj iskola történetét melyet mai számunkban közlünk.

— **Vadászó fóur.** Letenyéről irja tudósitónk: gróf Andrássy Aladár őnagyméltósága, a letenyei uradalmak tulajdonosa: e hó 15—17 éig nálunk tartózkodott Letenyén, ez alkalommal többször kirándult szarvasokra cserkészni, de nem volt szerencséje, mert nem esett vad elejtésre, pedig nálunk az ugynevezett Csitár erdőben oly annyira el van szaporodva a nagy vad, hogy a mellette fekvő szőlő és szántóföldeken óriási károkat okoznak a szegény gazdáknak.

— **A megyei legtöbb adót fizető bizottság** 1898. évre érvényes névjegyzéke összeállításának alapját szolgáló kimutatások — miként ezt Zalavármegye alispánjának f. hó 6-án kelt hirdetménye jelzi — Zala-Egerszegen a megyei első aljegyzői irodában ki vannak téve, hol azok folyó évi október 10-ig megtekinthetők, továbbá, hogy az adóhivatali kimutatások ellen való felszólásokat ugyancsak a fentebb emlitett napig kell hozzá

---

kis fehérre meszelt házban: amint haladó évekkel a gyermekek jöttek, férje csak annál nagyobb igyekezettel dolgozott. Olyan csendes természetü ember volt ki, csak családjának s családjának élt.

Hirtelen felocsudott álmodozásaiból, de mintha az a nehéz lojtó keserűség elszállt volna a szivéről, azon gondolkozik, hogy mi lesz most; ugy vágyódik ő is a megsemmisülés, a nirvána után. De nem, neki, kinek gyermekei vannak nem szabad ilyen gondolatokat táplálnia; mi lesz belőlük, ha ő is elmegy tőlük? Buzgón imádkozni kezdett, hogy Isten adjon neki erőt e csapás elviselésére.

Ezalatt az orvosok készen vannak a boncolással. Kétséget kizárólag konstatálták, hogy a halál oka agyszélhűdés, minthogy azonban olyan járványos idők vannak, nem engedhetik, hogy a szomszéd községben fekvő zsidó temetőbe vigyék; erről jegyzőkönyvet is vesznek fel s elmennek.

Szegény Marton József ott a református temető szélin lőn eltemetve, a hivek eleinte ugyan kissé akadékoskodtak, de aztán a tiszteletes ur felszólalására csak megadták az engedélyt. Végre is csendes emberek, a kik itt vannak, össze férnek egymással. Alkonyatra jár az idő, midőn a gyalulatlan deszkából összetákolt koporsóba helyezik, midőn leeresztik a földbe, ugy érzi az özvegy, mintha az ő életéből is eltünt volna már minden napfény minden öröm De már nem tombol, nem jajgat fájdalmában, csak sir, mintha a könnyek megkönnyebbülést okoznának neki. Nézi a koporsót, mely azt rejti, ki neki legdrágább volt e földön. S mikor már egészen behantolták a sirt s a halotti ének utolsó akkordjai elhangzottak kézen fogja gyermekeit vezeti őket elárvult otthonába. Leült az ablakhoz, kitekintett a csillagos éjszakába. Csak midőn a legidősebb leány hozzá csuszik s csókolva vigasztalja, hogy ne busuljon, megsegiti az Isten, ölelé magához gyermekeit. Másnap délután, midőn átadják neki kegyes jószivü emberek gyűjtését, mély őket a pillanatnyi nyomortól megőrzi térdre borul s ugy zokogja el hálaadó imádságát. Igen, ebben Istenjó-ságának ujmutatását látta, lesz neki ereje dolgozni, lesz ő apja is gyermekeinek.

Szeréna.

benyujtani. **Azok pedig, a kik a megyei** legtöbb adófizető bizottsági tagok névjegyzékébe kétszeresen **számitott adójuknak** megfelelő **helyre akarják magukat** felvétetni, e végett **folyó évi október** 10 én délelőtt 11 órakor a megyei igazoló **választmány** előtt **Zala-Egerszegen, a** megyei első aljegyzői irodában **szóval, vagy irásban** jelentkezzenek s jogo ultságukat igazolják.

— **A „Zala drill" győzelme.** A Lévám f. hó 20-án megtartott nemzetközi sorvető gép versenyen a Weiser J. C. gyárban **előállitott „Zala drill"** nyerte meg az első dijat, a nagy aranyérmet. A kanizsai gépiparnak ez a kitüntetése örvendetes szenzációt keltett az érdekelt körökben.

— **A magyarosság védelme.** Multkor irt kis cikkelyünk, — hála Isten, — elérte annak, amit vele céloztunk, egy részét: érdeklődést keltett a magyarosság iránt. Reméljük ez az érdeklődés állandó marad, s üdvös eredménye a magyar nyelvtan elemeinek megtanulása és tisztelete bentartása, meg talán a szemenszedett germanizmusok némi-kerülése lesz. Amit pedig igazában akartunk cikkelyünkkel elérni, azt is el fogjuk érni, mert ezután is vizsga szemmel utána nézünk, hogy a hivatalos iratok nyelve ne szeplősitse meg a mi édes nyelvünk tisztaságát.

— **A csáktornyai állami polg. fiués leányiskola** épitését a f hó 11-én tartott árlejtésen Morandini Román és **társa** kapta meg. Az épület 84 ezer forintba fog kerülni.

— **Szinház** Csakhogy Tapolcán és nem Kanizsán. — A mi direktorunk Csóka ur, ugy látszik még mindig a tatai császár és király napok aranyos visszfényében fürdőzik és egészen megfeledkezik arról, hogy az a hant, mely öt ide köti, az egy általa alairt szerződés, amelynek azonban, a nála és birodalmában uralkodó nagy inség miatt megfelelni nem képes. Nem kommentálunk; hogy miért kellett ép Csókának az engedélyt megkapni erre és ezért feleljenek azok, a kiket illet; csakhogy decorum, ha Kanizsának nincsen szinháza! — ... Ámbár ki tudja, talán mégis jobb, hogy Csóka nem jött: „an nescis quantula sapientia dirigitur mundus."

— **Párt-szervezkedés.** A tapolcai választó kerület függetlenségi 48-as pártja szeptember hó 6-án Balaton-Füreden szervezkedő gyülést tartott, melyen Hentaller Lajos orsz. képviselő s a kerület független érzelmü polgárai igen nagy számban vettek részt. A közgyülésen a kerület függetlenségi pártja végleg megalakult s elnökévé Gaál Gaszton választatott meg. Ezután az egész kerület kö rökre osztatott fel s megválasztattak azok elnökei s jegyzői.

— **Mozgalom egy lapért.** Mult vasárnap Letenyén, — mint tudósitónk irja, — dr. Csempesz Kálmán ügyvéd lakásán szükebb körü értekezlet tartatott, a melyen megállapodásra jutottak, hogy Letenyén egy helyi érdekü hetilapot szerkesztenek „Letenye és vidéke" cimén, egyuttal egy bizottság lett megválasztva, melynek feladata a nyomdatulajdonosokkal ez érdemben érintkezésbe lépni.

— **Csáktornya és Varasd** között a mostani drávai fahidat egy uj vashiddal cserélik ki. — A munkálatok serényen folynak s 1898. öszig teljesen be fognak fejeztetni. Ez alkalommal megemlitjük, hogy a lebontás alá kerülő hidat 1834-ben épitették. A hid épitése körül kiváló érdemeket szerzett lomnicri Skrelecz József kamarás. Varasd városa méltányolván Skrelecz érdemeit, egy nagy megaranyozott ezüst kancsót készittetett Varasd város czimerével s a következő feliratta l: „De restituto Ponte Dravano, Grati Cives Varasdienses" 1834. (A drávai hid épitéséért, Varasd hálás polgárai 1834.) A kancsó másik felén Skrelecz cimere van s a következő felirat olvasható: „Illustrissimo Domino Josepho Skrelec de Lomnic S. C. R. et Apost. Majestatis Camerario, Compluirum Comitatuum sedis judiciariae Assessori, qua Dravanae Regulationis Commissario Regio." Ez a történelmi nevezetességü korsó báró Skrelec Károly miniszteri tanácsos s kir. pénzügyigazgató tulajdonát képezi, ki a kancsó első tulajdonosának unokája.

— **Az ujoncok.** Az öreg bakák hazamentek. Örömmel fogadják őket a falusi tüzhelynél. De amilyen nagy ott az öröm, ép oly szomoruság uralkodik sok családban október 5 ének közeledtére, mert ekkor vonulnak be a hadkiegészitő állomásokba az ujoncok. A szellős lábravalót levetik legényeink, fekete kofferba csomagolják és kihordják a magazinból a kék nadrágot. Egy szemrevaló legény sem menekül meg a sors alól. A ki ökölbe tudja szoritani kezét, az köteles Manlichert hordani. A népek boldogsága ezt ugy kivánja. Szomoru tekintettel, leborgasztott orral kisérik az anyák fiaikat a kaszárnya kapujáig, a hol aztán 3 évre ketté szakadnak a kötelékek, melyek az ifjut a családi tüzhelyhez füzték. Nemsokára felhangzik az egy-kettő, kehrt euch és ha nem jól mennek a mozdulatok, segit a kurta és a puskatusa.

— **A balatonfüredi fürdővendégek** az évi utolsó vendéglistája szerint ebben az évadban 5723-at tesz ki! Oly fényes szám az, minő Balatonfüred 142 éves fennállása óta nem fordul elő e fürdő annáleseiben! Reális igazolása az annak a reménynek, melyet a Balaton e szép jövőjű Metropolisába vetett a magyar közönség, mely im évről-évre ezeruyi vendéggel szaporitja B.-Füred nagyarányu forgalmát!

— **Áttérés a zsidó vallásra.** Egy vasuti altiszt, f. hó 22-én a zsidó hitre tért át. A cirkumciziót Augenfeld Fülöp körorvos végezte rajta.

— **Restauráció.** A „Central" kávéházban a napokban fejezték be az utolsó javitási munkálatokat és csütörtökön este Horváth Lacinak ugyancsak restaurált zenekara szórakoztatta a nagy számban megjelent vendégeket. — Az ujjáalakitott kávéház diszitései, berendezése, a tükrök és egyéb csillogó jószágok kellemesen hatnak a szemre és e helyiség mindenképen megfelel azon igényeknek, a melyeket fővárosi kávéházakkal szemben támasztunk.

— **Asszonyrablás.** Siófoki levelezőnk irja, hogy egy ottani vasuti őr 20 éves feleségét és 3 hónapos fiát e hó 21-én éjjel, eddig még ismeretlen tettesek, számszerint hatan, elrabolták; revolvert szögezett az egyik tettes a boldogtalan vasuti őr mellének és lelövéssel fenyegette, ha mukkanni merészelne; a szegény vasuti őr a legközelebbi vonatot megállitotta és megkérte a kalauzokat, hogy szeretett feleségét, mindenképen keressék fel. — A szélrózsa minden irányába küldött táviratokat felesége kézrekeritésére. A férjnek sejtelme sincs róla, hogy kik lehetnek a tettesek, mert valóban megmagyarázhatatlan, hogy miért vitték el a kis gyermeket is.

— **Zsidó ujoncok bevonulása.** A zalaegerszegi hadtestparancsnokság átiratot intézett az országos zsidó központi irodához, mely szerint a zsidó ujoncok ez idén October hatodika helyett october hetedikén vonulhatnak be. A hadtestparancsnokság tekintettel volt arra, hogy okt. 6-ára esik a zsidóság nagy ünnepe.

— **Kerékpározás.** Ennek az utolsó esztendőkben nálunk is oly óriási mérveket öltött uj és szép sportnak egy hazai szakközlönyét kaptuk tegnap, mely megérdemli, hogy a kerékpárosok figyelmébe ajánljuk. Cime: „Kerékpár Sport." Megjelenik havonta kétszer képekkel tarkitva. Állandó érdekes tartalma: Vezércikk, szakközlemények, tárca, utleirások, belés külföldi hirek, táviratok, technikai ujdonságok, sportirodalom, mulatságok, versenykiirások és eredmények, szabadalmi értesitő, a „Kerékpárt Sport" túradijpályázata és a „Karika diecre" cimü humoros melléklet. Az ügyesen szerkesztett csinos kiállitásu kerékpáros ujság a legszakavatottakban foglalkozik e sport összes kérdéseivel s igy nézetünk szerint nélkülözhetlen minden magyar kerékpárosra nézve. Kivánatos volna tehát, ha a helybeli és vidéki kerékpárosok támogatnák e sok jó célt szolgáló, csakis nékik szerkesztett szaklapot, mi nem kerül nagy áldozatba, mert a lap előfizetési ára egész évre csak 3 frt. — A „Kerékpár Sport" szerkesztősége Pécsett (János-utca 5. sz. alatt) van, honnan bárkinek is szivesen küldenek mutatványszámot, mely igazolni fogja annak a néhány dicséró szónak igaz volták, melyet a jóraváló, közel két éve fennálló magyar sportirodalmi termékről elmondottunk.

— **Szigliget községben** f. hó 12. bucsunapján véres tragédia folyt **Szabó Pál** és Mihály, valamint Kovács Pál legények között. A Szabó testvérek már régebben boszut forraltak Kovács Pali ellen. Most a bucsu kedvező alkalmul szolgált a heves összeszóllalkozásra, aminek aztán a vége az lett, hogy Szabó testvérek Kovácsot ugy megmetélték, hogy élethalál közt vivódik. A Szabó testvéreket a cirkáló csendőrség elfogta s a boszuálló atyafiakat megkötözve a tapolcai csendőrségi laktanyára vezette, hol egy hüsebb jövő reményében töltik napjaikat.

— **A Hullám szálloda kiépitése.** A balatonparti Hullám szálloda kiépitésére vonatkozó versenytárgyalás szept. hó 15 én tartatott meg a városház tanácstermében Keszthelyen.

— **Tűz.** Folyó hó 14-én, mint levelezőnk jelenti, midőn a nép legnagyobb része a mezőn munkálkodott, tűz ütött ki Horváth József kányavári községi biró házában. Senki sem lévén otthon, mire észrevették, már semmit sem lehetett megmenteni. A ház földig leégett, benne égett két ló, 3 drb. szarvasmarha és az összes butorok, elégett még a két szomszédos ház is melléképületekkel. A tűz oka ismeretlen; azt hiszik, hogy boszu müve a községi biró ellen. A kár több ezer forintra rug.

— **Másodvirágzás.** Letenyén özvegy Folly Bernátné virágos kertjében a szelence fa teljesen kifejlődve, mint tavaszszal, egész pompájában és illatában virágzik.

— **Vérengző munkások.** Folyó hó 20 án esti 7 órakor a város mentőkocsija robogott végig a főutcán és a Király-utcán levő Guttmann Sándor-féle kádár-műhely előtt foglalt állást. Ekkor tudta meg a hevenyében összeverődött közönség, hogy a blaumontagot csináló kádárlegények veszélyesen összeszurkálták munkavezetőjüket Keller Dánielt, kinek sebeit már akkor a rendőrség kiküldöttjei és két orvos vizsgálat alá vette. Dr. Stolcer és Augenfeld orvosok siettek a helyszinére s mivel ezek a sérüléseket veszélyesnek találták, a sebesültet be kellett nyomban szállitani a közkórházba. Három szurást ejtettek rajta a kanibálok és pedig mind a hármat a hátán, melyek egyike átmetszette a tüdőt. A rendőrség értesitette a vizsgálóbirót, ki még az est folyamán kihallgatta a sérültet. A három vitéz legényt pedig másnap átkisérte a rendőrség a kir törvényszékhez. Keller Dániel csendes, szolid ember, nős, ki öt apró gyermeknek apja, a kórházban élethalál közt lebeg.

— **Nagylelkü tolvaj.** Molnár József orosztonyi nőtlen földmives, bejött Nagy-Kanizsára azon szándékkal, hogy fehér ruhaneműeket fog bevásárolni. Gondolt merészet és nagyot, nem vásárolt, hanem ivott. Végre mikor beesteledett, elindult az állomás felé, hogy vasuton megy haza; — de Kazincy-utcáu, a régi Friedenthal féle volt gőzmalom épületben levő korcsma előtt csalogatóan künn álló asztalok mellé leült egyet pihenni. Mikor itt egyedül maradt, unaimában elaludt és ugy éjfél körül ébredt fel. — Ekkor vette észre, hogy jóizű álmában valaki mellényzsebéből ügyesen kiakasztotta láncostul együtt ezüst óráját, miközben a tolvaj ügyességén bámult, örömmel tapasztalta, hogy a mellénye belső zsebjében elrejtett s 30 forintot tartalmazó tárcája érintetlen. Feljelentést tett ugyan a rendőrségnél, de ott kédlyesen mondogatta, üsse kő az órát, csakhogy a pénz megvan, és nem győzte dicsérni a tolvaj naglyelküségét. Ha az a tolvaj ezt is tudta volna!

— **Lopás.** Sauer Edéné padiására e hó 20 án éjjel behatolt egy mészáros legény, a ki a házi viszonyokkal meglehetősen tisztában volt és ott egy csomó ruhát összekötött azonban egy véletlenül a házban lévő baka által lefüleltetett. A holmik ott maradtak, a tettes megugrott; másnap azonban elcsipték és átadták a törvényszéknek. — ... Igy lehet katonából a közbiztonság és belbéke biztos támasza.

— **Az acetylengáz veszélyessége.** Dr. Öhler László segédtanár az orvosi egyetem közegészségtani osztályán, a dr. Genersich Vilmos egyetemi tanárral együtt megejtett vizsgálataik alapján az acetylengáz mérgező hatásáról tartott felolvasást az orvosok és természetvizsgálók vándorgyülésén aug. 25-én Trencsénben s konstatálta, hogy az acetylengáz illő részei méreghatásuak és az egészségre ártalmasak, sőt veszélyesek lehetnek, véletlenség vagy tudatlanságból bekövetkezhető mulasztásoknál. Ezen tudományos állitást mintegy természetesen megerősitette azon acetylengáz-robbanás, mely néhány napra a felolvasás után, aug. 31 én Békés-Gyulán, a Korona-szállodában történt, ujabbau pedig Zimonyban a Royal-szállodában történt egy nagyobb acetylengáz-robbanás, mely alkalomnál két egyén sulyosan megsebesült.

— **Rendőri hir Letenyéről.** Molnár Juli 17 éves családlány, ki Krizanich Lászlóné letenyei uradalmi tiszttartónénál szolgált, ennek ingeiből 2 drb., 1 drb. zsebkendőt, 1 bőr tárcát 37 kr. készpénzzel eltolvajlotta, — a csendőrség letartóztatta.

— **Lopás.** Strasser Jakab letenyei mészáros észrevette, hogy a mé szárszékében levő pénzes fiókját valaki naponkint megdézsmálja, csakhamar rajta csipte tanoncát, kien is iparkodott azonnal tuladni.

— **A sertésvész ellení ujabbi védekezés.** Letenye közönsége egyik nap kora reggelén arra ébredett fel, hogy a letenyei kisbiró erős dobpergés mellett a következő rendeletet publikálta. „Tudtára adatik minden gazdának, hogy a sertésólaik szigoru büntetés terhe alatt bemeszelni el ne mulassza." No lett erre futkozás az asszonynépség közt, mert egyiknek nem volt mesze, másiknak meszelője, igy egyik-másikat kölcsön által kisegitve, hogy a rendelet végrehajtassék, neki láttak az ólaknak meszeléséhez. Nagyon feltünő volt, hogy minden asszony meszes kötönynyel, meszelővel kezébe futkosott egyik szomszédból a másikba. Tudósitónk végig sétálva az utcán, betekinte egyes udvarokba s látta a rendelet végrehajtását, mert volt olyan asszony, ki a rendeletnek mélyen meghajolva, az ólnak mind a négy oldalát olyan szép fehérre bemeszelte, hogy beillenék bármely városi lakóház tisztaságához, voltak olyanok, kik a déli és éjszaki, olyanok kik csak az egyik részét, végre kik csak az ajtón vagy e felett egy álló kereszt formát meszeltek, okul adván, hogy kiki mely világrészből várja a bacillusokat. — Találkoztak olyanok, kik a rendeletet nem respektálva, mint maga a város biró, kinek rendeletéből publikálta a kisbiró, nem meszeltettek. — Többen nem tudva ezen rendeletet, nem tudva, miről jó ezen meszelés, kérdést intézve egyesekhez, akkor tudtuk meg, hogy ez az uralkodó sertésvész elleni ujabbi védekezés s ma is azt hiszik az asszony népek, hogy a bacilusok vagy a fehérségtől, vagy a mésztől félnek s nem jönnek s talán lehet is valami a dologban, mert ez időtől fogva a sertésvész már szünőben van. A fentiekből világosan kitünik, hogy egy rendelet, melyet felsőbb helyen alkotnak, mig azon helyre ér, hol azt végre kell hajtani, hány átalakuláson meg keresztül s hogyan lesz az végrehajtva, — de még a nép közt a végrehajtás ilynemű keresztülvitele ezeket juttatja az embernek a XIII. századbeli boszorkány világot.

Irodalom.

Budapesti Napló, az ujságirók lapja. Élénken emlékszik még a magyar közönség annak a tizennyolc magyar ujságirónak az esetére, akik, hogy függetlenitsék magukat minden politikai befolyás és minden vállalkozó tőke nyüge alól, megalapitották a maguk erejéből, minden vállalat mellőzésével a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt a **Budapesti Napló**-t. A **Budapesti Napló** szerkesztősége, amely csakis addigi munkásságára, hirlapiroi sikereire hivatkozva és a közönség szimpatiáira appellálva fogott hozzá bátor vállalkozásához, nem csalódott önbizalmában és nem csalódott a közönségben, amely nagy szeretettel karolta fel az ügyét az első perctől fogva. És hogy a közönség se csalódjék benne, arra vállvetve, szakadatlanul buzgósággal és lelkesedéssel törekszik. A szerkesztőség, amelynek belső tagjai: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Péla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, dr. Merkl Adolf, dr. Márton Miksa, Molnár Ferenc, Papp Dániel, Pekár Gyula, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán, naprói-napra egész erejét, lelkesedését, összes hirlapiroi kvalitásait viszi a harcba. Hűséges szövetségese ebben a külső munkatársak diszes serege, amelyből csak Ágai Adolf, Balogh Pál, Beksics Gusztáv, Bessenyei Ferenc, Békefi Antal, Eötvös Károly, Feszl Géza, Gécy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Malonyay Dezső, Munkácsi Kálmán, Szabóné Nogáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István és Tutsek Anna neveit emlitjük most. Ez rugója a **Budapesti Napló** eddigi példátlan nagy sikerének és biztositéka jövendő szilárd exisztenciájának. És még egy. Annak az ujságnak, amely senkié másé, csak a szerkesztőségé és a közönségé, amely semmiféle idegen tőke szolgálatában nem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, meg a magyar közönségnek, a magyar hazának, a magyar nemzeti ügynek és a magyar szabadelvűségnek az érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségben semmihez sem hasonlitható hatalmas erőforrása van. Olvasóink figyelmét ujból is felhivjuk a **Budapesti Napló** ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ez ujságot. Olvasásra az ujdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épülésükre azoknak, a kiknek a magyar hirlapirodalom magas szinvonalában és magyar irók és ujságirók hangyaszorgalmában kedvük telik.

Vegyesek.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmi, csúzos és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll féle francia borszesz"-szel gyógyittatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Felelős szerkesztő: *Dr. Kiss Ernő*
Helyettes szerkesztő: *Dr. Villányi Henrik.*
Kiadó: *Ifj Wajdits József.*

Nyilttér.*)

Foulard selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. a legujabb mintázattal és szinekben, n. m. fekete, fehér és szines **Henneberg selyemet** 45 krtól 14 frt 65 krajezárig méterenként — sima, csikos, kockazott, mintázott damasztolt stb. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szin és mintázattal stb. a megrendelt áru **pésztabér és vámmentesen** a házhoz szállitva, mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. és kir. udv. szállító) selyemgyárral Zürichben. Svájczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Köztudomásul!

Kötelességemnek ismerem a t. c. közönséggel tudatni, hogy a mohai Ágnes-forrás nemcsak **kellemes asztali viz** horral vegyitve, de **fél egy gyomor tulszavanyagát** és egészen **nemkülönben a vese és pége fájdalmainál** kitünő **gyógyszer gyanánt** 16 év óta **használom**, a nanyira nélkülözhetlen részemről, hogy nélkule alig 1—2 napig lehetek. Mindenkinek tiszta lelkiismerettel ajánlom a mohai Ágnes-vizet a fentemlitett bántalmakná.

Unter-Premstetten (Stájerország), 1895. augusztus 16.

Galánthai Fekete Gábor,
világi áldozó pap, mint magánzó.

Kronfeld nővérek tanitanak magyarul, németül, franciául és angolul. Lakás Kazincy-utca 691.

Vese, hugyhólyag, hugydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

HIRDETÉSEK:

Egyedül valódi angol

csodabalzsam

(Tinctura balsamica)

THIERRY A.,

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Országnyi gyógyszertárból és gyógyszerészeti készitmények gyárából.

Kogy mindenkivédés elkerülve legyen ezentul ezen hatóságilag bejegyzett védőjegyet használom

Közegészségügyileg megvizsgáltak és véleményt kondottak róla. A legrégibb, legbatásosabbnak kizonyult és legolcsóbb népies háziszer, mely a mell- és tüdőfájdalmakat enyhiti s a belsőleg és külsőleg alkalmazható.

Valódiságának jelelői minden üveg egy ezüst hüvelyjyel van ellátva, melyen czégem **Thierry Adolf, gyógyszertár „Az országnyalom"** van bevésve. **Minden balzsamot, mely nem a fenti zöldnyomásu védőjegyyel** van ellátva, utasitsanak vissza, mint hamisitást és utcnzatot, mondd el csább, annal értékelendőb. Tehát mindig pontosan figyeljünk az itt látható zöld védőjegyre. Egyedül valódi balzsamom hamisitói és utánzói, valamint értékelen utánzatok ellen a közönség megtévesztésére más balzsamjegyzékei vannak ellátva, elaruisitói, általam a védőjegytörvény alapján törvényesen lesz üldözve. Hol balzsamom részére minden raktár, rendelőnek közvetlenül ezen a czimen: Thierry A. Országnyalomtárnak Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett, 12 kis vagy 6 dupláüveg ára Magyarország és Ausztria bármely postaállyára 4 koronába kerül, Bosznia-Herczegovinába 12 kis vagy 6 dupláüveg ára 4 korona 60 fillér. 12 kis vagy 6 dupláüvegnél kevesebbet nem küldök. Szépfelküldés csak a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett.

Mindenkor figyelemmel legyünk a zöld védőjegyre, melylyel a valódinak jelelői minden üveg el van látva.

Schulzengel-Apotheke

A valódi angol

csodakenőcs

ereje és hatása.

Ezen kenőcscsel egy 14 éves gyógyithatatlannak tartott csontszu teljesen megnyugtattatott s ujabban pedig egy 22 éves arbét rákszerű baj megorvoslatott. Az angol csodakenőcs, mely a legnagyobb és legelőkelőbb szentedő emberiségnek a legjobb eredménnyel használt ezer. A sebek gyógyitása, ugyanisten a fájdalom enyhitésében felülmulhatlan; — finlkatrészét a pure rózsa „rose centifolia" ban létező csodaszerű gyógyerő, összekötöttetben reactivitál gyógyitatnak mint kitaszitott sebek, csontszu, lábfekélyek, lepesi. Az angol csodakenőcs használható:

A gyermekágyasnő melibajnál, tejgyülemlésénél, melikenő ólcsdésénél, orbánc, mindennemű sérülnek, lábszaggyal, csontsebesülések, sebek, genyedtaig, dagadt lábak, sőt csontszu ellen; ütés-, szurás-, lő-, vágás- és szúrási sebek ellen. Használható minden idegen reanek is, m. az egy fászálka, homok, szilánk és tüskék eltávolitására. Kindennemü daganat, kinovés, pokolvar, nyákepődés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, köröndaganat, hólyag- és feldörzsült lábak gyógyitásra. Mindennemü égési sebek, tagyott testrészek, betegeknél hosszabb tekvés által támadt sebek, nyákdaganat, vértorlódás, ülőgyás és a gyermekeknél előfordulók kisebesedések ellen stb.

Az angol csodakenőcs minél regibb, annál kitünőbb hatásaban.

Igen ajánlatos ezen egyedül álló szerből otthyigyázatpos minden családnál készletben tartani.

Két dobozinál kevesebb nem küldetik; a szétküldés kiváróig az öszszeg előleges bekuldése vagy pedig utánvétellel eszközöltetik, 2 tégely, csomagolás, szállitolevél és bérmentes megküldéssel 3 korona és 40 fillér.

Számos hizonyitvány áll rendelkezésre.

Figyelmeztetek mindenkit a hatástalan hamisitványoi megvételétől, a kérem szigoruan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és czégnek „az országnyal gyógyszertárnak" Pregradában bélegetve kell lennie és minden tégelynek egy használati utasitásba kell becsomagolva lenni és ezt látható védjegyjyel ellátva.

Az egyedüli és valódi angol csodakenőcsöm hamisitó és utánzói, a védjegy-törvény értelmében szigoruan üldöztetnek, épugy ezen hamisitványok terjesztői.

Egyedüli beszerzési forrás:

Országnyal-gyógytár, Thierry A.

Pregradában Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Raktár a legtöbb gyógyszertárban, hol raktár nincs tesztek a megrendelést Kozvetlenül az „Országnyal gyógyszertárból" THIERRY ADOLF Pregradában, Rohitsch-Sauerbrunn melletti czimenek. — Az osztrák-magyar vámjegy lajstrom száma: 1254

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal magára felelősséget a szerk.

Suchard csokoládjai és kakaói.

Tévedések elkerülése czéljából a mélyen tisztelt közönség figyelmeztetik arra, hogy **Suchard Ph** gyára ugynevezett **törmelék csokoládét** se nem gyártja sem kereskedelembe nem hozza. — **SUCHARD PH.** *csokoládéért a tiszta állapotbani szállításért kezeskedve van és csakis staniol csomagolásban gyári jegy és aláírással kapható.*

Valódi brünni szövetek

őszre és télre

Egy Coupon 3.10 méter hosszu teljes, uri öltözet (kabát, nadrág és mellény csak
- 4.80. jó
- 6.— jobb
- 7.75. finom
- 9.— finomabb
- 10.50. legfinomabb,

Valódi gyapjuszövet.

Téli kabát szövetek, vadász szövetek, daróc kamgarn kabát és nadrág szövetek, gyönyörü választékban. Női szövetket minden létező minőségben szétküld utánvéttel. Szolidságáról és megbizhatóságáról legjobban ismert szövetraktár

Siegel Imhof Brünnben

Minták ingyen és bérmentve. Mintahü szállitásoknál kezeskedve lesz. Azon előnyök, melyeket fennti cég gyártási székhelyén, magán vevőknek közvetlen beráusárlásnál nyujt, igen nagyok.

4389/tk. 897

Árverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közbirré teszi, hogy Zalamegye összesitett árvatára végrehajtatónak Kósa Rémus tótszerdahelyi lakós elleni 95 frt tőke, ennek 1889 évi julius hó 1-től járó 7% kamatai, 26 frt 10 kr. per, 11 frt 50 kr. előbbi, 2 frt 30 kr. hirdetési és 8 frt 55 kr. ezuttali költségek iránti végrehajtási ügyében a n. kanizsai kir. tszék. (a letenyei kir. jbiróság) területén fekvő Tótszerdahely községi 120 sz. tjkvben A. I. 8—13 hrsz. a. felvett s 551 frtra becsült ingatlanok, a tótszerdahelyi 259 sz. tjkvben A. † 158 hrsz. ingatlannak és a rajta épült népsorszámu háznak Kósa Rémust illető 1/4 része 40 frt becsárban, a tótszerdahelyi 66. sz. tjkvben A. I. 3—8 hrsz. ingatlannak Kósa Rémust illető fele része 299 frt becsárban Tótszerdahely községbiró házánál

1897. évi október hó 13. napján d. e. 10 órakor

Dr. Tuboly Gyula n.-kanizsai lakós felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Letenyén, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1897. évi julius hó 20. napján.

NUNKOVITS kir. aljbiró.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves házisze r ellentállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbizható, fájdalomcsillapito hatásszal bírt. Ezekkel alkalmaztatik kösvényenél, csuznál, lagszaggatásnál és mrg. hulésekneél és az orvosok által hadtörésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorlatilag ismert Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi nepszerű házszer, melynek egyszerü szerkezete minden alkotrészei ismertek a szakértőkben van; fő raktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten, Deákutca alkalmával igen óvatosnak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélküli mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Gyümölcs és szőllő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőllő sajtók,

folytonosan ható kettős emeityű szerkezettel, és nyomerő szabályzóval. A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőllő és gyümölcs zuzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőllő és gyümölcs őrlők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, **gyümölcs-vágó** és **hámozó gépek**, legujabb szerkezetü szabad. önműködő **„Syphonia"** gyümölcs és **szőllevessző permetézők**, gyártatnak és szállittatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

cs. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

BÉCS, *II. Taborstrasse 76.*

Kitüntetve 390 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusitók felvétetnek.

ALAPITTATOTT 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Rèszvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker.. Külső váczi-ut 45. szám.

Sürgönycim: SZIVATTYUGYAR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenféle *gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat* (40% szénmegtakarités), *petroleum-* és *benzin motorokat. Keretfürészeket, körfürészeket* és *csertöröket. Gőzkazánokat, elömelegitőket, tartányokat. Hidakat* és egyéb *vasszerkezeteket.* Mindenféle **szivattyukat** *gőz-, szij-* és *kézi hajtásra,* valamint *villamos üzemre. Artézi kutfelépitményeket vasból. Tüzfecskendőket* és *vizszállitókat, tüzoltósági felszerelési tárgyakat Köztisztasági szereket, öntözö-kocsikat, sárkaparó* és *seprőgépeket, hóekéket* és *uthengereket. Egészségügyi szereket,* mint *gőzfertőtlenitő készülékeket* és *teljes fertőtlenitő telepeket, pöcegödör tisztitó készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésü aczélfelületü tüzrostélyokat egyenes* és *kigyóalakban,* valamint *polygon rostélyokat.*

LÉTESIT: viz müveket, csatornázásokat vizvezeték és légszeszberendezéseket, központi fütéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobox Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestfájdalmak, gyomorgörcs és gyomorhér, rögzött székrekedés, máj bántalom, vér tolulás, aranyér és a legkülönbözőbb **sési betegségek** ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti dobozban 1 frt o. é.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. vedjegyét tünteti fel és „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó hadörzsölési szer köszvény csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 90 krajczár.

Moll Salicyl szájvize.

(Főalkatrésze: fűzolysavas szikecs.)

A mindennapi szájtisztitásnál különösen fontos bármely korn gyermekek, mint felnőttek számára; mert e szájvíz a fogak további épségét biztositja s egyszersmind óvszer fogfájás ellen. — Egy Moll A. védjegyével ellátott üveg ára: 60 krajczár

691) Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések napsata postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

HEIM MEIDINGER KÁLYHÁI

A feltaláló Prot. dr. Meidinger által egyedül felhatalmazott gyár

HEIM H. cs. és kir. udvari szállitó

Budapest: Thonet udvar. Bécs—Döbling és I., Kohlmarkt 7.

PRÁGA: Hybernergasse 7.

Szabadalmazva minden államban.

MINDEN KIÁLLITÁSON ELSŐ DIJJAL KITÜNTETVE.

legdiszesebb kormányozható töltő és szellőztető hálynák

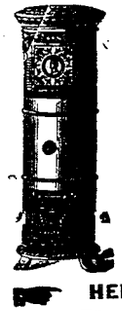

lakások, iskolák és irodák számára, a legegyszerübb és legelegánsabb kiállitásban, tetszészerinti égési időtartam szénpirral való fütésnél és 24 óráig terjedő égési készenneli tüzelésnél.

Több szoba fütése egy kályhával.

WAGGON kályhák

„HEIM" Meid. kályhái Óva intünk az utánzatoktól, utalva a kályhasajtókra öntött itt látható védjegyre:

MEIDINGER-OFEN H HEIM

„Heim" Hestia kályhái

Heim füsteresztő kandallói

A kürtök füstmélkülöek maradnak. Határtalan égési időtartam. — Minden tüzelőszer alkalmas. — A már létező kandalló külsőkre alkalmazható. — Egy kandalló több helyiséget függetlenül fűthet.

HEIM füsteresztő Caloriférei

Központi fütés minden rendszer szerint.

Száraz alkalmazása ipari és gazdasági czélokra.

Prospectusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

„Vulkán" gépgyár

részvény-társaság.

Guthjahr és Müller ezelőtt Reinhard Fernau & Co.

Budapest, V. Váci-ut 70. Bécs, XVI. Ottakring, Wattgasse 30—32.

Készit: Lengő szitagépeket (Oscillir Sichter) Guthjahr, Müller & Soder szabadalma.

Daratisztitó gépeket Schnetzer Ágoston szab. **Csomagoló gépeket** Fredenhagen szabadalma, liszt, korpa, gipsz, cement, festék s hasonló anyagoknak zsákba vagy hordókba való csomagolása.

Teljes **malomberendezéseket,** magas és sima őrlésre s minden egyéb rendszerben és nagyságban: mindennemü **malomgépeket** és **készülékeket,** — elvállaja továbbá fennálló malmoknak célszerü átalakitását.

Mindennemü **szerszámgépeket fém-, fa- és kőmegmunkálásra.**

Gőzgépeket kipróbált rend szerint.

Vizikerekeket, közlőműveket (Frausmisso.)

Nyersöntvényeket saját és idegen minták után, fogaskerekeket géppel **idomitva**

Kivánatra tervek és költségvetések küldetnek.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.